

Kdo so tržaški brezdomci?

Državni
predsednik ARCI
Paolo Beni
se je sestal z
vodstvom
SKGZ
in ZSKD

Goriški cvetličarji obtožujejo
velike centre nelojalne konkurence

Spinning®, PILATES, TRX, Kangoo Jumps, Zumba, Insanity, DNK analize, Ples v parih z Julijo Kramar, nordijska hoja, Gymstick

Obrtna cona Solkan
(50m levo čez mejo po Via degli Scogli).
Tel.: 00386 41 250 436
www.zdravogibanje.si

Primorski dnevnik

SOBOTA, 20. OKTOBRA 2012

št. 248 (20.571) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEČAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

CENA V SLOVENIJI 1,20 €

Dobre in manj dobre novice

SANDOR TENCE

Z včerajšnjega sestanka ministrov Italije in Slovenije prihaja za slovensko manjšino spodbudne in manj spodbudne novice. Dobre zadevajo šolstvo in Primorski dnevnik, precej slabše pa državne prispevke manjšinskim kulturnim organizacijam in ustanovam. Splošen okvir odnosov med državama je vsekakor zelo dober, manj lokalističen in bolj strateški, je nekoliko nedorečeno pojasnil italijanski zunanji minister Riccardo Terzi.

Dobre novice zadevajo našo šolo in izobraževalni sistem. Ne gre samo za ponovno odprtje katedre za slovenski jezik na rimski univerzi La Sapienza, temveč tudi za politično podporo, ki jo Italija zagotavlja špetrski dvojezični šoli in dvojezičnemu šolstvu v videmski pokrajini, ter za napoved novega bolj ažurnega meddržavnega dogovora o medsebojnem priznanju univerzitetnih diplom.

Bolj zapleteno je vprašanje državnih prispevkov. Minister Terzi je pred novinarji pojasnil, da Italija za letos ne more zagotoviti Slovincem manjkajočega denarja (kulturnim ustanovam je »zmanjkalo« nekaj manj kot 900 tisoč evrov, za manjšino kar velik denar, za Italijo malenkost), vemo pa, da se slovenska diplomacija trudi in se bo še trudila, da bodo slovenske organizacije dobile od Rima enak znesek kot lansko leto. Ponavlja se dejansko scenarij iz zadnjih let.

Terzi je s svojo izjavo marsikoga negativno presenetil, čeprav je bil italijanski zunanji minister na splošno optimistično naravnano do slovenske manjšine. Hkrati pa precej meglen glede t.i. sistemske rešitve financiranja, ki ostaja še naprej nedorečena.

BRDO PRI KRANJU - Na srečanju vladne koordinacije Italije in Slovenije

Spodbudno o šolstvu, manj o financiranju

GOSPODARSTVO Družba Jindal zapušča tovarno Sertubi

TRST - Prihodnost tovarne cevi Sertubi in zaposlenih delavcev visi na nitki. Pooblaščenec upravitelj družbe Jindal Saw Italia Michele Colombo je na včerajšnjem pričakovanem srečanju na tržaški prefekturi v bistvu povedal, da ne nameravajo več proizvajati cevi in jih zanima le komercialna dejavnost. Javne institucije in sindikati so zato popoldne stopili v stik z družbo Duferco, ki je lastnica Sertubija in zahtevali srečanje z njenim pooblaščenim upraviteljem Antoniom Gozzijem. Pet delavcev se je v znak protesta povzpelo na streho tovarne, dokler ni Gozzi zagotovil, da bo konec oktobra prišel v Trst.

Na 4. strani

GORICA - »Krstna« tekma z veterani Pred sedemsto ljudmi mestu vrnili PalaBigot

GORICA - Pred sedemsto ljudmi je bila sinoči ponovno predana svojemu namenu športna palača PalaBigot. Zaprta je bila od avgusta 2010. Na enem od košev je visel tribarvni trak, ki ga niso rezali, temveč z izvirno potezo vrgli žogo v koš, ki je potegnila trak za seboj. Najbolj pričakovani del programa je bila tekma z veterani goriške košarke.

Na 14. strani

BRDO PRI KRANJU - »Slovenski manjšini ne morem zagotoviti, da bo letos dobila manjkajoče državne prispevke, medtem ko ji lahko zagotavljam, da bomo prihodnje leto stvar gotovo skušali primerno urediti.« To je na novinarski konferenci po včerajšnjem srečanju ministrov Italije in Slovenije povedal vodja italijanske diplomacije Riccardo Terzi. Njegove besede so izpadle kot nekakšna hladna prha, potem ko je slovenska diplomacija z ministrom Karlom Erjavcem pritisnila na italijansko vladno delegacijo, naj vendarle zagotovi manjšinskim kulturnim ustanovam prispevke iz lanskega leta, to se pravi 5,3 milijona evrov, medtem ko naj bi letos dobile iz Rima nekaj nad 4,4 milijona evrov, kar je več kot 800 tisoč evrov manj kot za leto 2011.

Na 3. strani

Abonmajška sezona
2012/2013

**VPIŠOVANJE ABONMAJEV ZA LETOŠNJO SEZONO
DO 17. NOVEMBRA PRI BLAGAJNI SSG
POHITITE...IN PRAZNUJTE Z NAMI!!!**

Slovensko stalno gledališče - ul. Petronio 4, Trst

Urnik blagajne:

pon-pet od 10.00 do 15.00 / v torek in četrtek tudi 18.00-20.00

tel.: 040 362542 / brezplačna: 800214302

www.teaterssg.com

**Gold
And
Silver**

Kupimo zlato,
srebro,
diamante in ure,
plačamo v gotovini

Brezplačni telefon
800.912.985

Gorica, ul. Carlo Favetti 16

Čedad, ul. Monastero Maggiore 22

urnik: ponedeljek: 13.30 - 17.30

od torka do petka: 10.00 - 17.30

sobota: 10.00 - 13.30

www.goldandsilvergroup.it

**Draguljarna
Skerlavai**

**POSEBNA
RAZPRODAJA
ur in srebrnine
(do 70%)
na zalogi**

Trst, Ul. Battisti, 2
Tel. 040-7606012

**Triestespresso, kako je
s kavo v kriznem času**

Na 4. strani

**Po razpečevalcih prijeli
še dobavitelja heroina**

Na 5. strani

**Borisu Pahorju
spet novo priznanje**

Na 8. strani

**Gorica: Pokrajina in
občine skupaj za delo**

Na 12. strani

**Tržič: frizerski saloni
žrtve goljufije**

Na 12. strani

BRDO PRI KRANJU - Fakulteta za državne in evropske študije

V Reziji se kršijo pravice

BRDO PRI KRANJU - Na Fakulteti za državne in evropske študije na Brdu pri Kranju so prevčejšnji pripravili posvet o trenutni situaciji v Reziji. Udeleženci so opozorili, da se v Reziji kršijo manjšinske in temeljne človekove pravice, ter izpostavili, da zakonska zaščita obstaja, a je problem njeno izvajanje. Rezija leži na robu slovenskega jezikovnega prostora in prebivalci doline imajo velike težave pri ohranjanju svoje identitete, kajti asimilacija je zelo močna, je pojasnil Dejan Valentinčič s Fakultete za državne in evropske študije. Kot je izpostavil, se del prebivalcev prepozna kot del slovenske jezikovne manjšine v Italiji, del prebivalcev pa zavrača povezavo Rezijanov s slovenskim jezikovnim prostorom in se boji poslovenjenja Rezije.

Skupina, ki zavrača slovensko identiteto Rezije, je zelo agresivna, je opozoril Valentinčič in pojasnil, da so zato današnji posvet naslovlili »Ali se v Reziji sistematično kršijo osnovne človekove pravice?« Na posvetu so problematiko analizirali s pravnega vidika ter vidika položaja manjšin v demokratični in pravni državi.

Kot so izpostavili, v Reziji občinska uprava krši manjšinske pravice. Zaradi grobih napadov na pri-

Na srečanju na Brdu so bili tudi Sandro Quaglia, Jole Namor in Luigia Negro.

padnike slovenske jezikovne manjšine se kršijo tudi temeljne človekove pravice in svobode gibanja, izražanja in združevanja. Zakoni in predpisi obstajajo, a se v praksi ne izvajajo, so opozorili na posvetu.

Občinska uprava je predlagala izključitev Rezije iz območja izvajanja zaščitnega zakona za slovensko jezikovno manjšino v Italiji. Vendar, kot so opozorili na posvetu, zakon

jasno določa, da je občina vanj vključena, če to zahteva 15 odstotkov prebivalstva. Občinska uprava torej nima pristojnosti odločanja o izstopu.

Zakon daje tudi pravico do dvojezične osebne izkaznice, vendar je izdaja prve tovrstne izkaznice sprožila hude proteste. Do novih napačnosti je prišlo letošnje poletje, ko rezijanska občinska uprava slovenskim kulturnim društvom ni hotela

podaljšati pogodbe za upravljanje rezijanskega kulturnega doma, ki ga je slovenska država Rezijanom podarila leta 1976. »V Reziji prihaja do sistematičnih kršitev pravic. Težko vprašanje pa je, kaj lahko glede tega naredimo,« je izpostavil Valentinčič in dodal, da bi bila lahko morda rešitev v meddržavni diplomaciji, še verjetneje pa v samem posegu iz Evrope unije, če bi uspeli problem internacionalizirati. (STA)

PLANINCI V Mojstrani srečanje društev treh dežel

Mojstrana na sončni strani Alp je letos gostila predstavnike planinskega kluba CAI iz Furlanije Julijske krajine, koroškega Alpenvereina in Planinske zveze Slovenije, oziroma njenih področnih MDO-jev, v katera spadajo tudi zamejska planinska društva, na 48. »Srečanju treh dežel«, ki so se prejšnjo soboto zbrali v Slovenskem planinskem muzeju.

Tema razprave je bila proučitev perečega vprašanja poenotenja standardov načrtovanja in vzdrževanja skupnih pohodniških in planinskih poti na območju Slovenije, Furlanije Julijske krajine in Koroške, s prvenstvenim namenom ohranitve in varstva neokrnjenega gorskega naravnega okolja. Predsedovali so za CAI Antonio Zambon, za PZS France Benedik in za ÖAV Joachim Gereiner, ki so v svojih pozdravnih nagovorih, dali velik poudarek tematiki srečanja. V poteku razprave je prevladalo mnenje, da je glede načrtovanja, upravljanja in vzdrževanja planinskih poti predvsem potrebno dogovarjanje in vsklajevanje pobud in projektov v danih okoliščinah in naravnih stvarnostih. Pri tem je prišla do izraza tudi potreba po nujni uvedbi pravno zakonske ureditve in določitvi pravil o pristojnosti in odgovornosti, ki ju sedaj imajo le na prostovoljni podlagi delujoča planinska društva. Prav tako so pri izpeljavi dostopov v planine potrebna zakonska pravila za reševanje spornih primerov v odnosih z zasebno lastnino in pravila o dogovarjanju med planinskimi društvi in sorodnimi turističnimi ustanovami, ki se planinskih poti poslužujejo po, ne vedno naravovarstveni, lastni uvidevnosti.

Na zasedanju je bila poudarjena tudi zahteva, da bi zadolžili upravne ustanove, občine in vladne urade, kot varuhe naravnega okolja na ozemlju, da bi posvečale več pozornosti temu vprašanju in gmotno podprle tiste društvene dejavnike, ki skrbijo za neokrnjenost gorskega sveta. To se sicer že izvaja v deželi Furlaniji Julijski krajini, žal nenačrtno.

Dejstvo je, da se po razpredeni mreži steza in poti, v planine in gore, na spominske pohode, tudi romarske, na prečenje grebenov na vezne poti in dolge pohode na območju treh dežel, zahaja vedno več planinsko neosveščenih rekreativcev, kolesarjev in celo motoristov, ki nimajo pravega odnosa za naravo, ki jih obdaja.

JUTRI Burnjak PDB v Čeplesišču

ČEPLEŠIŠČE – Jesen je čas, ko zori kostanj, tako da je vsako leto v tem obdobju tako pri nas kot v Sloveniji cela vrsta praznikov, na katerih je glavni protagonist ta gozdni sadež. V Benečiji je ta konec tedna, po uspešni Burjanki v Terski dolini, na vrsti Burnjak, ki ga organizira Planinska družina Benečije.

V nedeljo se bo praznik kostanja beneških planincev začel s pohodom. Zbirališče je ob 8.30 pred cerkvijo v Čeplesišču, od koder bodo udeleženci krenili proti Avsi in Polavi, od koder se bodo nato spet vrnili v Čeplesišče. Opolne bo slovenska maša, po kosilu pa bo zapel zbor Rečan z Les. Za veselo vzdušje bodo poskrbeli tudi domači harmonikarji.

Pot devetih kalov

KOJBEGLAVA- Kulturo, umetniško in turistično društvo Kraški slavček, Agrarna skupnost in Vaška skupnost Kobjeglava Tupelče organizirajo to nedeljo, 21. oktobra, s startom ob 14. uri na placu v Kobjeglavi voden pohod po lani urejeni Poti devetih kalov okrog vasi Kobjeglava in Tupelče. Hoje je približno 2 uri. Startnina znaša 2 evra in vključuje voden pohod, prigrizek na poti in lovski golaž na zaključku. Prijave sprejemajo po e-pošti: kraski.slavcek@mail.com. Informacije na tel. 031/203-712 (Vesna Grmek). OK

CELOVEC - Predstavnica Zelenih Zalka Kuchling

Izpolniti memorandum!

CELOVEC – Ko se tudi dobro leto dni po dogovoru o dvojezičnih tablah vodilni deželni politiki z deželnim glavarjem Gerhardom Dörflerjem na čelu še vedno hvalijo z lastnimi zaslugami, nazadnje na Evropskem manjšinskem kongresu in ob predstavitvi knjige o tablah, je treba opozoriti, da se v resnici v narodnostni politiki na Koroškem prav nič ne dogaja. O hkrati podpisnem memorandumu deželna politika namreč noče več kaj slišati, je poudarila predstavnica koroških Zelenih iz vrst slovenske manjšine Zalka Kuchling. Kuchlingova, obenem tudi govornica za narodnostna vprašanja v stranki Zelenih, je zato ponovno zahtevala, da je treba dialog med narodnima skupnostma v deželi zopet poživiti ter naj se končno uresniči vse odprte točke 26. aprila 2011 slovesno podpisane memoranduma.

Konkretno Zeleni na Koroškem zahtevajo sistemsko rešitev za slovensko Glasbeno šolo, nadalje dokončno ureditev na področju dvojezičnega šolstva (mdr. dvojezično kvalifikacijo vseh ravnateljev in ravnateljic dvojezičnih ljudskih šol), ureditev financiranja manjšinskih medijev, itd. »To so nuje, ne pa monologi o dialogu, kot smo jih v teh dneh slišali od deželnega glavarja«, je dejala Kuchlingova. Ob tem je še ugotovila, da je civilna družba dosti dlje v svojem dialogu kot deželna politika in kot zgleden primer navedla pobudo »Unser Land« (Naša dežela).

Na dejstvo, da so tudi poldrugo leto po podpisu memoranduma odprte vse na vedene točke, je ob predstavitvi knjige o dogovoru o tablah, ki jo je izdala dežela Koroška, poudaril tudi slovenski župan dvojezične občine Železna Kapla Franc-Jožef Smrtnik. Tudi Smrtnik je dokaj odločno zahteval hitro rešitev vprašanja sistemskega financiranja Glasbene šole in ostalih v memorandumu navedenih točk.

Očitno pod vtisom vsebolj spornih plebiscitnih praznov na Koroškem in nastopov deželnih politikov na čelu z Dörflerjem se je za »nove oblike srečanja med narodnima skupnostma« izrekel superintendent evangeličanske cerkve na Koroškem Manfred Sauer. O njih da bi na Koroškem morali resno razmisliti, je dejal Sauer, ki je tudi ostro kritiziral deželnega svetnika iz vrst svobodnjakov (FPK) Harald Doberniga. »Zgrožen sem in pretresen, da je deželni svetnik rešitev napisov označil kot začetno drogo za nadaljnje zahteve, ter da je jasno namignil, komu pripada biti pravi Korošec«, je dejal Sauer.

Kuchlingova, ki je tudi govornica za narodnostna vprašanja v stranki Zelenih, je ponovno zahtevala, da je treba dialog med narodnima skupnostma v deželi zopet poživiti

Dodal je še, da je treba najti nove načine komuniciranja za odpravo predhodnih strahov in za poglabitev sodelovanja. Dodal je še, da je z rešitvijo dvojezičnih krajevnih napisov na Koroškem sicer uspel pomemben korak in da

so začele celiti odprte rane. »Dejstvo pa je tudi, da vse rane še niso zaceljene«, je menil Sauer in opozoril, da v zakulisju in stran od javnosti še vedno »kuha in vre«.

Ivan Lukan

LJUBLJANA - Mirko Krašovec po pisanju Dnevnika prekinil svoj molk

Nekdanji ravnatelj mariborske nadškofije noče biti grešni kozel

LJUBLJANA - Nekdanji ravnatelj gospodarske uprave finančno naselje mariborske nadškofije Mirko Krašovec se je odločil prekiniti svoj molk, piše Dnevnik. Kot je Krašovec zapisal v 30 strani dolgem pismu Slovenskim škofom in drugim predstavnikom Cerkve, je v želji po ohranitvi edinosti doslej ščitil škofo in sodelavce ter se sprijaznil z vlogo grešnega kozla. »Toda prirejanje resnice gre odločno predaleč, da bi dejstva smela ostati v arhivu,« je med drugim še zapisal Krašovec in dodal, da je dve leti v duhu pokorščine sledil nasvetom nadškofa Marjana Turnška, naj se v javnosti ne pojavlja in naj ne daje nobenih izjav.

Nadškof naj bi ga, tako njegovo pisanje navaja Dnevnik, poskušal prepričati, da je bil kot ekonom postavljen za to, da dobro gospodari in odgovarja za vse. Toda Krašovec zatrjuje, da je »o vseh večjih zadevah odločal celoten škofijski gospodarski svet«, vodstvo škofije pa je postavilo kadre, ki so bili po dekretu odgovorni za posamezna vprašanja, zato se je odločil, da lahko prevzame del krivde, ne pa tudi vse.

Krašovec je v pismu obremenil tudi sedanjega ljubljanskega nadškofa Antona Stresa, ki naj bi priskrbel družbo P & C Velenje, ta pa je pripravila strategijo. Vse odločitve je po njegovih trditvah sprejemal ŠGS na svojih rednih sejah in tako usmerjal delovanje škofijske gospodarske uprave. O njegovih odločitvah so bili »skrbno vodeni zapisniki, ki jih je redno podpisoval Stres, ki je tudi vodil seje, po njegovem odhodu v Celje njegov naslednik Peter Štumpf, za njim pa koadjutorji, ki so po imenovanju iz Vatikana bili zadolženi za gospodarstvo nadškofije.«

Kot še piše Dnevnik, je škof Franc Kramberger gospodarjenje v škofiji leta 2000 predal prav pomožnemu škofu Stresu. Ob tem pa poudarja, da zapisniki sej ŠGS kažejo, da »glede na notranja pravila nadškofije ni bilo nobenih pomanjkljivosti, zato ni nobenega razloga za negativno ali pristransko prikazovanje te dejavnosti v javnosti.«

Krašovec je prepričan, da so v skladu s takratno zakonodajo vsi člani uprave odločali in delali »v dobri veri in z dobrim namenom« ter »v skupno dobro vseh Slovencev, kar nima nič skupnega s tajkunstvom, katerega značilnost je bogatenje na račun slabitve gospodarskih družb«, piše Dnevnik.

Sicer pa naj bi bilo iz pisma tudi razvidno, da je Krašovec že pred meseci obema nadškofoma poslal besedilo z naslovom Finančna kriza nadškofije Maribor v luči resnice, pravičnosti in ljubezni. Skupaj z njima je želel pripraviti načrt za celovito informiranje javnosti.

Nadškofa nista odgovorila, zato je dokument poslal še drugim škofom, odgovornim osebam cerkvenih medijev in še komu. Odziva ni bilo, prav vsi so se zavili v molk, zato je dokument sam dopolnil s podatki, pa tudi s »specifikacijo pristojnosti odgovornih oseb in teles.«

Kot še dodaja časnik, nekdanji ekonom svoje krivde v pismu sicer ne zanika, jo pa postavlja v okvire. Kot je zapisal, se »po vseh žrtvah sistemske prevare dobro zavedamo, da Cerkve ne bi smela sodelovati z gospodarskimi sistemi, ki temeljijo na moralni praznini in na ideološkem nasprotovanju Cerkvi«. (STA)

BRDO PRI KRANJU - Na srečanju ministrov Italije in Slovenije

Terzi glede sredstev bolj optimist za prihodnje kot za tekoče leto

BRDO PRI KRANJU - »Slovenski manjšini ne morem zagotoviti, da bo letošnja dobila manjkajoče državne prispevke, medtem ko ji lahko zagotavljam, da bomo prihodnje leto stvar gotovo skušali primerno urediti.« To je na novinarski konferenci po včerajšnjem srečanju ministrov Italije in Slovenije povedal vodja italijanske diplomacije Riccardo Terzi. Njegove besede so izpadle kot nekakšna hladna prha, potem ko je slovenska diplomacija z ministrom Karlom Erjavcem pritisnila na italijansko vladno delegacijo, naj vendarle zagotovi manjšinskim kulturnim ustanovam prispevke iz lanskega leta, to se pravi 5,3 milijona evrov, medtem ko naj bi letošnje dobile iz Rima nekaj nad 4,4 milijona evrov, kar je več kot 800 tisoč evrov manj kot za leto 2011.

Bolj optimista sta bila zunanja ministra Italije in Slovenije glede finančne situacije Primorskega dnevnika (zadeva se ugodno rešuje, je nekajkrat poudaril Terzi), največ otipljivih rezultatov pa je italijansko-slovensko srečanje prineslo na področju šolstva. Minister Erjavec je v pogovoru na štiri oči Terziju izpostavil problem financiranja slovenske manjšine v Italiji oziroma na pomanjkanje sistemskega financiranja. Ob tem je poudaril, da Slovenija sredstev za italijansko manjšino, kljub krizi, ne bo krčila, čeprav mu je Terzi izrecno pojasnil, da finančnih problemov obeh manjšin ne gre vzporejati. Kot je dejal še Erjavec, mu je Terzi obljubil, da bodo poskrbeli, da bo finančna zadeva urejena in da težave ne bodo okrnile delovanja slovenske manjšine. Terzi je zelo hvalil zaščitni zakon, njegovo politično filozofijo in vsebino, ni pa omenil potrebe po kakršni koli spremembi zakona. Kot je poudaril italijanski minister, se bo pozitiven trend skrbi za slovensko manjšino vsekakor nadaljeval. Očitno je imel v mislih šolstvo in ne državne finančne prispevke, čeprav smo izvedeli, da se podtajnik na notranjem ministrstvu in vodja vladnega omizja za Slovence Saverio Ruperto zelo prizadeva, da bi celoten letni sklad za zaščitni zakon znašal »realnih« 6,9 milijona evrov in ne 4,8 milijona evrov, kot je Rim uradno sporočil deželni vladi FJK.

Bolj optimist je bil Terzi, kot rečeno, glede usode Primorskega dnevnika, čeprav na srečanju z novinarji ni razkril podrobnosti tega dela pogovora s slovenskim zunanjim ministrom in tudi ne, kaj sta se, če sta se, o tem vprašanju sploh dogovorila. Erjavec je reševanje našega časopisa označil kot zgled dobre prakse v italijansko-slovenskih odnosih, kar je potrdil tudi Terzi, ki je sporočil, da Italija ne bo zaprla svojega generalnega konzulata v Kopru. Na včerajšnjem srečanju so govorili še o vprašanju vračanja umetnin, kulturnih dobrin, arhiva in zemljiške knjige, pri čemer se državi strinjata, da je treba nadaljevati s pogovori in aktivnostmi, tako da bodo vse te dobrine enkrat dostopne slovenski in italijanski javnosti.

Pristojni ministri so tako poleg že navedenega govorili še o krepitvi gospodarskega sodelovanja med državama in gradnji železniške infrastrukture na obmejnem območju. Slovenija je poslal v Rim italijanski prevod okoljske dokumentacije o novi dvotirni železnici Divača-Koper, precej pa sta ministra za okolje Corrado Clini in Franc Bogovič govorila o skupnih vodno-gospodarskih pobudah na Soči. Italija se je zavzela, da bo rešila problem italijanskih televizijskih frekvenc, ki nezakonito »uhajajo« v Slovenijo in motijo vidnost slovenskih televizij tudi na slovenskem ozemlju.

Zunanja ministra sta še posebej izpostavila možnosti, ki jih odpira nastajajoča jadransko-jonska makroregija (evroregija v našem prostoru sploh ni bila omejena), ter se zavzela za krepitev aktivnosti na tem področju. Posebej sta tudi izrazila interes za krepitev sodelovanja na območju Sredozemlja. Glede Zahodnega Balkana pa sta predvsem poudarila, da je v interesu vseh ohraniti dinamiko širitve EU. Vladni delegaciji sta ocenili, da se gospodarsko sodelovanje med Italijo in Slovenijo - kljub splošni krizi - stalno krepi in razvija. Italijanski kapital je navzoč v 400 slovenskih podjetjih in družbah, kar nikakor ni majhna številka.

Sandor Tence

Vladni delegaciji sta ocenili, da se gospodarsko sodelovanje med Italijo in Slovenijo - kljub splošni krizi - stalno krepi in razvija.

ANSA

SREČANJE MINISTROV - Manjšinsko šolstvo

Katedra v Rimu in skrb za Špeter

Rossi Doria in Terzi napovedala, da bo rimska vlada poenotila besedilo zakonskih predlogov o slovenski šoli v Italiji

BRDO PRI KRANJU - Italija bo zagotovila ponovno odprtje katedre za slovenski jezik na rimski univerzi La Sapienza in plačevanje stalnega profesorja na njej, tako da so ustvarjeni pogoji za razpis za to delovno mesto, je po sestanku s slovenskim kolegom Karlom Erjavcem dejal italijanski zunanji minister Giulio Terzi. S temi besedami je povzel sklep, ki ga je podtajnik na italijanskem šolskem ministrstvu Marco Rossi Doria malo prej napovedal slovenskemu ministru za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Žigi Turkju. Njuno srečanje je bila vsebinska nadgradnja nedavnega tržaškega sestanka med Turkom in njegovim italijanskim kolegom Francescom Profumom.

Rossi Doria in Terzi sta napovedala, da bo rimska vlada poenotila besedilo zakonskih predlogov o slovenski šoli v Italiji, ki so ju predložili senatorka Tamara Blažina in senatorji Južnotirolske ljudske stranke-SVP na pobudo stranke Slovenske skupnosti. Italijanska vlada bo to naredila v sodelovanju s predlagatelji zako-

nov in ne mimo njih, je obljubil Rossi Doria. Ministru Turkju je sporočil, da Rim ne samo da podpira dvojezično šolo v Špeteru, ampak da bo neposredno spremljal njen razvoj, ki so ga nekateri lokalni dejavniki (npr. Občina Špeter) postavljali pod vprašaj. Turk je tudi povedal, da je bil včeraj na Brdu narejen pomemben korak naprej na poti dokončne ureditve medsebojnega priznanja univerzitetnih diplom.

Četrtega sestanka koordinacijskega odbora vlad Italije in Slovenije se je udeležil sekretar na Ministrstvu za Slovence v zamejstvu in po svetu Matjaž Longar. Ob pripravi nove organizacije pokrajin, ki jih v luči racionalizacije napoveduje Italija, je slovenska stran izrazila pričakovanje, da spremembe ne bodo imele negativnih posledic za slovensko manjšino oziroma da bodo te usklajene z njimi, je ob robu sestanka poudaril Longar. V slovenski delegaciji je bil tudi veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič, v italijanski pa veleposlanica v Ljubljani Rossella Franchini Scherifis.

S.T.

BRDO PRI KRANJU - Medministrsko srečanje Slovenije in Italije

O plinskih terminalih na vidiku tristranski pogovori med Italijo, Slovenijo in Hrvaško

BRDO PRI KRANJU - Okoljska ministra Franc Bogovič in Corrado Clini sta glavno pozornost namenila načrtovani gradnji tržaških plinskih terminalov. Italija je predlagala širše pogovore, v katerih bi poleg Slovenije in Italije sodelovala še Hrvaška in bi celovito obravnavali prostor severnega Jadrana ter znotraj tega vprašanje energetske oskrbe. Vzdušje na srečanju je bilo tvorno in prijateljsko, kot je priznal Bogovič pa je bil narejen le posnetek stanja, kakšnih konkretnih napovedi za naprej pa ni bilo na nobeni strani. Slovenija sicer po ministrovih besedah pozdravlja italijansko pobudo za širše trilateralne pogovore o energetski oskrbi v severnem Jadranu in bo v njih z veseljem sodelovala, ponovila pa je nasprotovanje načrtovanim plinskim terminalom, kot alternativo pa izpostavila Južni tok (plinovod iz Rusije v Evropo), ki lahko po njeni oceni na dolgi rok zagotovi dovolj plina tudi za ta del Evrope.

Minister Clini je jasno povedal, da je gradnja kopenskega terminala v Žavljah, za katerega je okoljevarstveno poročilo že sprejeto, tako z okoljskih, varstvenih kot tudi prometnih vidikov le še notranja zadeva Italije. Drugače pa je s projektoma gradnje off-shore terminala (Tržaški zaliv) in povezanega plinovoda, za katerega je okoljevarstveno poročilo še v izdelavi, napredek pa ovira tudi močno nasprotovanje lokalne skupnosti, je dodal Clini. Na teh projektih je dela še veliko, tudi kar se ocene čezmejnih vplivov tiče, je priznal italijanski okoljski minister. Glede morebitnih tožb Slovenije proti Italiji zaradi spornih terminalov - med drugim se je omenjala tožba pred Sodiščem EU - je Bogovič razkril le, da je bil opravljen »skrben pregled dokumentacije, osnov, ki so lahko podlaga za takšno tožbo, a da se vlada s tem vprašanjem zaenkrat še ni ukvarjala.« Morebitnih tožb slovenska stran včeraj na Brdu vsekakor ni omenjala.

S.T.

Območje morebitne namestitve plinskega terminala

KROMA

PREFEKTURA - Dramatično srečanje z novim pooblaščenim upraviteljem družbe Jindal Italia Michelejem Colombom

Tovarna Sertubi na robu prepada Colombo poln zahtev, a praznih rok

Pet delavcev na strehi poslopja Sertubi zahtevalo srečanje z vodstvom družbe Duferco - Kmalu srečanje z Gozzijem

Prihodnost tovarne cevi Sertubi in zaposlenih delavcev je vse bolj negotova. Novi pooblaščen upravitelj družbe Jindal Saw Italia Michele Colombo, ki ima v resnici nalogo preurediti podjetje je bil namreč včeraj na tržaški prefekturi na srečanju s predstavniki javnih uprav in institucij ter sindikalnih organizacij, s srečanja pa ni izšlo nič pozitivnega. Nasprotno, zastopniki javnih institucij in sindikatov so bili ogorčeni nad obnašanjem predstavnika družbe Sertubi, ker se je predstavil z vrsto zahtev, predlagal pa ni nič konkretnega.

Zato tudi ni naključje, da je bilo popoldne dodatno srečanje med sindikati in pristojnim deželnim odborštvom. Na njem so se odločili, da se bodo pogajali neposredno z lastnikom tovarne Sertubi, in sicer družbo Duferco (skupina Jindal je namreč prevzela tovarno Sertubi v najem). Deželna uprava je glede tega že popoldne sprožila postopek z zahtevo po srečanju s pooblaščenim upraviteljem Duferca in sicer predsednikom zveze Federacciai Antonio Gozzijem. Po srečanju pa se je pet zaposlenih v Sertubiju, ki je kot mnogi kolegi več mesecev v dopolnilni blagajni, povzpelo na streho poslopja z upravnimi uradi tovarne Sertubi. Vzklikali so »delo, delo, delo!« in zahtevali pisno zagotovilo, da bo prišlo do srečanja med Gozzijem ter predstavniki deželne, pokrajinske in trža-

ške občinske uprave. Nekega delavca je tudi obšla slabost in so mu s strehe pomagali gasilci. Direktor Sertubija Maurizio Iuvara je medtem zapustil tovarno in odšel z avtomobilom mimo delavcev, ki so ga izžvižgali. Tržaški župan Roberto Cosolini je kasneje stopil v stik z Gozzijem. Ta je za-

ANTONIO GOZZI

gotovil, da bo prišel v Trst v torek, 30. oktobra, in so delavci po nekaj urah zapustili streho.

Srečanje na prefekturi so mnogi vneto pričakovali, potem ko je grupacija Jindal pred kratkim nepričakovano nadomestila prejšnjega pooblaščenega upravitelja družbe Jindal Italia Leonarda Montesija s Colombom. Zaposleni v tovarni Sertubi medtem protestirajo že več kot 40 dni pod šotorom na Borznem trgu, drugi kolegi pa pred tovarno Sertubi preprečujejo

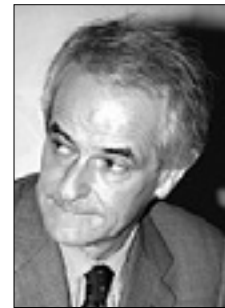
izhod tovarnjakov s cevmi, ki prihajajo neposredno iz Indije. Na prefekturi so se včeraj dopoldne zbrali med drugim pristojne deželne odbornice Sandra Savino, Federica Seganti in Angela Brandi, pokrajinska odbornica za delo Adele Pino in tržaški občinski odbornik za gospodarski razvoj Fabio Omero ter pokrajinski tajniki sindikalnih področnih organizacij Fiom-Cgil, Fim-Cisl in Uilm-Uil Stefano Borini, Umberto Salvaneschi in Franco Palman.

Izid srečanja, ki je trajalo več kot štiri ure, po oceni sindikatov ni bil sploh dober. Jindalov predstavnik je namreč napovedal »težak preustroj« in postavil vrsto pogojev, vrh tega pa je prišel praznih rok. Uvodoma je povedal, da je družba Jindal s tovarno Sertubi stalno delovala v izgubi in da tako ne more naprej. Zato je poudaril, da morajo delavci oziroma sindikati takoj prenehati s protestom in omogočiti komercialno dejavnost s cevmi iz Indije, ki jih v Trstu v bistvu prebarvajo in ponatisnejo nanje znamko »Sertubi«. Jindal naj bi v bistvu zanimalo v prihodnosti le prodajati cevi, ki jih proizvajajo drugje. Grobo prevedeno, tistih 60, ki je zaposlenih z barvanjem cevi bo še naprej delalo, ostalih približno 150 delavcev je odveč in bo še naprej v dopolnilni blagajni. Dalje je Colombo zahteval zagotovila ravno glede dopolnilne blagajne, ki bo zapadla konec novembra. Skratka, če

ne bo prišlo do 30. novembra do sporazuma, bo Jindal zapustila Trst. In zbogom delavci.

Predstavniki javnih institucij in sindikatov so bili nad takim nesprejemljivim izvajanjem ogorčeni. Od Colomba so zahtevali, da družba Jindal prej predstavi poslovni načrt in obelodani, kaj namerava storiti, šele nato bodo lahko pomislili na pogajanja. Zato so poudarili, da mora Colombo najkasneje v ponedeljek dopoldne nakazati datum za novo srečanje, od družbe Jindal pa mora dobiti pooblastilo, da se lahko pogaja o produktivni dejavnosti oziroma o proizvodjanju cevi in ne o komerciali. Colombo je nazadnje na to pristal in dejal, da se bo v ponedeljek izrekel glede prihodnjega srečanja in poslovnega načrta.

Jasno je torej postalo, da je indijski družbo od vsega začetka dejansko zanimala

MICHELE COLOMBO

ROBERTO COSOLINI

samo komercialna dejavnost. Trst naj bi v tem smislu postalo le mesto, v katerem skladiščiti in prebarvati cevi iz tujine. Zato so se sindikati in Savinova popoldne obrnili neposredno na lastnika tovarne družbo Duferco. Kaj pa lahko ponudi Gozzi? Duferco lahko priskoči na pomoč glede dopolnilne blagajne oziroma socialnih blažilcev, sindikati pa so razodeli, da so nekateri podjetniki že pokazali zanimanje za nadaljevanje proizvodnje cevi v tovarni Sertubi. V Trstu naj bi torej lahko še proizvajali cevi, vendar naj bi mesto Jindala prevzelo drugo podjetje. Temeljno bo vsekakor razumeti, ali bo v Sertubiju še mogoča industrijska dejavnost, vsaj delno. Še prej pa bo potrebno razumeti, kaj se piše tržaški industriji nasploh, začenši s škedenjsko železarno.

Aljoša Gašperlin

MEDNARODNI SEJEM - Triestespresso expo od 25. do 28. oktobra na sejmišču

Kljub krizi letos rekordna udeležba

Napovedanih 230 razstavljalcev iz 21 držav - V Italiji je zaradi krize prodaja kvalitetne kave upadla, kompenzira pa jo izvoz, ki ostaja nespremenjen

Trst bo prihodnji teden spet prizorišče mednarodnega kavnega sejma Triestespresso expo, ki bo letos doživel 6. izvedbo. Najpomembnejši specializirani sejem posvečen proizvodnji verigi espresso kave, in sicer od zelenega zrna do kave v skodelici, bo na sporedu med 25. in 27. oktobrom, prizorišče živahnih poslovnih izmenjav pa bo tudi letos tržaško sejmišče. Več o dogodku, ki ga mednarodni strokovnjaki s področja kavnega posla nikoli ne zamudijo, so na včerajšnji novinarski konferenci povedali njegovi organizatorji.

Glavni organizator je podjetje Aries, ki deluje v okviru tržaške Trgovinske zbornice. Njen predsednik Antonio Paoletti je na odlično obiskanem srečanju povedal, da je tržaški kavni sejem postal privlačen za cel svet, tej ugotovitvi v prid pa priča vedno večje število razstavljalcev. V različnih sejmskih dvoranhah se bo tokrat predstavilo 230 razstavljalcev iz 21 držav. Letos se bodo v Trstu predstavile tudi države, kot so Indija, Tanzanija, Slonokoščena obala, Kolumbija, Jamajka, Indonezija in Brazilija. Slednji dve državi sodita med največje pridelovalke kave na svetu, nam je včeraj razložil Max Fabin, predsednik združenja Assocaffè Trieste,

Z včerajšnje predstavitev sejma o kavi

KROMA

ki je navzoče tudi spomnil, da ima Trst v kavnem poslu zelo pomembno vlogo in da tržaško pristanišče glede na uvoz kave ne zaostaja za Genova in Savono.

Fabian je tudi povedal, da bo letošnji program prireditve zelo pester in raznolik. Poslovneži se bodo prvi dan lahko udeležili zanimivega poslovnega seminarja, na katerem se bo go-

vorilo o proizvodnih trendih in porabi kave v Braziliji, Salvadorju, Gvatemali, Indiji, Indoneziji in Tanzaniji. Ta seminar se bo zgodil v četrtek, 25. oktobra, v dopoldanskih urah. Poleg četrtitvenega seminarja bodo zelo zanimive tudi izobraževalne delavnice, ki bodo udeležencem ob koncu ponudile potrdilo o sodelovanju. Zanimive bodo tudi degustacijske predstavitve novih tehnik v pripravljanju kavnega napitka, na tridnevnem srečanju pa bodo obiskovalci, ki naj bi prišli iz 85 različnih držav, izvedeli še marsikaj novega o kavnih sortah, za popestritev sejma pa bodo poskrbeli tudi proizvajalci aparatov za prajenje in kuhanje espresso kave.

Na včerajšnji novinarski konferenci smo tudi slišali, da se je poraba kave v letu 2011 zmanjšala, kar pa proizvajalci pripisujejo splošni gospodarski krizi. Izvoz kave je v Italiji ostal nespremenjen, kar pomeni, da izguba ni prevelika. Pomemben pa je tudi podatek, da kljub nekoliko manjši porabi kave zanimanje za tržaški kavni sejem ni upadlo. Še več. Letos se bo v Trstu mudilo rekordno število razstavljalcev, je dejal Antonio Paoletti, ki je med drugim tudi obljubil, da se bo sejmišče že marca prihodnje leto preselilo na Pomorsko postajo. (sč)

BREZDOMCI - Potep po tržaški železniški postaji in okolici s skupnostjo San Martino al Campo

Življenje na robu družbe, v vrsti za sendvič in topel čaj

Tujci, domačini, klasični klošarji, poklicni berači in upokojenci: »pisani« svet tržaške revščine

»Običajno kosijo bolj malo in precej zgodaj, zato so ob tej uri lačni. To boš sam opazil,« pravi prostovoljec skupnosti San Martino al Campo, ko se ob 18.25 peš spuščamo z Ulice Udine proti glavni tržaški železniški postaji. Njegov sodelavec nosi torbo s petdesetimi sendviči in termovko toplega čaja. Skozi glavni vhod stopimo v glavno avlo postaje, kjer povprašamo prostovoljca, ali je zmenek vsak dan na istem mestu. »Glej tja,« odgovori. Delivca sendvičev se s še zaprto torbo odpravita proti desnemu kotu avle in šele ko se z njima približamo nam še neznanemu cilju, opazimo več bolj ali manj skromno oblečenih posameznikov, ki niso slučajno tam. Na prvi pogled si eni ogledujejo vozni red, drugi pa čakajo na prihod vlaka. Ko se jim približamo na nekaj metrov, pa vsi hkrati dvignejo pogled in se začnejo pomikati k steni. Prostovoljca se s torbo ustavita v kotu in že ju ne vidimo več, ker se pred njima v hipu nagnete truma klanih. Nam pa neprijetno zaščemi v želodcu.

Prizor je presunljiv, saj spominja na razdeljevanje humanitarne pomoči v tretjem svetu. V resnici je pri nas bistveno drugače, saj razpolaga Trst z razvito mrežo socialnih storitev, v okviru katerih nihče ne ostane zares lačen. Tu gre predvsem omeniti jedilnico, ki jo na Montucii upravljajo kapucinski menihi. Tam vsak dan delijo tople obroke za vsakogar, brez omejitve.

Eni nimajo alternative, drugi so si to izbrali

Družina, zbrana na postaji, je v svoji siвинi pisana. Petdeset sendvičev za »petdeset odtidenkov sive«. Nekateri liki s sendvičem v roki so lahko primerljivi s preprostimi in ironičnimi junaki Steinbeckovih romanov. Večinoma so to moški, tu pa tam opazimo žensko. Možakar v vojaških hlačah sreba čaj in se z barvitimi srbskimi izrazi huduje, ker je v (brezplačnem) sendviču danes našel samo sir. V gneči opazimo zgolj dva moška, ki odgovarjata klišeu klošarja - dolga brada, raztrgana oblačila in več torb na ramenih. »Tipičnih klošarjev je v Trstu zelo malo, najbrž štiri ali pet,« pravi izkušeni prostovoljec Fabio Denitto, ki jih dejansko vse pozna.

V vrsti za kruh in sir je tudi kakih dvajset let star mladenič v tesno prilegajoči se kratki majici. »To so romunski Romi, ki prihajajo občasno. V bližini so parkirali avto. Po poklicu so berači, kar je za nas težko razumeti. Nekoč so nam razlagali, da so povprečne mesečne plače v Romuniji tako nizke, da je beračenje po evropskih mestih donosnejše,« razlaga Denitto. Tujcev je v gneči veliko - nekateri so v Trstu novinci, drugi ne. Precej pa je tudi Italijanov in ne nazadnje domačinov. Trža-

Prenočevanje na tržaški železniški postaji. 17. oktobra je bil mednarodni dan boja proti revščini, v okviru katerega je v raznih italijanskih mestih (v Trstu ne) stekla solidarnostna pobuda »Noč brezdomcev«, ko je lahko vsakdo klepetal, jedel in spal z osebami, ki nimajo strehe nad glavo. Po podatkih zavoda za statistiko Istat je v Italiji okrog 50.000 brezdomcev.

ARHIVSKA SLIKA

čanka v sivem plašču nam zaupa, da stanuje v materinem stanovanju blizu univerze in prejena skromno pokojnino, vsak večer pa se odpravi na postajo, kjer je vprašanje večerje takoj rešeno.

Zanimiv sogovornik pa je moški iz južne Italije, ki jih ima nekaj čez petdeset. V Trst je prispel pred dvema letoma in te dni začasno prenočuje »pri prijateljih«. Drevi pa bo morda prespal na območju postaje, saj si bo zvečer ogledal neko nogometno tekmo in na koncu bo ura pozna. »Pomagam si, včasih s prijatelji, včasih pa sam. Pozimi zahajam tudi v zatočišče za brezdomce,« pravi. Sam priznava, da se je za tako življenje odločil prostovoljno, in sicer po koncu ljubezenskega razmerja in ločitvi. Tudi on je upokojenec, pokojnine pa ne izkorišča. Ker je dober opazovalec, veliko ve o dogajanju na železniški postaji in v okolici: »Tujcev je za 90 odstotkov, na splošno pa bi rekel, da so tukajšnji ljudje lenuhi (v ital. »sfaccendati«, op. nov.). Ključen dejavnik pa je alkohol.« Na vprašanje, ali je tudi kaj drog, odgovori, da »kvečjemu malo konoplje«. Ko pa se alkohol pomeša s takimi ali drugačnimi tabletami, nastanejo problemi. »Nasilje ni redko. Nazadnje sta se pred tremi dnevi udarila Ukrajinec in Maročan,« pripoveduje.

Pred meseci se je vnela polemika okrog nočnega zaprtja železniške postaje, s katerim naj bi »rešili« vprašanje brezdomcev. Postaja je ponoči uradno zaprta, pravila pa le niso tako stroga in brezdomci se tako ali drugače znajdejo.

Hodnik, ki ga je prehodilo že 60.000 brezdomcev

Sendviče nosijo na postajo že devet let - sprva so pripravljali po deset kruhkov na dan, danes petdeset, ker je brezdomcev več. Dvakrat tedensko za to skrbijo prostovoljci skupnosti Sv. Egidija, petkrat pa skupnost San Martino al Campo. Skupnost duhovnika Maria Vatte upravlja od leta 2005 dnevni center za brezdomce v Ulici Udine (skupaj z ICS), tik ob njej pa nočno zavetišče, ki so ga odprli pred osmimi leti. »Duša« storitev s brezdomce je sestra Gaetana, redovnica s štiridesetletnimi izkušnjami na socialnem področju.

V recepciji pa nas sprejme Sandro Moncini, nekoč razvpiti tržaški podjetnik, ki se je po pedofilskem škandalu in sodnih postopkih zatekel v svet prostovoljstva, kjer je v sodelovanju z Mariom Vatto začel novo življenje. »Ta hodnik je zelo čist. Kdo bi rekel, da ga je prehodilo že 60.000 brezdomcev?« pravi Moncini, ki je dal pobudo za dejavnosti na postaji. »Z njimi klepetamo in jih vabimo v zavetišče, postelj pa je samo 25. Vsak večer jih napolnimo, na recepciji se lahko predstavi po 20. uri,« pravi. Sobe so za tri osebe, 21 mest je za moške, štiri za ženske. Čistilke in sobarice vsak dan operejo in zlikajo rjuhe, šest pralnih strojev dela s polno paro. Tudi kopalnice so neoporečno čiste. Večerjo pa gostom servirajo pri mi-

zi. »Skušamo jim povrniti nekaj dostojanstva, za božič prirejamo družabne dogodke. Na splošno pa jih z veliko težavo spet uvajamo v družbo. Rekel bi, da smo uspešni samo v petih primerih na sto,« razlaga nekdanji podjetnik.

To je edino mestno zavetišče, v katerem lahko brezdomci prebijejo tudi eno samo noč, če izvzamemo dom La madre, ki ga upravlja Karitas in je namenjen ženskam ter otrokom. »Na postaji včasih pregovarjamo romske družine, naj se ponoči razdelijo: oče naj pride k nam, mati in otroci pa na Karitas. Njihov družinski čut pa je tako močan, da raje spijo skupaj na tleh,« pripoveduje De Nitto. Nekateri ljudje so tako navezani na življenje pod milim nebom, da se zavetišča otepajo tudi pozimi. »Ogromno je alkoholikov. Pijača je huda ovira in povzroča največ težav, tudi tukaj notri. Visok je tudi delež psihiatričnih bolnikov,« ocenjujeta naša sogovornika.

V zavetišču beležijo 6500 letnih nočitev, posamezniki v povprečju prespijo tri noči, prednost pa imajo novi gostje. Podnevi je zavetišče prazno (dnevni center je odprt dopoldne in pozno popoldne). 47% gostov ima od 30 do 50 let, 70% je tujcev. Prostovoljci so letos našeli 50 različnih državljanstev, na prvih dveh mestih so romunski (109 gostov, 23%) in italijanski državljani (94, 20%). Sledijo državljani Afganistana (7%) in Bolgarije (6%), prenočilo pa je tudi šest slovenskih državljanov (1,3%).

Aljoša Fonda

Konoplja pod plaščem

Pri nekdanjem mejnem prehodu Škofije je osebje miljskega policijskega komisariata in obmejne policije pred dnevi podrobneje pregledalo notranjost avtomobila hyundai accent s slovensko registrsko tablico in mlada moška, ki sta bila v njem. V vozilu, ki je bilo na poti iz Trsta v Slovenijo, sta sedela slovenska državljana G. S. in B. A., ki sta bila ob navzočnosti policije sumljivo živčna. B. A. je pod svojim plaščem namreč skrival prepovedano rastlino, in sicer 60 centimetrov visoko indijsko konopljo. Rastlino so zaplenili, mladega pa kazensko ovadili.

Gorelo v skladišču

Včeraj zgodaj zjutraj so tržaška gasilci prejeli klic v zvezi s požarom, ki je izbruhnil v nekem skladišču v Ulici Galvani 3, tik ob ljudskem vrtu de Tommasini. Ob 7. uri sta s pokrajinskega poveljstva v Ulici D'Alviano krenili na pot dve gasilski vozili, gasilci pa so se z gašenjem ukvarjali do 8.45. V požaru ni bilo poškodovanih.

Občina Devin - Nabrežina in WWF o obali in turizmu

Vsdržavni predsednik združenja WWF Oasi Antonio Canu je v četrtek obiskal Devin - Nabrežino in se srečal z občinsko upravo in županom Vladimirjem Kukanjo. Spremljala sta ga direktor Miramarskega rezervata Maurizio Spoto in sodelavki Sara Famiani in Giovanna Caputo. WWF že nekaj let sodeluje z občinsko upravo, leta 2010 pa so sodelovanje nadgradili s podpisom protokola, na osnovi katerega WWF nudi strokovno pomoč pri načrtu ureditve zaščitene obalnega pasu pri Botaniku. Na srečanju so preverili izvajanje protokola in specifičnih načrtov, kot so vodeni ogledi Devinskih sten in ločeno zbiranje odpadkov. Razpravljali so tudi o novoustanovljeni OAS (Obalna akcijska skupina), v kateri sodelujeta Občina Devin - Nabrežina, Miramarski rezervat pa še Aires (Trgovinska zbornica) in Občina Marano. Skupina naj bi v kratkem pripravila prve projekte za razvoj trajnostnega turizma ob obali.

Nabrežinska godba danes na Trgu Cavana

Na Trgu Cavana se danes nadaljuje niz koncertov, ki ga v okviru 15. pokrajinske revije godb prireja pokrajinska sekcija državnega združenja italijanskih godb Anbima. Ob 16. uri se bodo mimoidočim predstavili člani Godbenega društva Nabrežina.

Začenja se Festival latinskoameriškega filma

V Mednarodnem centru za teoretično fiziko (ICTP na obalni cesti 11) bodo **dre-vi ob 20. uri** uradno odprli letošnji Festival latinskoameriškega filma (vstop je prost). Po pozdravu predstavnikov oblasti, bo direktor festivala predstavil letošnji program, ki zaobjema 180 filmov - kratko in dolgometražnih oz. dokumentarcev, ki jih bodo predvajali od jutri do prihodnje nedelje, 28. oktobra. Ob odprtju bodo predvajali dokumentarec Realtà e magia di Jorge Amado režiserke Silvana Palumbieri, ki bo navzoča v dvorani. Naj zabeležimo, da se bodo odprtja udeležili tudi predstavniki ministrstva za zunanje zadeve ter nekdanji brazilski minister in hkrati režiser Silvio Da Rin, ki mu bodo poklonili nagrado Oriundi, se pravi nagrado za ohranjanje spomina na italijansko emigracijo v Latinsko Ameriko. Da Rin ima svoje korenine v kraju Vigo del Cadore.

Živalske novice na Proseku

Živalice Primoža Suhodolčana, enega najbolj priljubljenih slovenskih mladinskih pisateljev, bodo jutri ob 18. uri zaživele na odru proseško-kontovelskega Kulturnega doma. Avtor knjige Živalske novice, ki je bila podlaga za istoimensko igro, se je s svojimi deli približal širokemu krogu mladih, saj so njegove knjige med najbolj branimi slovenskimi mladinskimi deli. Člani srednješolske skupine Slovenskega dramskega društva Jaka Štoka pod mentorstvom Vesne Hrovatin bodo prikazali občutke in prigode različnih živali in se podali v nenavaden živalski svet. V predstavi bodo nastopile krave, ovce, zajci, želve, krti, bivoli ..., ki s svojim obnašanjem v marsičem spominjajo na človeško vrsto, tako da se bodo lahko gledalci ob smehu zamislili tudi nad človeškimi napakami.

Nedeljski užitki v kraški naravi in kulinariki

V okviru pobude Okusi Krasa, ki jo prireja Slovensko deželno gospodarsko združenje, bo zadruga Curios di natura poskrbela za štiri nedeljske ekskurzije po Krasu, ki se bodo zaključili v gostilnah, ki ponujajo jedilnik Okusov Krasa. Prva ekskurzija bo že **jutri**, ko bodo udeleženci po stezi Gemina spoznavali »kraške gдове« oziroma rastline, ki jih uporabljamo tudi pri kuhanju. Zbirališče bo ob 9.15 pred županstvom v Zgoniku. Udeležbo je treba predhodno javiti na tel. 340/5569374, zanjo bo treba odšteti 10 (odrasli) oz. 5 evrov (mladi do 14. leta). Ob koncu sprehoda, ki je primeren tudi za starejše osebe, bo poskrbljeno za degustacijo tipičnih kraških proizvodov (z 10-odstotnim popustom).

ČRNA KRONIKA - Nabrežinski karabinjerji in koprskaa policija

Po tržaških razpečevalcih prišli še novogoriškega dobavitelja

Koprskaa kriminalistična policija in karabinjerji operativnega oddelka iz Nabrežine so v septembru in oktobru s skupnimi močmi zalotili najprej 37-letna tržaška razpečevalca heroína, nato pa še njunega enako starega novogoriškega dobavitelja. Zaplenili so 156 gramov heroína.

Konec septembra so nabrežinski karabinjerji prijeli Tržačana Maria Amata in Christiana Grisona. Koprski kriminalisti so namreč v okviru svoje preiskave ugotovili, da se tržaška razpečevalca po nakupu heroína odpravljata v Trst. Obvestili so karabinjerje, ki so dvojico čakali v zasedi blizu nekdanjega mejnega prehoda Lipica. Mimo patrolje je pripeljal skuter, na katerem sta sedela oba osumljenca. Voznik je pospešil, po krajšem zasledovanju pa so karabinjerji prijeli Amata. Izročil jim je dve vrečki, v katerih je bilo skupno 156 gramov heroína. Grison je še med zasledovanjem zbežal, preiskovalci pa so se po zbiranju obvestil nekaj dni pozneje pojavili v recepciji hotela Eden v Sesljanu. Tam je Gri-

Zaplenjeni heroin

PU KOPER

son poiskal zatočišče s svojo zaročenko, lastnico skuterja. Pravosodni organi so zoper Amata in Grisona odredili pripor. Oba sta bila v preteklosti že obsojena zaradi prodaje prepovedanih drog.

V Sloveniji se je preiskava medtem nadaljevala. Policija je ugotovila, da sta Tržačana prevzela drogo na območju Sežane, in sicer od 37-letnega moškega iz okolice Nove Gorice. Oktobra so osumljencu odvzeli prostost na mejnem pre-

hodu Jelšane, ko se je vračal iz Hrvaške. Zaradi suma, da prijeti preprodaja heroin različnim odjemalcem, so na podlagi odredbe koprskega okrožnega sodišča preiskali njegovo stanovanje ter vozil, vendar v njih niso našli ničesar. Novogoričan, ki je bil v preteklosti prav tako že obravnavan zaradi podobnih dejanj, je vsekakor v priporu, zaradi suma preprodaje drog tvega od enega do deset let zapore. (af)

Dirka starodobnikov Trst - Opčine Historic

Club dei Venti all'Ora prireja danes in jutri pravi praznik, pravzaprav obuditev dirke starodobnih vozil Trst - Opčine Historic. Dogajanje bo stopilo v živo danes popoldne, ko bodo po obisku hidrodinamične centrale v starem pristanišču uradno predstavili dogajanje, ki se bo začelo takoj zatem s tekmovanjem v agilnosti po starem pristanišču. Jutri pa bo ob 9.30 z Verdijevega trga startalo prvo vozilo proti Opčinam, od tod proti Tržiču, na Vrh sv. Mihaela in dlje vse do Čeda-da, kjer bo ob 16. uri nagrajevanje.

Projekt Inside/Out

Na Borznem trgu bo danes ob 11.45 zaživel ustvarjalni projekt Inside/Out - Italija sem tudi jaz. Na stenah osmih mest (ob Trstu še v Reggio Emiliji, Milanu, Palermu, Firencah, Cagliariu, Sassariju in Cremi) bodo razobe-sili 1500 črno-belih portretov državljanov vseh starosti in vseh narodnosti. S pobudo želijo spodbuditi pravico do pridobitve italijanskega državljanstva za vse mladoletne, ki so se rodili v Italiji staršem-priseljencem, in hkrati pravico do aktivne politične in upravne udeležbe brez diskriminacij. Portreti bodo na ogled do nedelje, 4. novembra.

Skrb za otroke

Združenje družin s posvojenimi otroki in z otroki v reji ANFAA praznuje letos 50-letnico delovanja in 40-letnico prisotnosti v našem mestu. Ob pomembnem jubileju bodo poskrbeli za bogat spored dogodkov. Danes popoldne bo ob 17. uri v centru za poklicno izobraževanje zdravstvenega podjetja Ass1 v parku nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu posvet o otrokih, ki se ga bodo udeležili predsednik tržaškega sodišča za mladoletne Paolo Sceusa, občinska odbornica za socialne politike Laura Famulari, predstavnica zdravstvenega podjetja Maria Vanto in socialna operaterka Frida Tonizzo.

Razstava Spazi separati

V prostorih Art&Space v Ul. San Nicolò 4 bodo drevi ob 19.30 slovesno odprli razstavo Spazi separati, ki ponuja dela Fabia Fonde, Maurizia Morassuttija, Piera Toreselle, Glorie Tronkar in Marise Ulcigrai. Gre za ustvarjalce z različno študijsko podlago, vsak od njih pa je po svoje zelo zanimiv.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 20. oktobra 2012
IRENA

Sonce vzide ob 7.28 in zatone ob 18.10 - Dolžina dneva 10.42 - Luna vzide ob 13.00 in zatone ob 22.28

Jutri, NEDELJA, 21. oktobra 2012
URŠKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,1 stopinje C, zračni tlak 1022,5 mb raste, vlaga 81-odstotna, veter jugovzhodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20,1 stopinje C.

Lekarne

Sobota, 20. oktobra 2012

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B - 040 281256, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Trg Venezia 2, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Branki Hrvatič (Cervani) v slovo

Za vedno nas je zapustila vaščanka in prijateljica, Branka Hrvatič (Cervani) vdova Fidel. Izhajala je iz številne Juretove družine iz Ricmanj. Bila je najmlajša od sedmih otrok: 2 sinov in 5 hčera.

Oče Nane je bil čevljar. Mati Marija Černigoj iz Manč je prišla v Ricmanje za kuharico, v gostilno Konzumnega društva in se kmalu lepo vživela v vaško skupnost. Tu je spoznala Naneta, s katerim se je poročila in ustvarila številno družino. Bila je zgledna mati, ki je vzgajala delavne, marljive in nardno zavedne otroke. Sama je skrbela zanje tudi kot vdova, ker je mož kmalu umrl in so otroci bili še nedorasli a uslužni, prijeli so za vsako delo in so se tudi v življenju uveljavili.

Branka rojena leta 1922 je bila vesele narave in vedrega značaja. Že mladoletna je hodila na delo v mesto, kot je bilo takrat samo po sebi umevno. Voja pa ji je kaj kmalu zagrenila najlepša mladostna leta. Brat Dušan je že v začetku leta 1943 padel kot vojak v Rusiji. Že naslednje leto pa je še sama doživela grenko izkušnjo.

V družbi dveh vaščank, Jolande Turko in Brune Deponte je 20. aprila zvečer spremljala skupino Ricmanjcev, ki je odhajala v partizane, med katerimi je bil tudi njen starejši brat Nini. V Dolini jih je sprejela partizanska edinica, s katero so še isto noč nadaljevali pot preko Socerba in Slavnika na Dolenjsko.

Da se ne bi vračale ponoči domov so Branka in prijateljici prespale pri ovdoveli svakinji Lojzi Novato. Drugo jutro navsezgodaj so Nemci obkolili Dolino, zajeli vaščane in jih v vaški gostilni zaslisevali. Med njimi so bile tudi mlade Ricmanjke. Bruna Deponte in nekateri domačini so bili izpuščeni, Branko in Jolando pa so s številnimi drugimi odpeljali v Koronejske zapore.

O tem, kar se je z njimi dogajalo, ni Branka nikoli rada govorila. Naslednje mi je povedala Marija Pečar iz Gabrovce pri Ospu, ki se je z Branko spoznala v zaporu, kjer sta preživeli več tednov.

Zajete so Nemci iz tržaških zaporov v zaprtih vagonih odpeljali na prisilno delo v Gruenberg (današnja Zielona Gora) v Šleziji. Ko se je taborišču približevala ruska vojska, so Nemci izpraznili taborišče in jetnike gonili peš proti Berlinu. Po 14-dnevni naporni hoji, so morali kopati obrambne järke in tu sta Branka in Marija doživeli najhujše vojne trenutke. Vendar sta tudi najhujše preživeli in se živi vrnili domov, a ne brez posledic.

Vse doživeto je Branka zadržala zase.

Življenje se je nadaljevalo.

Spoznala je Leota Fidela, sina gostilničarjev na Pesku, s katerim se je 1951 leta tudi poročila in preselila k njim. Po smrti moževih staršev sta prevzela gostilno in kljub težkim časom gostilno upeljala. Veliko so k temu pripomogle njene izkušnje in marljivost. Kot odlična kuharica je skrbela za dobro hrano in postrežbo. Ko sta se jima rodili hčerki Suzana in Dorjana, je Branka ob zahtevnem in napornem delu v gostilni, skrbela tudi zanju in ju vzgajala ravno tako, kot je to opravljala njena skrbna mati.

Hči Suzana in mož Giuliano (Kariš), ki sta prej delala v Franciji, kjer sta si pridobila novih izkušenj, sta se leta 1973 vrnila domov na Pesek. Najprej sta pri vodenju gostilne pomagala Branki, ker je Leo obolel, pa sama prevzela upravljanje in delo v domači gostilni. Razmere so se začele spreminjati, odpirale so se nove možnosti, ki sta jih novi par Suzana in Giuliano zaznala ter skupno sprejela izziv. Z jasnimi cilji, trdim delom cele družine in z vero v uspeh, sta leta 1985 na domačem dvorišču, kjer je prej stal hlev, zgradila nov hotel z restavracijo.

Leo jih je zapustil leta 1996.

Branka je skupaj s Fidelovo teto bila še vedno koristna kot kuharica, dokler so ji moči to dovoljevale. Med tem so tudi zrasi trije vnuki, ki so se vključili v domače podjetje. Zadnja leta je preživela v novi hiši s hčerko Dorjano, ki je poskrbela še za dva vnuka.

Pesek je bil nekoč furmanska postaja. Takratne gostilne so se prilagodile današnjim zahtevam... Izkušnje in trdo delo treh generacij pa je podlaga za uspeh, ki ga je Branka tudi dočakala in v perspektivi videla na delu tudi četrto, ki po njenem zgledu smelo stopa v lepo bodočnost in v ponos nas vseh. Težka je bila njena življenjska pot, mučna njena mladost. Na Pesku je začela novo življenje, ustvarila si je lastno družino in dosegla viden uspeh. Na Pesku bo tudi počivala v bližini svojih najdražjih, katerim bo ostala, tako kot tudi nam, v najlepšem spominu. Vsem domačim izrekam najgloblje sožalje.

Miran Kuret

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Venezia 2 - 040 308248.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nučnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacijo o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cogan«.
ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Il matrimonio che vorrei«.
CINECITY - 15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »Cogan - Killing them softly«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »The wedding party - Un matrimonio con sorpresa«; 19.30 »C'era una volta l'America«; 15.20, 17.30 »I gladiatori di Roma«; 19.40 »I gladiatori di Roma 3D«; 15.30, 17.40 »L'era glaciale 4 - I continenti alla deriva«; 19.50, 22.00 »L'era glaciale 4 - I continenti alla deriva 3D«; 15.20, 17.40, 20.00, 22.15 »Ted«; 22.10 »Total recall - Atto di forza«;

15.35, 17.45, 20.00, 22.10 »Taken - La vendetta«; 15.10, 17.20 »Tutti i santi giorni«; 19.00, 21.30 »Pearl Jam - Twenty«; 11.00, 13.10 »Disney's Ribelle - The brave«.

FELLINI - 18.00, 20.05, 22.10 »On the road«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il comandante e la cicogna«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Tutti i santi giorni«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Appartamento ad Ate-ne«.

KOPER - PLANET TUŠ - 14.10, 18.25, 20.40, 22.45 »2 dni v New Yorku«; 14.30, 17.20, 20.10, 22.55 »Divjaki«; 16.30 »Grajski biki«; 13.00, 17.40 »Hotel Transilvanija 3D«; 15.30 »Pogum 3D«; 13.40, 16.10, 18.35, 21.00 »Prava Nota«; 19.40, 22.20 »Šanghaj«; 15.00, 17.00, 19.05, 21.10 »Ugrabljen na 2«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ted«; Dvorana 2: 15.15, 16.45, 18.30, 20.15 »L'era glaciale 4 - Continenti alla deriva«; Dvorana 3: 16.30, 18.30, 20.15, 22.00 »The wedding party«; 15.15, 16.45, 18.30 »Paranorman 3D«; Dvorana 4: 15.15, 16.45, 18.30 »Gladiatori di Roma«; 20.30, 22.15 »Taken - La vendetta«.

SUPER - 15.30 »Ribelle - The brave«; 17.00 »Monsieur Lazhar«; 18.45, 21.00 »Total recall - Atto di forza«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »Il matrimonio che vorrei«; Dvorana 2: 17.50, 20.00, 22.00 »Ted«; Dvorana 3: 16.45, 18.30, 20.15 »L'era glaciale 4 - Continenti alla de-

Finžgarjev dom
Opčine
vabi

danes, 20. oktobra, ob 18h

NA PREDSTAVO

OBRAZI
NOTRANJE MOČI

Besedilo **Alenka Rebula**,
režija **dr. Ivan Štuhec**

Izvajajo **dijaki Škofijske gimnazije**
A.M. Slomška iz Maribora

riva«; 22.00 »Total recall - Atto di forza«; Dvorana 4: 17.40, 20.10, 22.10 »Il comandante e la cicogna«; Dvorana 5: 16.30 »Paranorman«; 18.15, 20.15, 22.15 »Step Up 4 - Revolution«.

Šolske vesti

DIZ JOŽEFA STEFANA obvešča, da v sredo, 24. oktobra, ob 18. uri bodo na šoli potekale volitve predstavnikov staršev v razredne svete. Vabimo starše, da se udeležijo volitev polnoštevilo.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA obvešča, da bo v petek, 26. oktobra, s pričetkom ob 18.30 srečanje razrednikov s starši dijakov. Sledile bodo volitve predstavnikov staršev v razredne svete. Vsi starši so vljudno vabljeni, da se srečanja polnoštevilo udeležijo.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA v Dolini vabi na razstavo »Dolinska šola v preteklosti«, ki bo na srednji šoli Gregorčič do 28. oktobra, od 10. do 12. ure. Najave za voden obisk na markomanin@gmail.com.

Čestitke

Draga Tjaša, mali HENRIK se že pri tebi stiska, Peter od veselja vriska. Pri Vlasti že pripravljena je pogacha, Fabio pa je dobil novega tekača... Z vami vsemi se veselimo tudi mi, novi družinici pa želimo veliko razigranih dni. Erika, Elena, Barbara in Diego.

Dobrodošel mali HENRIK! Mamici Tjaši, očku Petru in nonotom iz srca čestitamo, fantku pa želimo srečno in sončno v življenju. Anuška, Vanda in Ljuba z družinami.

Vrlim prošeškim fantom se je pridružil mali ANTON. Čestitke najlepše Žaneti, noni in seveda tudi te ti. Helena in vsi njeni iz Zagradca.

Dobrodošel, mali

Henrik

Mamici Tjaši in očku Petru čestitamo in želimo veliko mirnih noči

člani dramske skupine in vsi pri SKD Slovenec

Na tržaški univerzi je odlično

zaključila študij psihologije

Martina Gantar

Novi doktorici iz srca čestitamo

vs domači

Osmice

COLJA JOŽKO IN LJUBA sta odprla osmico v Samatorci št. 21. Tel. št.: 040-229326.

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

JADRAN je odprl osmico v Ricmanjih 175. Tel. št.: 040-820223. Toplo vabljeni.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. št.: 040-229198.

OSMICO je odprl Škerk v Praprothu št. 20. Tel.: 040-200156.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkiški odprla osmico.

Zveza cerkvenih pevskih zborov - Trst

vabi na

9. REVIJO ZBOROV OPENSKE DEKANJE

Danes, 20. oktobra 2012

ob 20. uri

**v cerkvi sv. Marije Magdalene
v Bazovici**

Izleti

65-LETNIKI občine Dolina vabijo na izlet na Cerkniško jezero v nedeljo, 21. oktobra. Prijave na tel. št.: 335-6832372 (Zorka), 040-228302 (Marija), 040-228624 (Ingrid).

SKD IGO GRUDEN sporoča, da je izlet v Škofljico, Turjak, Velike Lašče in na Raščico v Trubarjev mlin preložen na nedeljo, 21. oktobra. Odhod izpred cerkve v Nabrežini ob 8.30 in povratek ob 19.30. Vpisi v Kavarni Gruden ali pri Sergiju Kosmini v Nabrežini. Info na tel.: 339-5281729.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi na 6-dnevni izlet z avtobusom v Španijo - Barcelona, Lloret de Mar. Odhod v petek, 26. oktobra (Fernetiči). Tel. št.: 00386-31372632 (Metka).

LETNIK 1950 iz DOLINSKE OBČINE POZOR! V nedeljo, 4. novembra, avtobusni izlet v Idrijo (grad, rudnik živega srebra). Vpisovanje na tel. št.: 333-1157815 (Ladi); 338-7824792 (Sergio); 347-4434810 (Livio Šemec). Toplo vabljeni!

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi na Martinovanje v petek, 9. novembra, v Ormož. Poskrbljeno bo za nekaj ogledov, krst mošta, večerjo ter za glasbo in ples. Prijave in informacije na tel. 00386-31372632 (Metka).

ZSKD organizira avtobusni prevoz na koncert TPZ Pinko Tomažič, ki bo v nedeljo, 11. novembra, ob 18.00 v Cankarjevem domu v Ljubljani. Prevoz je namenjen članom društev članice ZSKD-ja. Informacije in rezervacija sedežev na tel. št. 040-635626 ali info@zskd.org.

SKD PRIMOREC vabi vaščane in prijatelje na društveni izlet »Predpraznični Salzburg in čarobni St. Wolfgang« 1. in 2. decembra! Vpisovanja sprejemamo na tel. št. 040-214412. Pohitite, število mest je omejeno.

KRU.T vabi na 4-dnevni izlet od 6. do 9. decembra v Budimpešto na ogled božičnih sejmov, s spoznavanjem mesta in okolice z gradovi in zgodovinsko-arhitekturnimi zanimivostmi. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Istrska ulica, Sesljan - Državna cesta. 202 (km 27)

SHELL: Drevored Campi Elisi 1/1

Q8: Domjo (Strada della Rosandra)

ENI: Ul. D'Alviano 14

TOTAL: Ul. Brigata Casale

ESSO: Pokrajinska cesta km 8+738

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta. 14, Sesljan - avtocestni priključek km 27

ENI: Ul. A. Valerio 1 (univerza)

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0.67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale

TOTALERG: Ul. Flavia 59

V sodelovanju s FIGISC Trst.

**SKD
TABOR**

prireja

jutri, v nedeljo, **21. oktobra 2012****JESENSKI DAN
s pohodom in kosilom****Zbirališče ob 10. uri**
v Prosvetnem domu.Pohod vodi **Paolo Sossi***Vabljeni!***Obvestila**

AŠD MLADINA vabi ženske na telovadbo za boljše počutje »Belly gym« v bivši rekreativni v Križu ob ponedeljkih od 11. do 12. ure. Info na tel.: 333-5663612.

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi nove člane k delovanju društva. Baletna rekreacija poteka v dopoldanskem in večernem času v prostorih Kosovelovega doma v Sežani pod vodstvom baletnega pedagoga Eugena Todorja. Primerna je za vse starostne skupine. Informacije na tel. 0039(0)41524310.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2012/13 obiskujejo nižje srednje in prva dva razreda višjih srednjih šol, katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov (v smislu 28. člena, 1. odstavka, črka a) D.Z. 10/88). Info na tel.: 040-2017375 (Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102).

OBČINA ZGONIK vabi v občinske prostore na ogled ilustracij Jasne Merku. Urnik: ponedeljek-petek od 9. do 13. ure, ponedeljek in sreda tudi od 15.30 do 17.00.

PSIHOMOTORIČNA VADBA - Dunajska cesta 12, Opčine. Tečaji za otroke: za dojenčke in starše (4-12 mesecev: četrtek 16.00-16.50); za malčke in starše (12-36 mesecev: četrtek 17.00-17.50); za predšolske otroke (4-5 let: sreda 15.45-16.40); za 6-letne otroke (1. razred o.š.: sreda 16.45-17.45). Za odrasle: delavnica za dobro počutje v zlato dobi (70-80 in več let); delavnica in sproščanje za preprečevanje izgorlosti zaradi delovnega stresa (za učitelje, vzgojitelje, socialno in zdravstveno področje ipd). Vpis in info na tel. 0039 380 3224745 ali 00386 (0)51 221054 (Loredana Kralj).

SKD ŠKAMPERLE (Stadjon 1. Maj) vabi na tečaj kitajske vadbe »QiGong« ob sredah 16.30-17.30. Informacije in prijave na tel. 348-8607684 (Vesna Klemše).

TEČAJ SAMOORBRAMBE v organizaciji AŠD Mladina s sodelovanjem Wild Boars v svetovni rekreativni v Križu. Vodil bo bivšev prvak v Taekwondoju in izkušen trener številnih borilnih veščin Kazbulat Shogenov. Tečaj je namenjen ženskam in moškim vseh starosti. Prijava in info v večernih urah na tel.: 333-5656513 (Ivan), 345-7016975 (Simon).

TEČAJI ANGLEŠČINE pri SKD Igo Gruden so ob ponedeljkih (prvi nadaljevalni) in ob sredah (drugi nadaljevalni) od 18.00 do 19.30.

TEČAJI SLOVENŠČINE pri SKD Igo Gruden so ob ponedeljkih od 18.00 do 19.30 (nadaljevalni) in ob torkih od 18.15 do 19.45 (začetni).

UPRAVA OBČINE DOLINA - odbornišvo za kulturo obvešča, da so v teku vpisovanja na tečaje slovenščine in angleščine. Informacije: osebje ustanove AU-SER, Trg Stare Mitnice 15, tel. št. 040-3478208.

ŽUPNIJA RICMANJE vabi k slovesni sv. maši danes, 20. oktobra, ob 17. uri k Sv. Uršuli v Log. Hoja in razmišljanje pripomoreta k zdravem življenju!

JUS NABREŽINA vabi člane in prijatelje, da se udeležijo vzdrževalnega čiščenja Brščic. Začetek danes, 20. oktobra, ob 9. ure dalje. Zbirališče »Za Vodico«.

S seboj prinesite tudi potrebno orodje. Udeleženci naj se javijo pri odborniku Nikotu Jazbecu na tel. 338-2825523 ali pri odborniku Milivoju Pertotu na tel. 349-5289593 za informacije in navodila. V primeru slabega vremena čiščenje odpade.

KAKO LEP JE TRST; ZTT in ZSKD vabita na sprehod po slovenskem Trstu z avtoricama vodnika Eriko Bezin in Poljanko Dolhar: danes, 20. oktobra, od

ŠDK CEROVLJE-MAVHINJE in JUS CEROVLJEprirejata v **NEDELJO, 21. oktobra 2012****19. JESENSKI POHOD NA GRMADO IN OKOLICO**Vpisovanje od **9.30 do 10.30** na začetku vasi.*PRISRČNO VABLJENI VSI LJUBITELJI NARAVE!*

16. do 18. ure; v nedeljo, 18. novembra, od 10.30 do 12.30. Štartna točka pri gledališču Miela. Pobuda v okviru niza S\paesati-Raz\seljeni.

TEČAJ ZA DOJENČKE V BAZENU - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo tečaj za dojenčke začel danes, 20. oktobra, na Pesku. Za dojenčke od 1. do 12. meseca bo potekal od 16.30 do 17.15, za otroke od 1. do 4. leta pa od 17.15 do 18.00. Število mest je omejeno. Info na tel.: 345-7733569, info@melanie-klein.org, pon. in čet. 9.00-13.00; sre. 12.30-15.00.

SKD TABOR - Opčine vabi v nedeljo, 21. oktobra, na tradicionalni »Jesenski pohod.« Zbirališče ob 10. uri v Prosvetnem domu. Vodi Paolo Sossi. Ob 18. uri gostovanje dramske skupine KUD Dolumiti iz Dobrove pri Ljubljani z ogledom enodejank: »Veš, da te ne slišim, če teče voda« in »Obisk v gledališču«. Režija F. Končan.

ŠKD CEROVLJE MAVHINJE in JUS CEROVLJE prireja v nedeljo, 21. oktobra, 19. Jesenski pohod na Grmado in okolico. Vpisovanje v Cerovljah na začetku vasi od 9.30 do 10.30. V primeru slabega vremena pohod odpade. Vabljeni! **KRU.T** - v okviru vseživljenjskih aktivnosti - prireja delavnico »Razgibavajmo možgane«, ki jo bosta vodili prof. Vali Tretnjak in psihologinja Jana Pečar. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 22. oktobra, na društvenem sedežu. Obvezne predhodne prijave! Informacije: Ul. Cicerone 8B, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKDTABOR OPČINE - Prosvetni dom: ob ponedeljkih, s pričetkom 22. oktobra, od 15. do 17. ure srečanja »Ob pletenju še kaj...«. Vabljeni!

TORKLA v Kmetijski Zadrugi bo začela obratovati 22. oktobra. Zaradi organizacijskih razlogov, prosimo cenjene člane in oljkarje, ki želijo stiskati oljke pri nas, da se čim prej zgledajo v naših uradih, v trgovini ali na tel. št. 040-8990120/100.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 23. oktobra, ob 19.00 v bivšem ljudskem domu v Križu vaja za ansambel TPPZ in za glasbene skupine, ob 20.30 skupna vaja še s pevci TPPZ in s taborniki.

KROŽEK RAZVEDRILNE MATEMATIKE s prof. Dragom Bajcem začne novo sezono v sredo, 24. oktobra, ob 17. uri v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3. Posebno predznanje ni potrebno, zato so vabljeni stari in mladi.

PODROČNI SVET VERNIKOV s Trsta in Milj vabi na srečanje z mag. Janezom Ferkoljem na temo »Moja zvestoba veri in Cerkvi« v četrtek, 25. oktobra, ob 20. uri v domu na Ul. Concordia 8 pri Sv. Jakobu (blizu cerkve).

SKD PRIMOREC vabi vaščane in prijatelje na predstavitev pobude »Trebče v svet 3« v četrtek, 25. oktobra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Na družabnosti bomo predstavili nove destinacije v sezoni 2012/13 in si ogledali fotoposnetke lanskih izletov. V teku večera že sprejemamo vpisovanja za dvodnevni izlet »Predpraznični Salzburg in čarobni St. Wolfgang« (1. in 2. decembra). Informacije na št. 040-214412 (v večernih urah).

DRUŠTVO UPORABNIKOV LINUXA LugTrieste prireja predavanja v okviru »Linux Day« na osrednji tržaški univerzi v stavbi H3 v soboto, 27. oktobra, od 9. do 18. ure. Predavanja bodo na temo odprtega programa in operativnega sistema Linux. Informacije na http://trieste.linux.it. Vabljeni!

SRENJA BOLJUNEC vabi člane na delovno akcijo zagrajevanja pašnika pod Koromačnikom. Zbirališče v soboto, 27. oktobra, ob 8. uri pri Kalu.

KRU.T in Društvi slovenskih upokojencev iz Trsta in Gorice, v sodelovanju s Pokrajinsko zvezo DU Severne Primorske, vabijo člane in prijatelje na kulturno-pevsko prireditev »Starosta mali princ«, ki bo v nedeljo, 28. oktobra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Novi Gorici. V dopoldanskem času izlet z obiskom Goriških brd s poklonom žrtvam NOB pri spomeniku v Gonjačah in vodeni ogled vasi Šmartno. Po kosilu v gradu Dobrovo bo odhod v Novo Gorico na koncert. Informacije in

prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8B, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it. **SRENJA BOLJUNEC** vabi člane, da vložijo prošnjo za sečnjo drvi v l. 2012/13. Prošnje zbiramo na sedežu Srenje vsak torek od 9. do 12. ure do 30. oktobra. Tel. št.: 040-8325175.

NOČ ČAROVNIC - ples v maskah za srednješolce v organizaciji SKD Primorec bo v sredo, 31. oktobra, od 19.30 do 23. ure v Ljudskem domu v Trebčah.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna lutodetka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih od 16. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure. Delavnice v oktobru: Prazne buče in Halloween prihaja. Informacije na tel. št. 040-299099 (od pon. do sob., od 8. do 13. ure).

OTROŠKE URICE ob torkih v NŠK, Ul. S. Francesco 20, ob 17. uri: 6. novembra »Dirka formule Čiračara«; 27. novembra »Čarovnica Mica in severna zvezda«. Pripoveduje Biserka Cesar. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta!

SK DEVIN prireja novembrski smučarski sejem v dvorani gostilne-picerije v Križu. Zbiranje opreme 7. in 8. novembra, od 10.00 do 19.30; sejem od 9. do 12. novembra, od 10.00 do 19.30 (petek 15.30-19.30); prevzem opreme 13. novembra, od 10.00 do 19.30. Informacije na tel. 335-8416657 ali 335-8180449.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 8. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme. Sejem: petek, 9. novembra, od 18. do 21. ure; sobota, 10. novembra, od 16. do 21. ure; nedelja, 11. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Ob priliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2013. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org.

40-LETNIKI s Tržaškega vabljeni na večerjo, ki bo v petek, 23. novembra, ob 20. uri v Ljudskem domu v Križu. Informacije v večernih urah na tel. 347-3696503 (Barbara), 339-4359868 (Kati), 349-3595560 (Roberta).

Prireditve

FINŽGARJEV DOM (Dunajska 35, Opčine) vabi danes, 20. oktobra, na multimedijski dramatizirani recital »Obrazi notranje moči«. Besedilo meditacij - Alenka Rebula; režija in dramaturgija - dr. Ivan Štuhec; izvajajo dijaki Škofijske gimnazije A. M. Slomšek iz Maribora. Začetek ob 18. uri. Vabljeni v velikem številu!

SKD SLOVENEK prireja pod pokroviteljstvom Občine Dolina niz prireditev v sklopu projekta Mocho 2012: danes, 20. oktobra, ob 20.30 predvajanje posnetka prireditve »Mocho 2011«, razstava bo odprta od 19.00 do 22.00; nedelja, 21. oktobra, ob 10.00 začetek vodenege pohoda »Po sledih starih mlinov v dolini Glinščice«, zbirno mesto v parku Hribenka v Zabrežu ob 9.30 (kosilo iz nahrbtnika), ob 15.00 v parku Hribenka prikaz srednjeveških iger s strani skupine Compagnia de Tergeste, sledi družabnost.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - Trst vabi na »9. revijo zborov openske dekanije«, ki bo danes, 20. oktobra, ob 20. uri v župnijski cerkvi sv. Marije Magdalene v Bazovici.

RADIJSKI ODER obvešča, da bo v nedeljo, 21. oktobra, na sporedu 15. Gledališkega vrtiljaka predstava Hruške gor, hruške dol v izvedbi Lutkovne skupine KPD Šmihel. Prva predstava bo ob 16.00 (red Vila), druga ob 17.30 (red Škrat), v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

SDD JAKA ŠTOKA - Srednješolska skupina vabi na premiero mladinske igre Primoža Suhodolčana »Živalske novice« (predredba in režija Vesna Hrovatin), ki bo v nedeljo, 21. oktobra, ob 18.00 v Kulturnem domu na Proseku.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 22. oktobra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3 na

ogled filma »Šest desetletij pozabe« Milene Olip in predstavitev knjige Nanija Juga »Utihihne so ptice, utihnila je vas«. Srečanje poteka v okviru 15. Koroških kulturnih dnevov na Primorskem. Začetek ob 20.30.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse otroke iz vrta in prvih razredov šole na pravljичne urice »Polž na potepu« (Julia Donaldson in Axel Scheffler). Prvo srečanje bo v torek, 23. oktobra, ob 16.30 v društvenih prostorih na stadionu 1. Maj. Vabljeni!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE v sodelovanju s SDD Jaka Štoka - »110 okusnih let« (zamisel in režija: Sabrina Morena, igrata: Vesna Guštin in Lara Komar) v Kulturnem domu Prosek-Kontovel v torek, 23. oktobra, ob 20.30. Toplo vabljeni!

TRŽAŠKA KNJIGARNA - MLADIKA - ZTT vabijo na »Kavo s knjigo« v sredo, 24. oktobra, ob 10. uri. Gostje kave v Tržaški knjigarni bodo mladi koroški literati.

FINŽGARJEV DOM (Dunajska 35, Opčine) vabi v petek, 26. oktobra, na predstavo »Obiski« v izvedbi gledališke skupine »klubTeater« z Dunaja. Predstavo v desetih slikah po besedilu Felixa Mittererja je režirala Nika Sommeregger. Večer spada v sklop niza Gledališče mladih in v okvir 15. Koroških dnevov na Koroškem. Začetek ob 20. uri.

OBČINA DOLINA partner projekta za trajnostno upravljanje naravnih virov in teritorialno kohezijo Carso-Kras, vabi na slavnostno odprtje večnamenskega centra F. Prešeren v Boljuncu, prenovljenega v okviru projekta Kras-Carso, ki bo v petek, 26. oktobra, ob 20.30 v Boljuncu. Prireditve bo oblikoval Pihalni orkester Ricmanje s koncertom Broadway, sodelujejo Karina Oganjan, Gualtiero Giorgini, Aldo Žerjal, Aljoša Saksida, OPZ Fran Venturini, kulturno združenje »Nuovo accordo« in zbor »Auricorale Vivavoce«; dirigent Aljoša Tavčar. Priložnostnim nagovorom, bosta sledila kratka predstavitev projekta in ogled obnovljenih prostorov.

V SRCU SARAJEVA; NŠK v sodelovanju z ZSKD vabi na ogled fotografske razstave v okviru niza Raz\seljeni-S\paesati v petek, 26. oktobra, ob 17.30 v NŠK, Ul. sv. Franciška 20. Mlado fotografino Irino Tavčar bo predstavil Boris Grgič.

SPD KRASJE vabi na odprtje razstave slik Vilme Padovan - Intermezzo, ki bo v soboto, 27. oktobra, ob 18. uri v Hiške u'd Ljenčice v Trebčah. Razstavo bo s svojim glasom obarvala Ljoba Jenče.

MI SMO TU - IERI OGGI SEMPRE! TPPZ P. Tomažič vabi na koncerte ob 40. obletnici delovanja: 28. oktobra, ob 18. uri Kulturni dom v Trstu; 11. novembra, ob 18. uri Cankarjev dom v Ljubljani; 18. novembra, ob 18. uri SNG v Novi Gorici; 25. novembra, ob 18. uri ŠKC v Zgoniku. Sodelujejo tudi: V. Kreslin, I. Mlakar, Mef, B. Kobal, Gojc, ženski zbor Kombinat, partizanski zbor Ljubljana, Kraški ovčarji, Dirty Singers, Freak Wavles in taborniki RMV.

V GALERIJ umetniškega in kulturnega centra Škerk v Trnovci 15, je na ogled razstava »1. svetovna vojna pri nas«. Urnik od 4. novembra: sobota in nedelja 10.30-18.00.

OD PRETEKLOSTI DO SEDANJOSTI - Kakšna bo prihodnost Bosne? Srečanje z novinarji Azro Nuhefendić, Christianom Elio, Ervinom Hladnikom Milharčičem in moderatorjem Markom Sosičem v okviru niza Raz\seljeni-S\paesati v sodelovanju z ZSKD bo v četrtek, 15. novembra, ob 18.00 - Magazzino delle idee, Korzo Cavour v Trstu.

Mali oglasi

40-LETNA GOSPA išče delo kot varuška otrok. Tel. 342-0664365.

GOSPA SREDNJIH LET z večletno izkušnjo in priporočili išče delo kot negovalka starejših oseb ali katerokoli drugo delo (24 ur dnevno). Tel. št.: 0039333-6644567 (po 18. uri).

GOSPA srednjih let, doma z Opčin, išče delo kot varuška otrok ali kot hišna pomočnica. Tel. št.: 340-9098123.

MAJHNO, LEPO OPREMLJENO stanovanje dajem v najem v središču mesta, 450,00 evrov vključno s stanovanjskimi stroški in porabo vode. Tel. št.: 329-8012528.

PODARIM NERABLJEN KOTEL za ogrevanje na drva. Tel. 333-3644120 v večernih urah.

PODARIM televizijo znamke panasonic

z dekoderjem, sive barve, skoraj novo. Tel.: 040-44631.

PODARIMO zelo simpatične mucke. Tel. 040-200865.

POŠTENA IN DELAVNA GOSPA srednjih let išče enkrat tedensko delo kot hišna pomočnica. Tel. št.: 331-7467805 (v večernih urah).

PRODAJAMO domači brinjevec in brinjevo olje. Tel. št.: 040-2024022 (od 16. do 20. ure).

PRODAM SVETLO STANOVANJE pri Sv. Jakobu z lepim razgledom na mesto: vhod, dnevna soba z balkonom, kuhinja, spalna soba, kopalnica in shramba. Klicati ob večernih urah tel. št.: 366-5371670.

PRODAM aluminijasto lestev visoko 3.5m, primerno za obiranje oljk. Tel. št.: 347-0466075.

PRODAM diatonično harmoniko, 1.500,00 evrov. Tel. št.: 346-8321835.

PRODAM kompletne lesene polžaste stopnice, premer 1.10m, višina 3.15m; ognjišče piazzetta komplet »multifluoco system«; 2 aluminijasti okni rjave barve s tremi šipami. Tel. št.: 040-212095 (od 12.30 do 13.30).

PRODAM voziček, štirikolesni, velika napihljiva kolesa, skupaj s torbo za prenašanje dojenčka, ki se spremeni v zimsko vrečo. Ugodna cena. Tel. 338-2105138.

V SEŽANI dajem v najem lepo opremljeno stanovanje s parkirnim prostorom v garaži. Klicati v večernih urah na tel. št.: 328-9699156.

ŠTUDENTOM v najem opremljeno stanovanje z dvigalom v Ul. F. Severo: velika dnevna soba z balkonom, kuhinja, dve spalnici, kopalnica in shramba. Cena: 650,00 evrov mesečno ter 90,00 evrov za stroške in ogrevanje. Tel. 377-4959920.

Prispevki

V spomin na Filipa Fischerja darujejo bivše sošolke in sošolci 150,00 evrov za Slovenski dijaški dom - Trst.

V spomin na dragega moža in očeta Rudija Pahorja daruje družina 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu, 50,00 evrov za ŠD Mladina, 50,00 evrov za ŠD Vesna in 50,00 evrov za OŠ Šček - Nabrežina.

V spomin na dragega Rudija daruje družina Caharija 50,00 evrov za ŠD Mladina, 50,00 evrov za Ribiški muzej v Križu in 50,00 evrov za Sklad Mitja Čuk. V spomin na Rudija Pahorja darujejo Nada in Paolo Starec z družino 50,00 evrov za ŠD Mladina.

V spomin na Rudija Pahorja darujeta Vida in Dario 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na Rudija Pahorja daruje Pierina Košuta (Nemčeva) 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika podlim v NOB v Križu.

V spomin na Rudija Pahorja darujejo Igor Košuta z Maco in Zvonko Košuta z Naco 50,00 evrov za ŠD Mladina.

Ob 20. obletnici smrti očeta Evgena darujeta Dušan in Adrijan Kalc 20,00 evrov za TPPZ P. Tomažič, 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Padričah ter 20,00 evrov za KD Slovan s Padrič.

V spomin na brata in strica Rudija darujejo Lidia, Neva in Ennio 70,00 evrov za MPZ Vesna, 70,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu in 70,00 evrov za AŠD Mladina.

V spomin na dragega Rudija Pahorja daruje Dario Košuta 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na svaka Filipa Fischerja daruje Iva Batič 50,00 evrov za Narodno in študijsko knjižnico in 50,00 evrov za Slori.

V počastitev spomina Dragice Blažević darujejo Duilio in Meri 30,00 evrov za odbor za spomenik Sv. Ana, Škedenj, Kolonkovec.

Ob 6. obletnici smrti ljubljenega očeta Milkota Trampuša darujejo hčere in sin 100,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Julka in Ivana Puriča daruje Karla 50,00 evrov za KRD Dom Briškički.

Ob smrti dragega očeta in nonota**EMILA ČUKA****izreka iskreno sožalje Milanu,**
Robertu in družini**Godbeno društvo**
Viktor Parma Trebče

ZSKD - Srečanje z državnim predsednikom organizacije ARCI Paolom Benijem

Razvejana dejavnost in stiska slovenskih organizacij

Popoldne je Beni obiskal tudi uredništvo Primorskega dnevnika - Pozor do manjšine

TRST - V prostorih Zveze slovenskih kulturnih društev v Trstu je bilo večeraj popoldne prvo institucionalno srečanje vodstva državne organizacije ARCI in predstavnikov slovenske narodne skupnosti v Italiji. Srečanja so se udeležili državni predsednik ARCI Paolo Beni, odgovorni za razvoj članic Walter Massa, predstavnika območnega odbora ARCI iz Trsta in Vidma ter predstavniki slovenskih krovnih organizacij Slovenske kulturno-gospodarske zveze in ZSKD. Popoldne sta Beni in Massa ob udeležbi deželnega predsednika ZSKD Igorja Tute in članice vodstva Nives Košut obiskala tudi uredništvo Primorskega dnevnika, kjer je odgovorni urednik Dušan Udovič prikazal delovanje dnevnika ter izpostavil finančno stisko, ki ga je prizadela.

Kot nam je povedal deželni predsednik ZSKD Igor Tuta, so na sedežu ZSKD gostom orisali stanje, v katerem se nahaja slovenska manjšina in prikazali njeno razvejano dejavnost. Deželni predsednik SKGZ Rudi Pavšič je orisal položaj s pravnega vidika in govoril o odnosih tako s Slovenijo kakor z italijanskimi političnimi oblastmi v Rimu. Povedal je, da se stvari premikajo, čeprav prepočasno v primerjavi s tem, kar predvideva zaščitni zakon, ki ga udeležajo prepočasi.

Prikazali so nato delovanje ZSKD, koliko društev je v njej, koliko je članov in na katerih področjih deluje ter orisali razčlenjenost ZSKD med tremi pokrajinami, se pravi v Trstu, Gorici in Vidmu. Predsednik je bil še predvsem pozoren na realnost v Vidmu, ki je najbolj izpostavljena in jo je treba zaradi tega najbolj zaščititi. V raznih posegih so tudi poudarili prostovoljno delo, ki ga opravljajo člani, ki nimajo svojih finančnih sredstev in lahko torej delujejo le na osnovi javnih prispevkov. Če te prispevke manjšajo, potem se manjša tudi kvaliteta ali celo število prireditev, ki jih pripravljajo in to je huda škoda za celotno skupnost, je dejal Tuta. Dalje so večkrat omenili povezavo in sodelovanje z italijanskimi ustanovami tako v Trstu kot v Gorici. V tem primeru velja, da bo zaradi zmanjšanja finančnih sredstev trpele ne samo slovenska manjšina, temveč celotna družbena skupnost, to se pravi tudi italijanski del.

Beni je nato poudaril, da se posledice gospodarske krize kažejo v vsej Italiji in na vseh področjih zaradi nejasno-

PAOLO BENI (LEVO) JE BIL VČERAJ NA SEDEŽU ZSKD

KROMA

sti političnih izbir in zaradi krčenja finančnih sredstev. ARCI skuša mnogokrat pomagati pri reševanju najbolj kritičnih in pomembnih primerov, da se ohrani, kar je bistveno za družbeni razvoj. Povedal je, da se je ARCI doslej moral premalo zanimati za slovensko stvarnost, toda po drugi strani je pohvalil dosedanje medsebojno sodelovanje, od skupnega reševanja administrativnih težav do socialne službe. Povedal je še, da bo ARCI ob strani manjšini in spomnil, da je zadnji kongres izdal enoglasno podporo Primorskemu dnevniku, da se re-

šijo problemi. ARCI sledi tudi razvoju zakonov o založništvu in je mnenja, da morajo imeti časopisi manjšinskih jezikov-

nih skupnosti prednost, ker so temeljnega pomena za manjšine.

A.G.

KNJIŽEVNOST - Nagrada Alessandro Manzoni - Città di Lecco

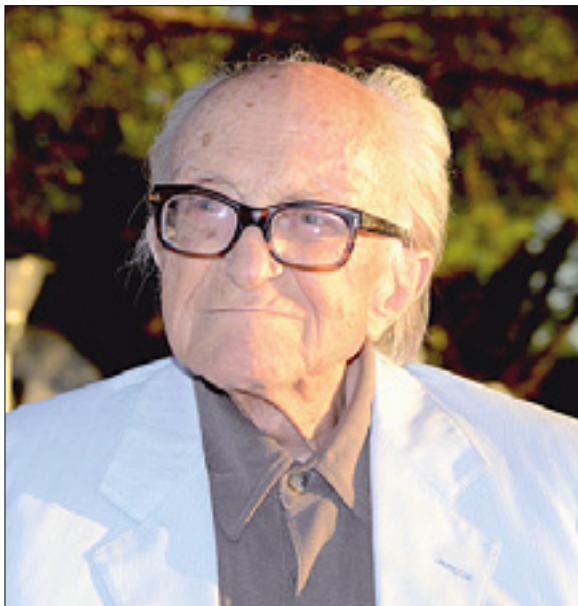
Novo priznanje za pisatelja Borisa Pahorja

Tržaški pisatelj Boris Pahor in italijanski filozof Emanuele Severino sta dobitnika letošnje mednarodne književne nagrade Alessandro Manzoni - Città di Lecco. S svojo avtobiografsko knjigo Figlio di nessuno (Nikogaršnji sin), ki jo je napisal z novinarke in pisateljice Cristino Battocletti, si je Pahor zagotovil nagrado za zgodovinski roman, medtem ko je Severinu žirija namenila nagrado za življenjsko delo.

Pahor je v knjigo prelil svoje skoraj stoletno življenje (rodil se je namreč leta 1913), ki ga je iz Trsta vodilo v Libijo, nacistična taborišča, francoski sanatorij in spet v ljubljeno Trst. Na skoraj 250 straneh se bralec sreča z ljubeznijo, politiko, narodno zavestjo, jezikom in še marsičem. Slovesne podelitve, ki je predvidena v petek, 26. oktobra, v Leccu s bodo udeležili tako Severino kot Pahor in Battoclettijeva.

Pisatelj Boris Pahor je letos praznoval častitljivih 99 let

KROMA

KRUT - Vodili jih bosta nevropsihologinja Vali Glavič Tretnjak in psihologinja Jana Pečar

Delavnice razgibavanja možganov za izboljšanje spomina in pozornosti

Krožek KRUT že tretjo sezono ponuja med svojimi dejavnostmi zanimivo delavnico v zvezi z delovanjem našega spomina in pozornosti. Gre za pomembno tematiko, ki postane še posebno aktualna v zreli življenjski dobi, s katero pa je koristno, da se začnemo preventivno ukvarjati tudi prej.

Delavnice Razgibajmo možgane, ki bodo stekle v ponedeljek 22. oktobra in bodo na vrsti, vedno ob ponedeljkih, 29. oktobra, 19. in 26. novembra ter 17. decembra, bosta vodili nevropsihologinja Vali Glavič Tretnjak, ki dela v Kliničnem centru v Ljubljani, in Jana Pečar, psihologinja, ki že vrsto let sodeluje s Krutom pri načrtovanju dejavnosti za dobro počutje in promocijo zdravja.

Namen delavnic je boljše razumevanje, kako deluje spomin in kakšen je vpliv staranja na spomin. Boljše poznavanje delovanja naših možganov pomaga pri iskanju in razvijanju ustrežnejših strategij za izboljšanje spominskih funkcij. V naših možganih je namreč neizmereno bogastvo - 10 bilijonov celic, množica nevronov in sinaps in nevronske kroge, ki omogočajo mentalno delo-

vanje. Pomembno je vedeti, da imamo različne vrste spomina, ki so povezane z delovanjem različnih centrov v možganih, npr. spomin za besede, številke in logiko ima sedež v levi možganski polobli; spomin za oblike, barve, čustva pa je odvisen od delovanja desne možganske poloble. Težave imamo lahko samo z eno vrsto spomina (za oblike, besede...). Vsem se dogaja, da se kdaj ne moremo spomniti nekaterih imen ali besed. To še ne pomeni spominske izgube, to je težava s priključem besede iz spominskega skladišča. S starostjo ne izgubljam pomena besed niti bogastva znanja (semantični spomin). Normalno je, da se boljše spomnimo dogodkov iz mladih let (avtobiografski spomin) in slabše pomnimo datume in dogodke zadnjega obdobja (epizodični spomin). Skoraj vedno pa se lahko zanesemo na pridobljene spretnosti - kako voziti kolo, plavati, kvačkati, zabiti žebelj (proceduralni spomin). To pomeni, da niso vse vrste spomina enako občutljive na procese staranja ali na vpliv bolezni ali zdravljen. Najbolj občutljiv je naš delovni spomin

to je sposobnost obdržati informacijo »on-line« medtem, ko izvršujemo neko nalogo. Najlažje ga ponazorimo s predstavo komandnega stolpa na letališču, ki mora imeti pregled in koordinacijo nad vsem dogajanjem istočasno. Obseg delovnega spomina je omejen, normalna ali povprečna zapomnitev obsega sedem enot. Zato ni slučaj, da so telefonske številke običajno sestavljene iz sedmih števil. Trening nam pomaga razvijati strategije za učinkovitejši delovni spomin. Težave z delovnim spominom pa ne nastajajo samo v procesu staranja, pogoste so tudi pri otrocih in mnogih odraslih, običajno zaradi poškodb glave, raznih bolezni ali različnih psiholoških problemov.

Vsem se dogaja, da kdaj iščemo kam smo dali ključ, očala, telefonček in se sprašujemo ali so to lahko že znaki demence, ker mislimo, da je za to kriv slab spomin. Take težave pa so povezane z nepozornostjo, nismo pozorni kam smo stvari odložili, ker so bile naše misli usmerjene drugam. To pomeni, da moramo pri treningu spomina poskrbeti tudi za izboljšanje naše pozornosti

na boljše kvaliteto zaznave in »kodiranje« informacije, kar je bistvena osnova za kognitivni trening.

Na osnovi dobrih izkušenj v teh letih, bodo delavnice na KRUT-u obdržale preizkušeno obliko dela. Srečanja se bodo začela s kratko uvodno razlago, nato bodo sledile praktične vaje, predvsem za različne oblike pozornosti in seveda tehnike pomnjenja. Lahko rečemo, da bodo udeleženci telovadili z možgani. Nujno pa je potrebno vedeti, da kognitivni trening ne deluje kot »čudežna tabletk« , ki bo z nekaj vajami odpravila vse težave. Učinek bo opazen samo, če bomo vaje zares izvajali in v to vložili nekaj napora. Zelo pomembno je tudi, da znamo prenesti in uporabiti vse kar pridobimo na srečanjih tudi v resnične življenjske situacije v domačem okolju.

Pri načrtovanju programa dela bosta voditeljici upoštevali novejša spoznanja povezana z uspešnim, aktivnim staranjem in potrebe sodelujočih oseb.

Za informacije in prijave se lahko zglasite na Krutu v ul. Cicerone 8/b, tel. št. 040 360072, krut.ts@tiscali.it.

ABONMA SSG

Prodajne točke v Trstu na Krasu in v Bregu

Slovensko stalno gledališče bo do konca letošnje abonmajske kampanje ponudilo obiskovalcem veliko dodatnih, ugodnih priložnosti za rezervacijo in nakup abonmajev, saj bo prisotno na teritoriju s prodajnimi točkami, ki bodo lažje in hitreje dosegljive iz zahodnega in vzhodnega Krasa, Brega in mestnega središča. Informacije o abonmajih in rezervacije bodo na voljo v Tržaški knjigarni v ulici San Francesco v Trstu ob sredah in petkih od 10. do 12. ure, v podružnici knjigarne na Opčinah (Proseška ulica 13) ob torkih in četrtek od 16. do 19. ure, na sedežu društva Prešeren (bivši Partizanski klub) na trgu v Boljuncu ob sredah in petkih od 17. do 20. ure in v kavarni Gruden v Nabrežini ob torkih in četrtek od 10. do 12. ure. Blagajna Slovenskega stalnega gledališča v ulici Petronio pa je odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10.00-15.00, ob torkih in četrtek tudi popoldne od 18. do 20. ure (tel. 040 362542 /brezplačna: 80021430).

Letošnja sezona je sestavljena s posebno pozornostjo do različnih zahtev gledalcev; abonenti nedeljskih ponovitev bodo na primer lahko izjemoma vpisali samo osnovni abonma, ki ga sestavlja pet novih uprizoritev SSG in ena gostujoča komedija, da bodo ohranili brez izjem posebnost ogleda izključno popoldanskih ponovitev (za katere bo kot v lanskoli sezoni poskrbljen brezplačni avtobusni prevoz), ljubitelji avtorskih in bolj inovativnih gledaliških projektov bodo lahko sledili izbirnemu sklopu off predstav, ostala dva izbirna sklopa pa bosta dopolnjevala osnovno ponudbo z raznolikimi dramskimi, glasbenimi in plesnimi predstavami v bolj klasičnem slogu, a vedno s pozornostjo do širokega obzorja spodbudnih in prikupnih aktualnih tem. Vsi abonenti bodo prejeli brezplačno vstopnico za nagradno predstavo Konec dober konec Alessandra Marinuzzija po Shakespearju. Zlati in srebrni podporniki imajo pravico do brezplačne vstopnice za enega od koncertov, ki jih bo SSG priredil izven abonmaja v sodelovanju s kulturnim društvom DrugaMuzika ali z zadrugo Bonaventura/ gledališčem Miela v okviru pobude Dve gledališči v sozvočju.

Extra popusti so namenjeni družinam, ki imajo v primeru malih otrok tudi možnost ogleda predstav reda K ob sobotah popoldne, ko gledališče poskrbi za varstvo otrok, in vsem abonentom, ki bodo pripeljali s seboj prijatelja ali sorodnika, saj bodo lahko uveljavili 25% popust na oba abonmaja. Knjižica sezone z vsemi potrebnimi informacijami je dostopna v mnogih lokalih in uradih na teritoriju ter je na voljo za download na spletni strani www.teaterssg.com.

Za zabaven uvod v letošnjo sezono se nadaljujejo gostovanja po družstvih komedije 110 okusnih let Sabine Morena, ki bo v torek v Kulturnem domu na Proseku, v četrtek pa v Prosvetnem domu na Opčinah. Med dogodki Vabila k abonmaju pa bodo še koncert ob 40-letnici Partizanskega zbora v nedeljo, 28. oktobra, koncert v znamenju mladih pevskih talentov iz uspešnih talent šovov z zmagovalko letošnjega X Factorja Demetro Malalan in dobitnikom nagrade kritike v oddaji Io Canto Enrico Nadai, bandom Shade in dj-jem Papš, ki bo animiral Halloween party. Ob vseh teh priložnostih bo blagajna na voljo za rezervacijo in nakup abonmajev.

SLOVENIJA TA TEDEN

Prestižne volitve

DARJA KOCBEK

V Sloveniji se je ta teden začela kampanja pred volitvami predsednika države, ki bodo 11. novembra. Kandidaturo je sprva napovedalo trinajst kandidatov, a desetim ni uspelo zbrati bodisi najmanj 5000 podpisov volivcev bodisi dobiti podpore ene izmed parlamentarnih strank. Volivci bodo tako lahko izbirali med tremi kandidati, kar je številčno najslabša konkurenca za funkcijo državnega poglavarja doslej, saj jih na dosežanih predsedniških volitvah nikoli ni bilo manj kot šest.

Tokrat je kot prvi že konec avgusta kandidaturo za svoj drugi mandat vložil sedanji predsednik Danilo Türk, ki je pred petimi leti zmagal kot kandidat levice. Tudi sedaj uradno kandidira s podpisi volivcev. Pod njegovo kandidaturo se je podpisalo nekaj več kot 13 tisoč volivcev, podpirata pa ga tudi največja opozicijska stranka, levosredinska Pozitivna Slovenija, in vladna podopojenska stranka Desus.

Evropski poslanec Milan Zver je kandidat največje vladne stranke, desno-sredinske SDS, in najmanjše koalicijske stranke, krščansko-ljudske NSi. Njegovo kandidaturo je podprlo 30 poslancev obeh strank. Kandidat druge največje opozicijske stranke, socialnih demokratov, pa je predsednik prejšnje levosredinske vlade Borut Pahor, ki je zbral tudi 4456 podpisov volivcev. Pahorja podpira še stranka sedanje desnosredinske vladne koalicije Državljanska lista. SLS je tako edina parlamentarna in vladna stranka, ki ni podprla nobenega kandidata.

Danilo Türk na vprašanje, ali je kandidat levece, odgovarja, da je njegova podpora zelo raznovrstna, saj ga podpirata dve parlamentarni in štiri neparlamentarne stranke. Njegovo geslo je Za skupno dobro. To po njegovi razlagi pomeni pošten,

odkrit in kulturen dialog, pripravljenost poslušati drugega in skleniti sporazum, kompromise, pa tudi razvijati solidarnost med generacijami, se zavzemati za trajnostni razvoj in za prihodnost zanamcev.

Milan Zver obljublja nekaj podobnega, namreč, da bo predsednik vseh državljanzov. Prepričan je, da je njegova prednost program, »saj vem, kaj bi bilo potrebno v Sloveniji storiti, da bi nam šlo na bolje«. Pravi, da bo spodbujal domovinskih in državljansko vzgojo in se zavzemal, da bi druga kitica Zdravljice postala del himne. Zver je prepričan, da so trenutne pristojnosti predsednika države zadostne, »morda celo kakšna preveč, saj se dosti kar dogaja, da si predsednik republike in vlade hodita po prstih«. Predsednik ima v rokah pomembno orodje, to je mnenje.

Borut Pahor, ki kandidira z nič manj povezovalnim geslom Zmoremo samo skupaj, je prepričan, da je sklenitev dogovora med vsemi političnimi strankami, tako koalicijskimi kot opozicijskim, edina pot, ki nas bo popeljala iz krize. Politika bi se po njegovih besedah morala upreti skušnjavam po spodbujanju predsodkov in zamer, se zlasti tistih, ki so povezane s prepoteklo zgodovino. Morda bolj kot tekmeča pa Pahor poudarja, da problemi v Sloveniji niso v glavnem gospodarske, socialne, ekonomske ali finančne narave, »glavni problem Slovenije je političen«.

Politična analitika Samo Uhan in Matevž Tomšič sta prepričana, da bo glavna vloga predsednika pri volitev vprašanje reševanja krize, čeprav funkcija predsednika države s tem ni neposredno povezana. Ključno vlogo bo po njunem mnenju imelo stališče kandidata/dov do razmer v državi in vprašanja izhoda iz krize. Tomšič pravi, da Türk noče biti izstrankarski

kandidat, vendar »je njegova pozicija precej jasna in drugačna kot na prejšnjih volitvah, ko je bil dejavnik nevtralnosti«, kajti kot predsednik je v ideoloških in političnih vprašanjih podpiral stališča leve.

Türk je javnost najbolj razburil spomladi leta 2009, ko je na vprašanje o odkritju še enega grobišča žrtev povojnih pobojev odgovoril, da o »drugorazrednih tetah« ne bo govoril. Januarja letos pa predsednika sedanje desnosredinske vlade Janeza Janše ni hotel predlagati kot kandidata za mandatarija, češ da ga bremeni pravnomočni obtožni predlog v aferi o nakupu oklepnikov Patria.

Podpora vladi bo po mnenju Tomšiča in Uhanu pomembno vplivala na podporo Milanu Zveru, saj se je v svojem programu odločno zavezal za vladne varčevalne, reformne in druge ukrepe; Zver po prevladujočih ocenah zato nima nikakršnih možnosti, saj vlada v javnosti uživa komaj četrtinsko podporo. Borut Pahor pa na drugi strani po Uhanovi oceni za priznanje nekaterih napak v času, ko je bil predsednik vlade (denimo, da so podcenili probleme bank) ne more biti nagrajen. Za seboj bo resda imel krog volivcev, ki so njegovemu slogu blizu, a to ne bo dovolj za zmago.

Do zdaj so bili vsi trije predsedniki slovenske države iz levosredinske opcije. Tudi letos javnomnenjske ankete napovedujejo drugi krog med Pahorjem in Türkom ter po njem zmago slednjega. A napovedi javnomnenjskih analitikov so od volitev do volitev bolj nezanesljive, zato ni mogoče povsem izključiti, da bi za veliko desnosredinskih volivcev sprejemljivi Pahor vendarle lahko celo dobil končnico tekme za funkcijo, ki je sprič omejenih ustavnih pristojnosti predvsem prestižnega pomena.

Naj za konec še dodam, da je zmožen dr. Rupel v slovenskem listu trditi, potem ko sem 24 let z ženo izdajal Zaliv brez vsakršne matične pomoči, ker sem bil do nje kritičen, »da je bil (Pahor) bolj ali manj v skladu z vladajočo kulturno in siceršno politiko«, zato, kar je tudi partijsko vodstvo obsojal filozofiranje in modernizem avantgarde. Da, a ji je hkrati izdajalo revije in honoriral prispevke, tako da so imeli neko opozicijo, ki jih ni ogrožala, ko pa so napisali kaj takega, kar jih je motilo, so revijo odpravili in sodelovali pri nastanku nove. V Zalivu sem odklanjal ene in druge. In se bal, kaj bodo mladi imeli od take klavrne ne-vzgoje. Tista takrat kulturno in politično nevzgojena mladina je danes sestavni del odrasle družbe. In priča smo, kakšen je ta sestavni del.

Če bo potrebno, bom seveda pripravlil vsako novo pojasnjevanje. Če boste presodili, da ta moj spis ni zadosti jasen, objavite, prosim, moj prispevek v sobotnem Delu 13. oktobra. Vnaprej hvala.

Sreda, 17. 10. 2012

Boris Pahor

P.S. Nikjer nisem ne izjavil ne napisal, da se ne strinjam z izbiro dr. Rupla kot Generalnega konzula pri nas. Pismo, s katerim sem odklanjal srečanje z njim in ki ga je on poslal Primorskemu dnevniku, ima za zaključek: »Pozdrav in dobre želje.« Drži pa, da če bi mi, slovenski ljudje, ravнали, kot predlaga on, in bi se za obvarovanje svoje slovenske zavesti »množično selili v Jugoslavijo«, zdaj ne bil potreben nikakršen slovenski konzul pri nas.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Prizadete osebe

Z uporabo neprimernih besed večkrat diskriminiramo „drugáčne“. Beseda „discriminare“ izhaja latinščine, njeno izhodišče je različnost in pomeni ločevati, izločati, razločevati. Diskriminirati raba govora uvaja v vsakdanjik klisijske predpostavke, predsodke, zabavljanje na račun drugih (starih, prizadetih, žensk ali moških, z drugačo spolno usmerjenostjo, prišlekov, članov drugih veroizpovedi itd). Tak način govora odkrijemo lahko povsod. Lahko je zavesten ali nezavestno govorjenje brez razmisleka. Posameznike ali skupine ljudi, katerim je namenjen, ponižuje, žali in prizadene. Dominantna družbena pravila, ki jih je uveljavila večina, in ne upoštevajo različnosti, so temelj diskriminacije. Občutljivejši način govora naj odpravi vnaprejšnje označevanje in negativno prikazovanje. Ta občutljivost mora preseči posameznika in zajeti tudi vsa objavljena besedila (od medijev do strokovne literature in najpreprostejših navodil). Diskriminiranta uporaba govora bo le tako odpravljena, tudi iz vsakdanjega življenja.

Evropska skupnost je začela sprejemati prve ukrepe proti diskriminaciji že leta 1957 ob podpisu Rimske pogodbe in sicer za postavljanje na podlagi spola. Leta 2000 je bil zastavljen pravni okvir. Sledile so še druge direktive proti diskriminaciji skupin, ki ne odražajo vzorca sposobnosti, obnašanja ali načina življenja dominantnega dela prebivalstva.

Diskriminacija je izraz iz sociologije in iz prava, uporabljamo pa ga tudi v vsakdanjem govoru za označevanje zapostavljanja ali žaljenja skupin ali posameznikov. Družbena diskriminacija ima različne oblike: lahko gre le za nepremišljene besede ali žalitve, ali pa za zavestno ignoriranje oseb in skupin, samovoljno nad njimi ali celo za nasilna dejanja. Lahko jo izvajajo posamezniki ali pa skupine ljudi, ki se včasih organizirajo v društva.

V vsakdanjiku ima govor značaj nevtralnega sredstva, ki ga človek uporablja za komuniciranje z drugimi. To sredstvo pa ima tudi veliko moč, da z njim določamo v svetu vsaki stvari svoj pomen in smisel. Stvari okrog nas ne le poimenujemo, pač pa z govorom (svojim načinom govorice) na nek način ta svet ustvarjamo: obravnavamo ga s svojimi čuti in s tem, kar povemo. Od ostalih ljudi pa se ločujemo s tem, kar počnemo, in hkrati s tem, kar povemo ali zamočimo. Govorna diskriminacija se vsepovsod izražajo skozi psovke, neokusne vice, rasne opazke in drugo neprimerno izražanje. Tako izražanje je lahko hoteno, ko nekaterih skupin ljudi ne omenjamo, ali ko o njih govorimo ne kot o osebah, pač pa kot o objektih. Če neko osebo obravnavamo le kot primer, jo dejansko razosebimo. Šele iz konteksta, v katerem nastaja, je razvidno, ali je specifični govor diskriminatorski ali ne, saj je sam zase lahko popolnoma nevtralen. V mislih imam npr. uporabo zaimka ti. Sam zase ni diskriminatorski, v nekaterih kontekstih pa postane diskriminatorsko obarvan, ko ga npr. uporablja oseba, da bi drugi osebi pokazala svojo družbeno nadvlado. Koliko temnopolte ulične prodajalce avtohtoni prebivalci brez zadržka naslavljajo s ti?

Podobne govorne diskriminacije nastajajo na vseh govornih ravneh; tako v vsakdanji komunikaciji kot v raznih besedilih. Lahko gre za besedne napade, neprimerno tikanje, oblike nalašč poenostavljenega govora (npr. v slogu „jaz Tarzan, ti Jane“), ignoriranje, nedopuščanje, da bi sogovornik prišel do besede, dajanje

vzdevkov in nadimkov ali pačenje
pravega imena itd.

Govor o osebah, ki jih obremenjuje prizadetosti, izhaja navadno iz stališča tistih, ki niso prizadeti. „Saj si pravi hendikapanec!“, je stavek, ki hoče v prvi vrsti žaliti točno določeno osebo, ki sploh ni prizadeta, a je žalitev za vse tiste, ki jih bremeni hendikap. Tak način govora je zasedran med mladimi, nemalokrat pa ga uporabljajo tudi ljudje, od katerih bi si tega ne pričakovali. Tako so vzklili „Kaj si slepi“, „Kaj si gluhonem!“, „Pohabljenec!“ in podobno na dnevnem redu v dnevnem pogovoru.

Z izrazom hendikapanec, že reduciramo njegovo celoto na njegovo oviro, kakor da bi ga samo ta identifikirala. Celo skupino takih ljudi poenotimo z enim izrazom, kakor da bi prizadetost bila značilnost, ki bi jih povezovala nad individualnimi sposobnostmi. O človeku s prizadetostjo se izražamo, kakor da života trpi, obžalujemo njegovo usodo, označujemo ga kot osebo, ki trpi, ki je priklenjena na voziček, kakor da bi bila podlaga za njegovo način življenja prizadetost in zato bila ta v ospredju. Ko rečemo o nekom, da je priklenjen, priključimo asociacijo na ujetništvo, zapor in na nesrečno počutje, čeprav mu dejansko voziček omogoča mobilnost. Ljudem s telesno oviro pripisujemo neko splošno oznako, ki je sami ne izražajo, saj se veliko takih ljudi lahko samo odloča in sprejema osebne pobude. Prizadete osebe so v prvi vrsti ljudje in šele nato ljudje, ki imajo posebne potrebe.

Ko je pred kakima dvema tednoma znani italijanski časnika-
r in pisatelj Roberto Saviano v
sobotni televizijski oddaji natrese-
l svoj monolog o „različno
spособnih“ (frazo, ki se v ita-
ljanski glasi „diversamente abili“),
mu je eden izmed teh sporočil,
da se mu zahvali, ker je tako
„različno dober“. Tako ga je
imenoval, da bi bila oba na istem
nivoju. Čeprav, pravi pisec, ki se
naziva časnika na kolescih, je ne-
kdo dober ali ni dober in zato tu-
di si lahko le sposoben ali niso
sposoben. Sam ima še najraje, če
ga nazivajo po imenu. Če pa ga že
morajo imenovati drugače, ima
najraje naziv „prizadeta oseba“.
Zaradi tega, ker prizadetost ni
odvisna samo od izida neke bo-
lezni, od morebitne nesreče, od
podedovanega stanja, pač pa tu-
di od družbenega in okoliškega
konteksta, v katerem oseba živi.
Dokler bomo mislili, da je priza-
detost nekaj „drugačnega“, in ce-
lo velika priložnost za to, da se
razvijejo „drugačne sposobnosti“,
bomo delali krivico vsem ti-
stim, ki se trudijo živeti s svojo
prizadetostjo, čeprav nikoli ne
bodo slavni (kljub ali zaradi svo-
je prizadetosti). Združeni narodi
govorijo v svoji konvenciji o „ose-
bah s prizadetostjo“. Ne gre le za
besede, pač pa za vsebino. Za be-
sedami stojijo ideje, predsodki in
miselni obrasci. To, kar je pripo-
vedoval Saviano o Michelu Pe-
truccianiju, ki je bil kljub svoji
prizadetosti velik pianist, je po
mnjenju pisca govor z viška, z
druge strani sveta s pridigar-
skim navdihom, retoriko in čustveno
nabitostjo. Izraz „drugače sposo-
bni“ (diversamente abili) so sko-
vali politiki, da bi sami izstopali,
ne da bi se dejansko dotaknili
problema prizadetosti in zahtev
oseb, ki niso popolnoma ničesar
sposobne, pa imajo kljub temu
pravico do dostojanstva in do
svojega mesta v družbi. (jrc)

PISMA UREDNIŠTVU

Odgovor dr. Dimitriju Ruplu

Spoštovano uredništvo!

16. oktobra ste objavili kot Prejeli smo dva prispevka dr. Rupla, prvi je z naslovom »Obračunavanje z umrlimi ali uporaben prispevek k predsedniški kampaniji?«, drugi pa »Korespondenca Pahor Rupel«. V tem drugem je objavljeno moje pismo, s katerim odklanjam srečanje z dr. Ruplom, ki me vabi v Portoroz. Odklonil sem, kot tolmačim v prispevku, objavljenem v sobotnem Delu 13. oktobra, ker takó 1971. leta kot dr. Rupel potem 28. 3. 2006 in 4. 5. 2006 v mariborskem Večeru uporablja zame oznako nacionalist. V omenjenima številčkama Večera je dr. Rupel pisal kot zunanji minister. Tega ne omenja v svojem pismu, objavljenem v Vašem listu, ampak spet, kot v Večeru, piše o svojih zaslugah, o preteklosti pa navaja, kar sem omenil v svojem srečanju s publiko v knjigar-ni Mladinske knjige, »da je eden od razlogov, zakaj se Slovenci takrat – 1947 ali 1954 – niso množično selili v Jugoslavijo ... bil nemara v tem, da so se pri njih nacionalna čustva umaknila gospodarskim interesom«. To sem omenil in dodal, da če takó danes piše človek, ki je po rodu Primorec, vemo, kaj se lahko pričakuje od centralne Slovenije, pa še sem do-dal, da ko bi se z dr. Ruplom poznal po vojski, bi tudi meni lahko rekel, naj se odselim, če se zavedam nacional-nih čustev. Časnikar Marijan Zlobec je napisal, da mi je dr. Rupel rekel, naj grem v Ljubljano, medtem ko bi mor-al napisati, bi mi rekel, ker je bil govor o koncu vojske. To napako M. Zlobca sem v objavljenem tekstu na-vedel. Časnikar, ki je drugače zelo na-tančen, se je pač v naglici zmotil, a tu-di če bi bil jaz, da me dr. Rupel pošilja v Ljubljano, bi ne bilo zgorešno, saj dr. Rupel to, kar trdi, trdi zdaj, vsi mu

lahko rečemo, kot je lepo napisal Vaš list, da mi ostajamo tam, kjer smo doma! Tukaj rešujemo v preteklosti in danes svoja slovenska čustva, ki jih, če so zavedna in, ko je potreba, tudi poudarjena, jih pa dr. Rupel ožigosa z nacionalizmom, moj je še poleg tega »čustveni in nereflektrirani nacionalizem«. Večer, 4. 5. 2006.

Zato ne drži, kot marsikaj, kar piše dr. Rupel, »s Pahorjem nisem polemiziral najmanj 40 let«. Prav tako ne drži, da obračunavam z umrlimi, kot je v njegovih trditvah, ki ne bi bile v čast niti površnemu časnikařju. Tarasas Kermaunerja sem odklanjal takó v Zilivu več let, v posebnem poglavju v drugi izdaji Odiseja ob jamboru 1972. leta, še prej pa v reviji Prostor in čas, kjer smo nekaj let imeli besedo. V pogovoru s časnikarko Darko Zvonar Predan sem v Večeru 25. 3. 2006 omenil vdanostno razmerje do Rima takó predsednika Drnovška kot zunanjeg ministra dr. Rupla. Oba sta bila živa in zdrava. Naslednje leto (2007) se je odklon še poglobil, ker sta se na žaljiv govor italijanskega predsednika o slovanskih zločincih (sanguinari slavi) pohlevno odzvala, medtem ko je predsednik Mešić ogorčeno napadel tak govor, če niso omenjeni italijanski fašistični zločini. Takrat, 2007. leta, sem obsodil takó pohlevnost, medtem ko sta bila oba živa, Drnovšek in Rupel. Ergo? Vse to omenjam ob svojem odklanjanju početja dr. Rupla glede razmerja slovenske oblasti do ločenih delov. Menda imam pravico. In vse je natanko dokumentirano. In to pravico si jemljem tudi zdaj, ko v italijanskih in slovanskih listih ter v predavanjih obsojam italijanski zakon 10. februar, ko vsa Italija s predsednikom na čelu počasti spomin na fojbe in istrske begunce, niti z eno besedo pa ne omenja italijanskih zločincev: vsi slovanski predsedniki in predsedniki vlade so doslej sprejemali, ne da bi se uprli, enostranski neevropski zakon o italijanskem spominu.

GLEDALIŠČE VERDI - Rossinijeva Stabat Mater

Kvartet mladih pevcev ponudil žlahtno izvedbo

Izkušeni Gianluigi Gelmetti je zanesljivo dirigiral

Solista, orkester in zbor je suvereno dirigiral veteran Gianluigi Gelmetti

Področje nabožne glasbe je prej ali slej zamikalo tudi skladatelje, ki so se ukvarjali z drugačnimi žanri: iz lastnega nagiba, največkrat pa po naročilu, kajti za Cerkev je bila glasba bistvenega pomena, saj je s svojim čarom znatno obogatila bogoslužje. Ko je Gioachino Rossini nepreklicno sklenil svojo operno kariero, je sprejel naročilo španskega duhovnika Francisca Fernandez Varele ter začel komponirati Stabat Mater; delo je za dalj časa prekinil, pozneje pa dokončal ter ga predstavil pariški publiki l.1842. Uspeh je bil brezpogojen, čeprav so se mnogi zgražali nad slogom, ki je bil izrazito operni, torej dokaj oddaljen od smernic, ki jih je Cerkev skušala vcepiti sakralni glasbi.

Bolj poduhovljeno zveni Rossinijeva Petite Messe Solennelle, ki je nastala dvajset let pozneje, sicer pa ima tudi Verdijev Requiem izrazito operne značilnosti: molitev se iz pobožne dimenzije dvigne v dramatično napet klic, podživljanje Kristusovega trpljenja in smrti je Rossini uglasbil s strastnimi, a vendarle iskrenimi otenki, ki v poslušalcu vzbudijo globoko sočutje. Izkušeni dirige

V gledališču Verdi smo tokrat poslušali dokaj žlahtno izvedbo, predvsem po zaslugi kvarteta mladih pevcev, ki so partituro interpretirali s predanostjo in stilno dovršenostjo: sopranistka Serena Gamberoni, sicer tudi diplomirana violinistka, je lepo zatrepetala v pevskih linjah, ki se čudovito prepletajo z orkestrom, zborom in ostalimi solisti, čeprav glas nima širine, ki bi še bolj stregla vlogi. Zelo doživeto, z bogatimi dramatičnimi otenki, je pela mezzosopranistka Laura Polverelli, kar zadovoljivo se je odrezal urugvajski tenorist Edgardo Rocha, mestoma z nekoliko kričecim, a vsekakor ugajeno izoblikovanim zvokom, ki je premostil nezamisljive težave solistične arije Cuius animam. Lepo presenečenje je bil basist Luca Tittoto, svojčas član tržaškega opernega zbora, zdaj pa solist, ki je pokazal suvereno znanje na področju belcanta. Kvartet se je posebno lepo zliil v odlomku a cappella Quando corpus morietur, brez vsakršnega intonančnega nihanja.

Dirigiral je veteran Gianluigi Gelmetti, mojster, ki ima za seboj zelo bogato kariero in veliko izkušenj: kvartet solistov je vodil z zanesljivostjo, saj je Rossinijevu mojstrovino že nešteto izvajal, in brez negotovosti je usklajal tudi orkester ter zbor, ki ga je pripravil Paolo Vero. Pevski ansambel sicer ni pokazal energije, ki jo včasih zna vlti izvedbi, disciplina pa je bila na dobrem nivoju. Dirigent je potrdil svojo resno profesionalno pripravo, a tudi značaj, ki se ne pogloblja v bolj intimne in poetične dimenzije. Lepota partiture je vsekakor izstopala, čeprav brez drhtenja, in navdušila polnoštevilno občinstvo, ki je vse poustvarjalce nagradilo z res dolгими in zasluženimi aplavzi.

Katja Kralj

RIM - Do 28. oktobra v Hiši filma v Vili Borghese

Slovenija častna gostja Medfilm festivala

Letos bo Slovenija častna gostja na filmskem festivalu Medfilm, ki poteka od včeraj do 28. oktobra v Rimu. Festival, ki pokriva mediteransko regijo bo letos dopolnil osemnajst let in je najstarejši filmski festival tega mesta. Na festivalu se bodo predstavili slovenski filmi iz zadnjih let, nekatere so organizatorji vključili v tekmovalni program, drugi pa se bodo predstavili v programu »slovenska izložba«.

V torek je potekala tiskovna konferenca pred začetkom festivala, na kateri je nastopil tudi slovenski veleposlanik Iztok Mirošič, skupaj z direktorico festivala Ginello Vocca in direktorjem predstavništva Evropske komisije v Rimu Luciom Battistottijem. Veleposlanik Mirošič je pojasnil, da ima Slovenija poseben status ravno v času, ko z Italijo praznujeta dvajseto obletnico vzpostavitve diplomatskih odnosov. Slovenijo in Italijo družijo tudi dejstvo, da sta obe jadranski in sredozemski državi, zato si obe pomorski državi skupaj prizadevata, da bi Jadransko morje postalo morje najtesnejšega sodelovanja.

V okviru filmskega festivala Medfilm bodo v rimski Hiši filma (Casa del Cinema) v Vili Borghese, Largo Marcello Mastroianni 1, prikazani številni slovenski filmi, dolgi, kratki in dokumentarni. Festivala se bosta udeležila priznana slovenska režiserja Jan Cvitkovič in Damjan Kozole. Predvidena je tudi podelitev priznanja režiserju Kozoletu za njegov dosedanj filmski opus in sicer na svečani slovesnosti ob zaključku festivala v petek, 26. oktobra.

V tekmovalni program igranih celovečernih filmov se je uvrstil Arheo režiserja Jana Cvitkoviča ter koprodukcijski film Parada režiserja Srdjana Dragojeviča. Za tekmovalni program dokumentarnih filmov so izbrali Aleksandrinke režiserja Metoda Pevca in Dolge počitnice režiserja Damjana Kozoleta, ki je na minulem 15. festivalu slovenskega filma prejel nagrado za najboljši dokumentarni film. V tekmovalni program kratkih filmov sta se uvrstila filma Kdo se boji črnega moža režiserja Janeza Lapajnetja in Missing the Moment režiserja Mitje Mlakarja.

V programu »slovenska izložba« se bodo predstavili celovečerni filmi Izlet režiserja Nejca Gazvode, Lahko noč, gospodična režiserja Metoda Pevca, Stanje šoka režiserja Andreja Košaka, Kruha in iger režiserja Klemna Dvornika in 9:06 režiserja Igorja Šterka. Med kratkimi filmi so bili izbrani Oči, a lahko šofiram režiserja Miha Hočevarja, Last Lunch režiserja Miha Šubica in Sto psov režiserja Jana Cvitkoviča.

Medfilm festival predstavlja 40 držav, skupno bo na sporedu 86 filmov. Poseben poudarek bo tudi na deželah »arabske pomladi«: Maroko, Tunizija, Alžirija, Egipt, Turčija, Libanon.

Predstavitve slovenskih filmov v »večnem« mestu je omogočilo Veleposlaništvo Republike Slovenije v Rimu v sodelovanju s Slovenskim filmskim centrom. Celoten program je dosegljiv na spletu: <http://www.medfilmfestival.org/medfilm2012/it/doc/programma2012.pdf>

Veleposlanik RS Iztok Mirošič (prvi z desne) na predstavitvi skupaj z direktorico festivala Ginello Vocca in direktorjem predstavništva Evropske komisije v Rimu Luciom Battistottijem

TOMIZZEV DUH

De(re)etatizacija držav

MILAN RAKOVAC

Mi govore prijatelji, da ča ga ja iman kontra države, potle ča san u Primorskem napisa da valja načiniti male državice koje čovik more kontrolati, tipo tamo u muojen triangolu Tinjan-Sv. Lovreč-Baderna. Ma ča su to za jiene te tuoje fantazije i utopije i rekla-kazala, mi pišu e-maile škrbni ljudi ča me štiju? Ma, gente mia, cussi me par a mi; EU (in Država, vsaka) uspešno sabotira lastno najboljšo idejo – euroregionalizem. Propio naše tri države (Italija, Slovenija, Hrvatska), na sve muode najprijia imaju puna usta euroregionalizma i transfrontierizma, pak potle ča Riccardo Illy i Nino Jakovčić prontaju sve čisto – ala ruši samu ideju e tutto quanto. Ma guarda un po (by Frassica), Država nieće autonomije ni euro-regije na svojih kunfini, ma znate zašto? Perche no la podessi piu controlar i schei! Tutto qua!

Tako da „na bot“ posvud po Europi ljudi bi stili suoje države, magari anche a la jugoslava (fuj tojfel, na ti roge!!!) – Alster, Flandrija, Korzika, Baskija, Lombardija, svaki dan

posvud se javljaju secesionisti, »otpadnici«, ma inutile češ sad proklinjati, che tutti oggidi i xe democra-tici, basta veder 100.000 bandiere catalane sul derby Barcelona-Real, cio mio. Altreche santa&sacra Madre Patria?! E va be', dai, narod je lačan in zaskrbljen, in demonstrira qua e la proti svega i proti svih. In tako berem zanimiva agencijska sporočila:

»V Benetkah je potekal množični shod v podporo prizadevanjem za neodvisnost Benečije od Italije... Ob koncu shoda, ki ga je vodilo gibanje Indipendenza Veneta, so udeleženci beneškemu regionalnemu svetu predali resolucijo, v kateri pozivajo k referendumu o neodvisnosti. Neodvisnost Benečije po rezultatih ankete (Corriere della sera) podpira 80 odstotkov,... ali (Il Gazzettino) okoli 70 odstotkov Benečanov... 'Katalonija, nova država Evrope' in 'Svoboda Kataloniji' sta bila slogana, ki sta spremljala protestnike iz različnih krajev te avtonomne pokrajine, ki so ulice do zadnjega kotička napolnili z rumeno-rdečimi katalonskimi za-

stavami, ki so mirnemu shodu dale živahno in upanja polno noto. S svojo prisotnostjo so od španske vlade in Evropske unije zahtevali neodtujljivost kulturnih in političnih pravic... Alex Salmond, predsednik škotske vlade in stranke SNP je za škotsko kampanje 'Da' za Škotsko neodvisnost izrazil prepričanje, da bo Škotska že kmalu, še posebej pa v primeru, če bo zahtevo za referendum o neodvisnosti podprlo milijon Škotov s svojimi podpisi, postala neodvisna država... Cameron pa prav tako ne želi ostati zabeležen kot predsednik vlade, v čigar mandatu je Velika Britanija postala nekdanja država, tako kot nekdanja SFRJ, nekdanja SZ, nekdanja ČSSR in mnoge druge nekdanje države...«

Jušto uve zadnje beside su ključ – »in mnoge druge negdanje države«! A ča ne more vsaka država na svitu postati »negdanja država«? Jeno sto držav je bilo prija sto lit na svitu, sad hi je već ud dvi stotine, a propio SSSR i SFRJ pokazuje, nel bene e nel male (piu nel mal che nel ben, ma indi-

ferente!), kako se more raspasti sva-ka država, tik-tak, ki će, ki nieće. Seveda, nedajbuoh, da se ponove Balkan i Kavkaz. Ma u današnje vrime ljudi se organiziraju, i delavci, i regije, i zapuštene manjšine i prikružene nacije. I ne samo zaradi krize. Kriza, istina, guši najveć EU, koja je na samem rubu fojbe – propasti ili načiniti kontinentalnu Državu, federalnu, konfederalnu, ganz egal. Jer, ovaj novi EU-bankarsko-fiskalni fond za pomoć zemljama u krizi, zapravo je fond za spas bankarskog sistema, a ne zemlje, naroda, građanstva u krizi.

I sad se želim malo vratiti na problem euro-regionalizma, i podsjetiti kako je baš Istra, tamo prije dvadesetak godina, bila ponositi »eksperimentalni vrt Europe«, pa je EU (tada još EZ) otvorila u Brtonigli (Verteneglio), blizu Buj, svoju ambasadu, niš manje, čo muoj, altroke šemuncini! Verooo? (Frassica, de novo – ma perche le tivu no le fa piu robe con lui e Arbore? – o ten ču van ben pisati jedan bot: perche le tivu le fa monade!)...

A Istarska županija davno je otvorila svoj ured u Bruxellesu, koji postoji i danas. I već se na velika vrata pisalo (jaz tudi, v Primorskem, in vsepovsod) o transgraničnoj euroregiji u koju su imale u čas posla ući – Istra, Hrvatsko primorje, Primorska, FVG i Veneto, i Koruška (austrijski dio). I? Pojeo vuk magarca, ossia - lezi magarče do zelene trave. Ili da podsigarimo na baskijske i korzikanske i ulsterske buntovnike? Moj je zaključak čista špekulacija, seveda; EU nema snage (političkih mehanizama) nastaviti s odličnom evolucijom stvaranja kontinentalne države, u kojoj je prekogranični regionalizam bio perfektni cavallo di battaglia, i EU šutke gleda kako Države tog krasnog konja šalju u – kafileriju. I onda su sve jači pokreti za otcjepljenje, poput ovih spomenutih. To je nečuveno! TO Država NEĆE dopustiti, of course! A neće dozvoliti ni euroregionalizam! Pa što hoće MadrePatria? Hoće održati bedasti, neefikasni model nacionalne države. In pika. Ma to već ne bo ratlalo!

BRUSELJ - Evropski vrh zaenkrat brez velikih odločitev

Merklova in Hollande zadovoljna z dogovorom o bančnem nadzoru

Voditelji so v luči težkih gospodarskih razmer v Evropi danes tudi pozvali k hitri uveljavitvi pakta za rast in zaposlovanje, ki se ne izvaja po načrtih.

ANSA

BRUSELJ - Voditelji članic EU so včeraj zastavili časovni načrt za postavitev temelja bančne unije, enotnega bančnega nadzora, ki je ključno orožje v boju proti krizi. Pravni okvir naj bi bil sprejet do konca leta, nadzor pa naj bi začel delovati v letu 2013. Kdaj bo mogoča neposredna dokapitalizacija bank, ostaja neznanka. Vrh EU je v noči s četrtega na petek po kompromisu med Nemčijo in Francijo na še enem maratonskem zasedanju dosegel dogovor, da bo pravni okvir za enotni bančni nadzor sprejet do 1. januarja 2013, nadzor pa bo vzpostavljen enkrat v prihodnjem letu, ne takoj 1. januarja, kot je predlagala Evropska komisija.

Predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy kljub koraku nazaj od te prvotne ambicije trdi, da je že jasno opredeljen cilj za sprejetje zakonodaje pomemben dosežek. A precej manj jasen je drugi del dogovora. Ker je enotni bančni nadzor pogoj za neposredno dokapitalizacijo bank iz stalnega reševalnega mehanizma ESM, s katero želi območje evra presekat gordijski vozle bančne in dolžniške krize, je glavno vprašanje, ki se pri tem postavlja, kdaj bo torej mogoča neposredna dokapitalizacija iz ESM, ki jo predvsem Španija nestrpno pričakuje.

»Ko bo vzpostavljeno učinkovito delovanje enotnega nadzornega mehanizma, evroskupina pa bo opredelila merila, kaj učinkovito delovanje pomeni,« je na to vprašanje odgovoril Van Rompuy in sprožil niz novih vprašanj, na primer kaj natančno pomeni »učinkovito«. Van Rompuy je priznal, da natančnega datuma ne more povedati. Poudaril pa je, da si bo Evropska centralna banka (ECB), ki bo imela v sistemu enotnega nadzora osrednjo vlogo, nadvse prizadevala, da bi učinkovito delovanje nadzora zagotovila čim prej.

Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso pa je še razložil, da je po besedah predsednika ECB Maria Draghija leto 2013 »razumen čas« za vzpostavitev učinkovitega delovanja sistema. Ta bo trajala »manj kot eno leto, a zagotovo več kot dva ali tri mesece«, je dodal. Barroso je povedal tudi, da bo lahko ECB kot osrednji nadzornik neposredno posredovala v kateri koli od 6000 bank v območju evra, če bo to potrebno, a glavno nadzoro bodo še vedno opravljali nacionalni organi. Med vrhom so se namreč pojavljala ugiibanja o tem, ali bo nadzor veljal za vse banke v območju evra ali ne.

Vrh se sicer po nekaterih navedbah ni zavlekel zaradi razlik med Berlinom in Parizom, ki so zaznamovale priprave nanj, temveč zaradi pomislekov članic unije, ki še niso prevzele evra. Te se namreč bojijo, da bi dogovorjena pravila o nadzoru škodila njihovim interesom. Med najglasnejši so bile Velika Britanija, Švedska in Češka, ki so grozile z uveljavljanjem veta.

Tako francoski predsednik Francois Hollande kot nemška kanclerka Angela Merkel sta z dogovorom o bančnem nadzoru zadovoljna, a slednja pri tem opozarja, da bo resnično delujoč nadzor terjal čas.

Voditelji so sicer včeraj tudi prižgali zeleno luč za preučitev ideje o neke vrste »evrskem proračunu« ali fiskalni zmogljivosti v območju evra, ki naj bi delovala kot spodbuda članicam k reformam, ter nje-

nega nasprotnega pola, ideje o individualnih pogodbah, s katerimi bi se države zavezale k reformam.

Vse te ideje sodijo v sklop strategije o poglobljanju evropske integracije, ki temelji na štirih stebrih - bančni in fiskalni uniji ter krepitvi ekonomske in politične unije. Tokrat so voditelji v glavnem pretresli ideje, decembra pa se pričakuje podroben kašipot do »prave« ekonomske in monetarne unije.

Slovenski premier Janez Janša je ocenil, da vrh EU po pričakovanjih ni prinesel velikih odločitev, je pa pomemben premik naprej, ki obeta, da bo decembrski

vrh, ko se pričakujejo konkretne odločitve o poglobljanju evropske integracije, uspešen. »Strateški koraki ne morejo biti sprejeti čez noč,« je poudaril.

Slovenija se je zavzemala za hitro uvedbo enotnega nadzora, ki je sicer pogoj za neposredno dokapitalizacijo bank iz stalnega reševalnega mehanizma ESM. Premier je kompromis komentiral z besedami, da je »želja eno, realnost pa nekaj drugega« ter da tempa ne narekujejo le politična, temveč tudi tehnična dejstva.

Voditelji območja evra so v posebni izjavi pozdravili odločenost grške vlade, da

izpolni dane varčevalne in reformne zaveze, ter ugotovili, da je Grčija dosegla »dobar napredek«. Odločitev o naslednjem obroku pomoči državi pričakovano ni bilo, saj se čaka na poročilo trojke.

Voditelji so v luči težkih gospodarskih razmer v Evropi danes tudi pozvali k hitri uveljavitvi pakta za rast in zaposlovanje, ki se ne izvaja po načrtih. Van Rompuy je ob pozivih k okrepitvi prizadevanj za spodbujanje rasti pojasnil, da razmere v območju evra ostajajo zaskrbljujoče, vendar pa obstajajo tudi pozitivni signali.

Drugi dan zasedanja so voditelji

sprejeli tudi niz sklepov o treh zunanje-političnih temah - Siriji, Iranu in Maliju. Odločno so obsodili sirsko bombardiranje Turčije in popolnoma podprli prizadevanja posebnega odposlanca ZN za Sirijo Lakhdarja Brahimija, da bi sirsko krizo rešili po politični poti.

Poleg tega je vrh EU izrazil zaskrbljenost zaradi iranskega jedrskega programa ter potrdil, da bo EU preučila morebitno podporo predvideni mednarodni vojaški misiji in pospešila načrtovanje morebitne svoje vojaške operacije za usposabljanje malijskih obrambnih sil. (STA)

BRUSELJ - Po besedah premiera Samarasa ima Grčija denar še do polovice novembra

Grška likvidnost na ničli

Grški predsednik vlade je bil (iz razumljivih razlogov) videti bolj utrujen od drugih evropskih kolegov

ANSA

BRUSELJ - Grški premier Antonis Samaras je včeraj dejal, da ima Grčija sredstev za poravnavanje finančnih obveznosti še do sredine novembra. Ob tem je izrazil prepričanje, da bo močno zadolžena država dobila zeleno luč mednarodnih posojilodajalcev in ji bo pravočasno izplačan naslednji obrok posojila v višini 31,5 milijarde evrov. »Grške finančne rezerve zadoščajo le do 16. novembra,« je Samaras po poročanju francoske tiskovne agencije AFP pojasnil na novinarski konferenci po vrhu EU v Bruslju. Dodal je, da sta grško gospodarstvo in likvidnost na ničelni ravni.

Kljub temu pa Samaras verjame, da bo dogovor o naslednji tranši posojila Grčiji dosežen. Kot je dejal, so Atene v tej luči na dobri poti. V Bruslju je naletel na razumevanje, klima se je po njegovih besedah spremenila.

Predstavniki Evropske komisije, Evropske centralne banke (ECB) in Mednarodnega denarnega sklada (IMF), t.i. trojke, so obisk v Grčiji končali v sredo. Dogovora o novem varčevalnem paketu za leti 2013 in 2014, težkem 13,5 milijarde evrov, ki ga morajo Atene sprejeti v zameno za nov obrok posojila, še niso dosegli v celoti, pričakujejo pa, da jim bo to uspelo v prihodnjih dneh. Grčija denar nujno potrebuje za dokapitalizacijo bank, servisiranje dolga ter izplačevanje plač javnih uslužbencev in pokojnin. (STA)

PARIZ - Sprejel ga je francoski parlament

Davek na bogataše

Karl Lagerfeld: »Hollande je bedak, katastrofalen bo kot Zapatero«

PARIZ - Francoski parlament je včeraj sprejel zakon o 75-odstotni obdavčitvi najvišjih dohodkov. Socialistični predsednik Francois Hollande je uvedbo davka za najbogatejše napovedal že med predsedniško kampanjo, desnica pa jo označuje za simboličen ukrep, ki bo v proračun prinesel le malo. Obdavčitev bo veljala dve leti za dohodke od dejavnosti nad milijon evrov na osebo letno. Zadevala naj bi okoli 1500 oseb, ki bodo povprečno plačali 140.000 evrov davka, tako da bo država skupaj nabrala 210 milijonov evrov letno, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Minister za proračun Jerome Cahuzac je zatrdil, da je takšen prispevek legitim. »Vsak mora prispevati po svojih močeh,« je dejal in pojasnil, da bo obdavčitev veljala dve leti, torej v času, dokler ne pride do ponovnega zagona gospodarstva.

Medtem opozicija opozarja,

da bo država na ta način zbrala le malo denarja. Minister za proračun v času prejšnjega predsednika Nicolas Sarkozyja, Eric Woerth, je dejal, da je to »kazenski davek«, ter opozoril, da bodo enormno obdavčili zelo majhno kategorijo ljudi, med katerimi bodo nekateri zagotovo zapustili Francijo.

Francoska vlada želi prihodnje leto proračunski primanjkljaj znižati pod tri odstotke bruto domačega proizvoda, kar naj bi dosegli tudi z zvišanjem prihodkov od davkov. Pobrati naj bi za 24 milijard evrov davkov več kot letos.

Medtem gre zabeležiti nekatere reakcije na sprejeti ukrep. Nemški modni oblikovalec, umetnik in fotograf Karl Lagerfeld, ki sicer živi v Parizu, je francoskega predsednika Francoisa Hollanda označil za bedaka. V pogovoru za špansko izdajo revije Marie Claire je ostro kritiziral predsednikovo politiko in de-

jal, da je za »bogate katastrofalna«, poroča francoska tiskovna agencija AFP. »Ta bedak, tako bo katastrofalen kot Zapatero,« je dejal Lagerfeld, ki je namignil na nekdanjega španskega premiera Joseja Luisa Zapatera, ki je tako kot Hollande socialist.

»Hollande sovraži bogate. To je grozno. Hoče jih kaznovati in očitno je, da se oni se ne pustijo in nihče ne investira,« je poudaril Lagerfeld. »Tujci nočejo več vlagati v Francijo in zato stvari ne funkcionirajo več,« je še dodal. Po njegovem mnenju je Francija konkurenčna le na področju mode, parfumov in vina. »Ostali izdelki se ne prodajajo. Kdo kupuje francoske avtomobile? Jaz že ne,« je poudaril. (STA)

prej do novice
www.primorski.eu

ZLATO
(999,99 ‰) za kg
42.432,41€ -520,39

SOD NAFTE
(159 litrov)
110,16 \$ +0,02

EVRO
1,3035 \$ -0,60

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
19. oktobra 2012

valute	evro (povprečni tečaj)	19.10	18.10
ameriški dolar		1,3035	1,3118
japonski jen		103,27	104,0
bolgarski lev		1,9558	1,9558
češka krona		24,823	24,756
danska krona		7,4590	7,4593
britanski funt		0,81275	0,81190
madžarski forint		279,30	277,19
litovski litas		3,4528	3,4528
latvijski lats		0,6963	0,6961
poljski zlot		4,1070	4,102
romunski lev		4,5833	4,5803
švedska krona		8,5717	8,5843
švicarski frank		1,2085	1,2094
norveška krona		7,3840	7,3770
hrvaška kuna		7,5425	7,5430
ruski rubel		40,1888	40,3022
turška lira		2,3445	2,3570
avstralski dolar		1,2586	1,2632
braziljski real		2,6440	2,6631
kanadski dolar		1,2885	1,2843
kitajski juan		8,1514	8,2006
indijska rupija		70,1800	70,0470
južnoafriški rand		11,2411	11,3305

GORICA - Zaskrbljenost združenja trgovcev Ascom Confcommercio

Cvetličarji: Velika distribucija izvaja nelojalno konkurencio!

V trgovskih centrih prodaja pod ceno - Cvetje s kemikalijami blizu hrane - Pasti prodaje v dobrodelne namene

V Gorici je dejavnih približno osem-deset cvetličarjev, v zadnjih dveh letih pa je z dejavnostjo prenehala polovica, medtem ko morajo tisti, ki so še dejavni, delati tudi ob nedeljah, da zdržijo konkurenco velikih trgovskih centrov, ki je - tako pravijo - nelojalna. Tako menijo na goriškem združenju trgovcev Ascom Confcommercio, kjer so včeraj novinarji iz ust pokrajinskega predsednika združenja Gianluce Madriza in goriškega načelnika državne zveze trgovskih agentov in predstavnikov Fnaarc Luciana Signorellija slišali težke obtožbe na račun velike distribucije. Priložnost so dali bližnji novembrski prazniki vseh svetih in vernih duš, ko se tradicionalno poveča povpraševanje po cvetju in se napoveduje t.i. »bitka krizan-tem«, kot so jo poimenovali pri Ascom Confcommercio, ko bodo velika trgovska središča prodajala cvetje po znižani ceni.

Signorelli je prepričan, da gre za nelojalno konkurencio, ki ima poleg tega lahko tudi kvaren vpliv na zdravje ljudi. Veliki trgovski centri namreč prodajajo cvetje, ki so ga poskropili s kemičnimi sredstvi, da bi ostalo lepo in dišeče, to cvetje pa se večkrat nahaja v neposredni bližini polic, na katerih je hrana, prav tako se znajde v nakupovalnem vozičku in na tekočem traku pri blagajni skupaj s kruhom, pršutom in ostalo kupljeno hrano, ki jo škodljiva kemična snov lahko okuži. Pravzaprav bi se moralo po zakonu cvetje, rastline in vreče z zemljo nahajati na drugi strani blagajne, da ne bi šlo v voziček skupaj s hrano. Nekateri, kot npr. videmski Interspar, to določilo spoštujejo, mnogi pa ne, se je dalo razumeti iz Signorellijevih besed. Goriški načelnik Faarc je tudi opozoril, da npr. v Nemčiji in Avstriji cvetje in rastline prodajajo zunaj trgovskih centrov.

A to še ni vse: Signorelli je izpostavil tudi drug primer nelojalne konkurence, ki sestoji v prodaji cvetja v dobrodelne namene (kot primer je navedel podatek o 650.000 azalejah, ki jih v Italijo uvozijo iz Nizozemske brez plačila davka na dodano vrednost, ker gre namreč za cvetje, ki se prodaja v dobrodelne namene), kjer pa je treba preveriti, kolikšen del izkupička od prodaje gre dobrodelnim ali okoljevarstvenim združenjem in koliko trgovinam velike distribucije. Po ugotovitvah cvetličarjev prva dobijo le manjši del vsote, saj gre večina v roke drugim: če npr. prodam cvetlico za 25 evrov, jih pet gre dobrodelni organizaciji, dvajset pa si jih razdelijo veletrgovine.

Kot že rečeno, se bližajo novembrski prazniki, cvetličarji pa obtožujejo veletrgovine, da prodajajo cvetje pod ceno, dejansko za tisto ceno, po kateri ga mali cvetličarji kupijo od dobaviteljev. Tudi tu smo novinarji slišali za primer cvetličar-

ja, ki ciklame prodaja po šest evrov, medtem ko je cena v sovodenjskem diskontu en evro: njegov zaključek je seveda bil, da je konkurenca nevzdržna. Cvetličarje, pa tudi ostale male podjetnike, oškoduje tudi dejstvo, da se morajo strogo držati številnih zakonskih določil, medtem ko za veliko distribucijo postanejo stvari bolj ohlapne. Pri tem je Madriz tudi opozoril, da mora podjetnik ali trgovec v sončnem letu posvetiti kar 285 ur oz. mesec dni raznim birokratskim in davčnim obveznostim, kot že rečeno pa je prisiljen delati tudi ob nedeljah, čeprav so slednje v večini evropskih držav dela prosti dnevi tudi za trgovine in podjetja, ko preneha z dejavnostjo pa nima na voljo dopolnilne blagajne ali socialnih blažilcev, prav tako ni rečeno, da bo užival pokojnino, čeprav plačuje prispevke zavodu Inps. Tudi višanje DDV-ja, ki ga načrtuje Montijeva vlada, ni rešitev, saj ne koristi višati nečesa, ki ne prihaja več v državno blagajno, medtem ko je potrebno podjetnike pustiti, da se svobodno gibljejo. O vsem tem bodo govorili na skupščini vseh operaterjev, ki jo nameravajo sklicati proti koncu meseca, prav tako bodo o navedenih vprašanjih skušali govoriti z deželno upravo. (iž)

Težki časi za cvetličarje

BUMBACA

ARETACIJA V VIDMU

Goričanu spodletela tatvina v sladoleadarni

Goričana so včeraj aretirali v Vidmu, kjer mu je spodletela tatvina. Pri sebi je imel nož in drugo orodje, ki so mu ga zasegli. 39-letni Moreno Gabas je po rodu Goričan, vendar z bivališčem v Bellunu. S tatinskimi naklepi se je včeraj odpravil v Videm. Tam je vlomil v sladoleadarno All'Orso v Ulici Leopardi in začel stikati za denarjem. Nenavadni ropot, ki je prihajal iz lokala, je zaslísal sosed, ki je sprožil alarm. V hipu je bila na prizorišču karabinjerska patrulja, ki je moškega zalotila med poskusom, da bi vlomil v video poker. Pri sebi pa je že imel 110 evrov, ki jih je pobral iz blagajne. Videmski sodnik je včeraj potrdil aretacijo in pripor za Goričana zaradi suma tatvine v obtežljivih okoliščinah, nedovoljene posesti noža in drugega vlomilskega orodja.

TRŽIČ - Telefonska goljufija na račun frizerskih salonov

Plačaj, drugače te tožimo

Neznani klicatelji ponujajo nakup specializiranih revij v imenu založbe, ki o tem ne ve nič

Prestizne revije ali malovredni snopiči?

Medtem ko si najbolj zaposlen s strankami, začne zvoniti telefon: oseba na drugem koncu telefonske žice ti predlaga nakup specializiranih revij, te prepričuje v ugodnost nakupa, ti pa zaradi raztresenosti in pomanjkanja časa privoliš, na koncu pa, ko prejmeš paket z revijami, vidiš, da gre le za navadne snopiče z majhnim številom strani, čeprav je cena visoka (90-100 evrov), a moraš plačati takoj, drugače ti grozijo s tožbo oz. z doplačilom za ležanje paketa v skladišču.

To se zadnje čase dogaja nekaterim frizerskim salonom na območju Tržiča, ki so prejeli telefonske klice oseb, ki so se izdajale za uslužbenke založbe Ediservice, ki izdaja specializirane frizerske revije, kot so npr. Tendenza, Queen, Hair Styles in Prince in predlagale nakup omenjenih revij, ki po navadi poteka prav preko telefona. Marsikateri lastnik salona je tako padel v past in privolil v nakup, na koncu pa se je znašel z omenjenimi snopiči in če ni hotel plačati, so mu grozili: tožili vas bomo, za vsak dan, ko bo paket ležal v skladišču, pa boste morali pla-

čati 5,90 evra. A kaj, ko omenjenega skladišča ni, saj mora kurir, ki dostavi paket, v slučaju zavrnitve slednjega vrniti pošiljatelj. A tega žrtve tega sistema očitno niso vedele in tisti, ki je pošiljko plačal, v slučaju odpovedi ni imel možnosti, da bi mu denar vrnil, čeprav ima do tega pravico.

Prav tako neznani klicatelji niso uslužbenki založbe Ediservice, ki je lastnikom frizerskih salonov poslala tudi pismo, v katerem opozarja na goljufijo. Prav tako ni res, opozarjajo pri Ediservice, da bodo morali lastniki plačati globo v višini petsto evrov oz. da jim grozi tožba, če ne bodo obnovili naročnine na revije, kot so jim zagotavljali neznanci na drugem koncu telefonske žice. Založba poziva prejemnike podobnih telefonskih klicev, naj takoj kličejo na zeleno telefonsko številko 800-480332 ali naj pošljejo elektronsko sporočilo na naslov opux@parrucchi-rando.com. Če mislijo, da so jih kontaktirali lažni založniki, pa se lahko seveda obrnejo tudi na policijo.

VRTOJBA - Karabinjerji ustavili romunsko dvojico

Peljala ukraden kombi

V Španiji ukradeno vozilo sta želela prodati v Romuniji - V Ločniku kupec s klonirano kartico in vinjen voznik

Karabinjerja z ukradenim kombijem

V Španiji ukraden kombi sta hotela prodati na črno v Romuniji, a jima ni uspelo. Karabinjerji so namreč včeraj zjutraj na območju bivšega mejnega prehoda pri Vrtojbi ustavili romunska državljana, 34-letnega P.G. in 46-letnega L.S., ki sta se peljala s furgonom znamke mercedes s priklopo, na kateri je bil manjši kombi znamke peugeot. Ko so karabinjerji zahtevali dokumente, sta Romuna postala živčna, za kar sta imela vse razloge, saj se je pozneje ugotovilo, da sta prevažala kombi, ki so ga aprila ukradli v Španiji. Dvojico so najprej odvedli na karabinjersko poveljstvo na Korzu Verdi, nato pa v zapor v Ul. Barzellini, kjer se nahajata na razpolago tožilstvu.

POKRAJINA

Do službe po zaslugi izmenjave informacij

Pokrajina Gorica in občine imajo od včeraj na voljo novo sredstvo za olajšanje srečevanja med ponudbo in povpraševanjem po delu. Na sedežu Pokrajine so namreč predsednik Enrico Gherghetta ter župani oz. predstavniki občin Gorica, Krmin, Moš, Vileš, Turjak, Gradišče, Doberdob in Sovodnje (ostali bodo podpisali naknadno) podpisali dogovor o izmenjavi informacij med pokrajinsko in občinskimi upravami v zvezi s položajem glede gospodarstva, dela in podjetij za promocijo razvijanja aktivne politike dela.

Na podlagi včeraj podpisanega dogovora bo pokrajinska uprava dala na razpolago svoje kompetence na področju poznavanja veljavnih določil, pravilnikov in sredstev, pa tudi kompetence služb za zaposlovanje pri pomoči občanom v iskanju zaposlitve. Poleg tega bo občinam podpisnicam poročala o aktiviranju in posodabljanju vseh pobud na področju aktivne politike dela začeni s pobudami za ciljno usposabljanje, obenem se bo seznanila z resničnimi potrebami podjetij in bo soudeležila vse ostale subjekte, ki lahko hitro nudijo informacije in izvedejo pozitivne ukrepe v korist oseb v iskanju zaposlitve.

Po drugi strani se občine podpisnice obvezujejo, da bodo pokrajinskim uradom nudile vse potrebne informacije za spodbujanje srečevanja med ponudbo in povpraševanjem po delu in da bodo Pokrajino hitro obveščale o odpiranju proizvodnih, trgovskih, obrtnih in storitvenih dejavnosti na lastnem ozemlju. Prav tako bodo poskrbele za učinkovito obveščanje občanov ter bodo sodelovale pri skupnih pobudah v korist dela in skupnosti, piše v besedilu dogovora.

Pomen dogovora sta včeraj poudarila pokrajinska odbornica za delo Bianca Della Pietra in sam Gherghetta, ki je opozoril, kako se želi s tem v središče pozornosti postaviti občana, ki ne bo več primoran hoditi po uradih in urejevati dokumentacijo. Oblikovanje mreže informacij so pozdravili tudi krminski župan Luciano Patat, goriška občinska odbornica za delo Arianna Belan ter župana Moša in Vileša, Elisabetta Feresin in Lucio Camass.

Občino Doberdob je zastopala podžupanja Luisa Gergolet, ki je poudarila pomen pobude, ki naj združi sile vseh akterjev, medtem ko je sovodenjska županja Alenka Florenin opozorila, kako je pomembno, da dogovor postavlja v središče pozornosti človeka, saj kdor izgubi delo in ne najde ponovne zaposlitve je tudi psihološko šibek, zato bo pomoč temeljnega pomena tudi v prihodnjih letih. Poleg tega je treba vrniti dostojanstvo vsem vrstam dela, je prepričana Floreninova: delo je morda na voljo, vendar v očeh nekaterih nimajo vsi poklici oz. zaposlitve enakega dostojanstva. (iž)

PROMET - Od ponedeljka dalje

Zaradi del na cestišču promet močno oviran

Asfaltiranje na območju Ulice Vittorio Veneto in Trga sv. Roka

Občina Gorica napoveduje spremembe v ureditvi prometa na območju Ulice Vittorio Veneto in krožišča na Trgu sv. Roka v goriškem Podturnu zaradi del, ki bodo potekala od ponedeljka (začetek ob 8. uri) do 16. novembra. V Ulici Vittorio Veneto bodo dela potekala najprej na odseku med Kapucinsko ulico in Trgom sv. Roka, nato med Ulico Terza Armata in mejnim prehodom ter na odseku med Trgom sv. Roka in Ulico Terza Armata, na koncu pa še na krožišču na Trgu sv. Roka; šlo bo za frezanje in ponovno asfaltiranje cestišča, ki ga bo izvedlo podjetje Isontina Reti Gas.

V prvi, tretji in četrti fazi del bo veljala prepoved vožnje in ustavljanja na obeh straneh ceste na omenjenih odsekih ter v ulicah Bona, Baiamonti in Lasciac na križiščih z Ulico Vittorio Veneto, v ulicah Bona in Lasciac pa bodo tudi odpravili enosmerni vožnjo. V drugi fazi del pa bo promet potekal izmenično enosmerno s pomočjo premičnega semaforja, na območju poteka del pa bo tudi veljala prepoved ustavljanja in parkiranja na obeh straneh ceste. Kljub prepovedi vožnje v ulicah, kjer bodo potekala dela, bodo dostop do svojih domov imeli tam živeči ljudje.

TRŽIČ-SVET V MALEM - »Kolonizacije« ni bilo

Kitajska skupnost diskretna, z najnižjo stopnjo integracije

V krajevnih šolah skoraj ni otrok kitajskega rodu - Na dobrem glasu kitajska šivilja

Tržič je kozmopolitsko mesto, kjer živi 27 tisoč prebivalcev, od katerih je kar 16,2 odstotka tujega izvora. Najbolj številčna je skupnost Bangladeševcev, ki jih je občinski statični urad lani naštel 1.548 (5,6% celotnega prebivalstva), med manjšimi skupnostmi tujega izvora pa so Kitajci, ki jih je vsega skupaj manj kot sto, čeprav uradnih podatkov o njihovem številu ni. Tudi za Tržič velja, da je kitajska skupnost diskretna, odmaknjena od centrov družbenega in družabnega življenja, in v zadnjih letih skoraj ni dogodka iz črne kronike, ki bi se je dotikal, niti ne povezanega s prometnimi nesrečami.

Po že ustaljenem vzorcu so tudi v Tržiču najprej odprli restavracijo. Prvi kitajski lokal je bil v Ulici IX Giugno in je v osemdesetih letih vzbudil precejšnje zanimanje, kar mu je prineslo nekaj let poslovne uspešnosti. Iz vidika komercialnih dejavnosti Tržič ni doživel »kolonizacije« mestnega središča, kakršni smo bili v devetdesetih letih priča v Trstu, kljub temu se je krajevna skupnost Kitajcev postopoma večala. Na osnovi podatka z dne 31. januarja letos Kitajcev z bivališčem, ki so evidentirani v trziškem matičnem uradu, je 63 (od tega 34 žensk in 29 moških); leta 2003 jih je bilo le 26. Porast pa še zdaleč ni tako izrazit kot pri drugih skupnostih. Zanimiva je primerjava z Bangladeševci, ki so v teku devetih let poskočili s 400 na 1.555 priseljencev. Omenjeni skupnosti imata namreč malo ali skoraj nič skupnega. Kar zadeva delo, Kitajcev niso privabile na naš konec zaposlitvene priložnosti v ladjedelnici družbe Fincantieri. V Tržiču živeti Kitajci so večinoma trgovci na debelo in drobno, v nekaterih primerih so kramarji, ki ponujajo svoje blago na tržnicah, ali pa upravljajo gostinske lokale. Sveži podatki pravijo, da je kitajskih podjetnikov z bivališčem v mestu okrog petnajst, polovico stojnic na tedenski tržnici, ki poteka ob sredah, upravljajo tujci, predvsem seveda Kitajci, ki pa prihajajo v Tržič od drugod.

O tem, da je kitajska skupnost maloštevilna in da v primerjavi z drugimi pozna nižjo stopnjo integracije, govori dejstvo, da skoraj ni učencev in dijakov kitajskega rodu v trziških šolah. Redko se tudi dogaja, da se obračajo na krajevne zdravstvene ustanove; edina izjema so seveda rojstva kitajskih otrok, ki jih občasno beležijo v porodnišnici. Tudi v Tržiču pa se najdejo ljudje, ki opozarjajo, da do danes še ni prišla v javnost vest o pogrebu kakega Kitajca, čeprav tu živijo že preko trideset let.

Kljub temu da je njihovo število v zadnjih letih naraslo, ni videti, da bi se stopnja integracije z okoljem povečala. Ni javnega kraja, kjer bi se družili (vsaj znanega ne), mladi pa se običajno družijo le med sabo. Minevanje časa teh dejstev ne spreminja. Če so Bangladeševci osredotočili svoje dejavnosti, zlasti trgovine, v trziškem mestnem središču, so Kitajci posejani po občinskem ozemlju. V Ulici Colombo upravljajo trgovino z oblačili, železnino in drugo kramo, v Ulici IX Giugno pa frizerski salon, trgovine v kitajskih rokah bomo našli v Ulici Battisti (nekdanji Play life) in na začetku Ulice Boito, pa še v ulicah Duca d'Aosta in Grado (za tamkajšnjim Kinemaxom). Nekaj je tudi kitajskih restavracij: prva in najstarejša v Tržiču vztraja v Ulici IX Giugno, novejša je na državni cesti št. 14 (namesto nekdanje picerije Lo Scoiattolo), najnovejša pa pred športnim igriščem v Pancanu. Tudi kavarn ne manjka: v Ulici Garibaldi, pred železniško postajo, v Ulici Valentini. Poleg centra za masaže Luna blu, ki je bil pred nedavnim prizorišče ropa, podobno dejavnost upravljajo Kitajci tudi v Drevoredu Verdi, medtem ko so tovrstni center v Ulici Fontanot po sodnikovem ukazu zaprli: namesto masaž je ponujal prostitucijo. Na Korzu Popolo je na dobrem glasu kitajska šivilja, ki jo cenijo tudi krajani. Ključ njegovega uspeha so nizkocenovne storitve. Ravno pred kratkim pa je lokal z igralnimi avtomati odprl kitajski podjetnik v Ronkah, na kraju, kjer je prej bila kitajska restavracija. Naložba se očitno bolje obrestuje.

Po ustaljenem vzorcu so tudi v Tržiču Kitajci najprej odprli restavracijo, danes pa se najde le še en lokal z lepo vidnimi kitajskimi znamenji pred vhodom

BONAVENTURA

VIPAVA

Dvorec Lanthieri nared

Občina Vipava je pridobila uporabno dovoljenje za Lanthierijev dvorec. V njem bo do konca leta svoje prostore dobila Univerza v Novi Gorici, ki bo vanj preselila biomedicinski program. Del prostorov bo namenjen za protokolarne prostore občine.

Za obnovo dvorca je vipavska občina leta 2010 na državnem razpisu uspešno pridobila tri milijone evrov iz evropskega sklada za regionalni razvoj, 1,3 milijona evrov pa je morala zagotoviti iz lastnih sredstev. Zaradi zapletov z razpisi je bilo časa za izvedbo del zelo malo. Izbrani izvajalec, koprski Stavbenik, je skupaj z družbo Givo obnovo zaključil v desetih mesecih. V dvorcu bo sedaj na voljo 1900 kv. metrov uporabnih površin. Večino bodo dali v najem Univerzi v Novi Gorici, občina pa si bo tam uredila večnamensko in sejno dvorano ter poročno dvorano in grajsko kapelo. V prihodnjih letih bo potrebno obnoviti še drugi del gradu, v velikosti 2900 kv. metrov, z dvoriščem in parkom. Za to bo potrebnih okrog šest milijonov evrov. Med obnovo, ki so jo spremljali arheologi, so v temeljih stavbe ter očiščenih fasadah našli detajle (streške linije), ki pričajo, da je grad starejši od prvotnih domnev. Grofje Lanthieri naj bi ga postavili sredi 17. stoletja.

FUNDACIJA

Razpisali štipendijo

Fundacija Goriške hranilnice razpisuje štipendijo za enoletno šolanje v tujini v sodelovanju z združenjem AFS Intercultura, ki je namenjena dijakom, rojenim med 1. marcem 1995 in 31. avgustom 1998 s stalnim bivališčem v goriški pokrajini, ki obiskujejo višjo srednjo šolo. Prijava je možna preko interneta na spletni strani www.intercultura.it, možno pa se je tudi prijaviti z izpolnitvijo vpisnega obrazca, ki ga je treba potem ročno dostaviti oz. poslati po priporočeni pošti s povratnico na sedež fundacije v Ul. Carducci 2 v Gorici. Besedilo razpisa in vpisni obrazec sta na voljo na spletni strani www.fondazioneclarigo.it in v uradih fundacije. Rok za prijavo preko spleta zapade 10. novembra, za prijavo papirnatega obrazca pa 31. oktobra. Obenem bo prihodnji petek, 26. oktobra, v konferenčni dvorani fundacije ob 17.30 tudi informativno srečanje z goriškimi prostovoljci združenja AFS Intercultura.

GORICA

Dvajset let Fundacije

Letos 3,6 milijona evrov za pobude

V dvajsetih letih delovanja (od leta 1992 do letos) je Fundacija Goriške hranilnice vložila več kot 58 milijonov evrov v korist pobud na področju umetnosti, kulture, izobraževanja, krajevnega razvoja, prostovoljstva, rasti mladih, zdravja, znanstvenega raziskovanja in okolja, v letošnjem letu pa je vsemu temu namenila 3,6 milijona evrov, kar je nekoliko manj kot v prejšnjih letih, vendar gre za vsoto, ki je v letu dni na Goriškem ne nameni nobena druga zasebna ustanova.

Na to so opozorili na včerajšnji svečanosti ob dvajsetletnici fundacije, ki je potekala na sedežu v Gosposki (Carduccijevi) ulici in na kateri je predsednik Franco Obizzi med drugim poudaril, da je fundacija postala dejavnik razvoja za skupnost, saj se je v dialogu in sodelovanju z drugimi ustanovami posvetila tudi oblikovanju in izvajanju lastnih projektov s ciljem čim boljše izkoristitvi sredstva, da bi od tega imeli vsi občani čim večjo korist.

Pred včerajšnjo svečanostjo sta v sredo in četrtek potekali še drugi dve pobudi v sodelovanju s škofijsko Karitas in deželnim inštitutom za ekonomske in družbene raziskave IRES. V sredo so ob 35. svetovnem dnevu boja proti revščini vrteli film »Mannaggia la miseria« o t.i. mikrokreditu, v četrtek pa je potekal posvet na temo Ponovno premisliti gospodarske ukrepe za preprečevanje revščine. Predsednik Obizzi pa je napovedal izid nove izdaje albuma razglednic iz zbirke Lodovica Mischoa, ki ga bodo predstavili prihodnji četrtek, 25. oktobra, ob 17.30 med vodenim ogledom razstave »Obviseli čas« na sedežu fundacije.

GORICA

Pomladanska parada prinaša zadoščenje

Štirikrat polna dvorana je nepopisno zadoščenje za 150 nastopajočih v opereti »Pomladanska parada«, ki jo uprizarjajo kot zadnje dejanje proslavljanja 50-letnice Katoliškega doma - Kulturnega centra Lojze Bratuž. Jutri z začetkom ob 16.30 bo goriška različica Stolzove operete

uprizorjena še četrtrič in zadnjič, vstopnice pa so že razprodane. Komur ne bo uspelo vstopiti v dvorano centra Bratuž, naj počaka na december ali začetek novega leta, ko bodo opereto predvajali na slovenskem programu RAI. Zadoščenje lahko doživlja tudi slovenska narodna skupnost v Italiji ob pogledu na številne mlade obraze med nastopajočimi v opereti. Znamenje tako zaželeno generacijske zamenjave.

NOVA GORICA - Predstavitev romana Marka Sosiča

Ni ideološkega spopada

Marija Mercina: »Ljudje prisluškujejo drug drugemu, kakšno slovenščino kdo govori, od kod kdo prihaja«

Marija Mercina in Marko Sosič na novogoriški predstavitvi

FOTO K.M.

»V romanu je zanimivo to, da je opisan slovenski Trst, presenetilo pa me je, da v njem ni več ideološkega spopada, konflikta. Namesto tega ljudje prisluškujejo drug drugemu, kakšno slovenščino kdo govori, od kod kdo prihaja,« je na četrtkovi predstavitvi romana Marka Sosiča »Ki od daleč prihajaš v mojo bližino« poudarila literarna zgodovinarica in slovenistka Marija Mercina. Tudi osrednja tema učitelja v srednji šoli je lahko prenosljiva na katerokoli srednjo šolo v svetu. Ko pa se zgodba profesorja Ivana plast za plastjo razkriva bralcu, se razkriva tudi notranji razkol in razvrstitev glavnega junaka. Na dan prihajajo dogodki v Bosni izpred trinajstih let.

Izbrane odlomke iz romana je v ob-

činstvu, zbranem v novogoriški knjižnici Franceta Bevka, prebiral avtor sam, kasneje pa sta se v pogovoru z Mercinovo dotaknila nekaterih prelomnic na njegovi pisateljski poti. Sosič se je rodil v Trstu, kjer ga je k literarnemu ustvarjanju spodbujal pisatelj Alojz Rebula, njegov učitelj slovenščine. Študiral je na Akademiji za gledališče in film v Zagrebu, kjer je diplomiral iz režije. Nato je deloval v različnih slovenskih in italijanskih gledališčih. »Ki od daleč prihajaš v mojo bližino« je njegov tretji roman. Leta 1991 je izdal zbirko kratkih novelet »Rosa na steklu«, šest let kasneje roman »Balerina, Balerina«, leta 2005 pa še roman »Tito, amor mio«. Leta 2011 se je zopet vrnil h kratki prozi z zbirko kratkih zgodb »Iz zemlje sanj« (km)

GORICA - Po dveletnem zaprtju

Pred sedemsto ljudmi mestu vrnili PalaBigot

Na vrsti igrišči na Rojcah in v Podturnu, telovadnica v Štandrežu, kritje teniških igrišč in tribun Juventine

Žoga je potegnila tribarvni trak za seboj (levo), sinočnja »krstna« tekma (zgoraj)

BUMBACA

S posebno prireditvijo pred sedemsto ljudmi je bila sinoči ponovno predana svojemu namenu športna palača PalaBigot na Majnicah. Zaprta je bila od avgusta 2010, obnavljati so jo začeli lanskega julija, glavna dela so opravili do letošnjega februarja, vsa pa bodo zaključena do konca leta. Celoten strošek bo znašal 780.000 evrov. Največ del je opravilo podjetje Braidot iz Gorice. Velik poseg je bil opravljen na strešni strukturi na površini kar 5.000 kv. metrov. Med ostalim so prenovili pod, preuredili razsvetlavo in protipožarne sisteme ter namestili dva nova semaforja.

V pozdravnem nagovoru je župan Ettore Romoli okviril opravljena popravila v širši program del, ki so že zaobjela šolski atletski stadion in telovadnico v dolini Korna. Na seznamu ostajajo nogometni igrišči na Rojcah in v Podturnu, telovadnica v Štandrežu in kritje teniških igrišč prav tako na Rojcah, je še navedel župan. Nujno je tudi sprostiti postopek za kritje tribun na igrišču Juventine v Štandrežu.

Športna palača PalaBigot je razred zase tudi na čustveni ravni, saj so Goričani bili in so zelo navezani na košarko. Odšel je mogoče napovedati ponoven preporod te športne panoge, saj so v mestu športni klubi, ki se z njo ukvarjajo. Tudi odbojka bo prisotna na istem parketu. Sicer pa ne gre le za športne dejavnosti. V prenovi je bilo poskrbljeno tudi za akustiko, kar bo obogatilo in razširilo uporabnost tako velikega prostora za koncerte, zlasti lahke glasbe. Na sinočnji predstavitvi vsekakor ni bilo razumeti niti besede zaradi neprimerne ozvočenja. Postavlja se zapleteno vprašanje vzdrževanja in tekočih stroškov, ki jih uporabniki seveda ne bodo mogli sami kriti. Nekateri prisotni gledalci so izrazili nadejanje, da ne bodo prostori na razpolago le društvu, ki bo športno palačo upravljalo, temveč mestnim stvarnostim.

Pozdravili so tudi pokrajinski predsednik Enrico Gherghetta, občinski odbornik za šport Alessandro Vascotto, pokrajinski predsednik CONI Giorgio Brandolin in prefektinja Maria Augusta Marrosu. Obnovljeni objekt je blagoslovil krajevni župnik.

Pred protokolarnim delom in vmes je večkrat nastopilo osem deklet cheerleading skupine iz Tržiča, skupina mlajših odbojkaric in skupina deklet odseka splošne telesne vzgoje. Prikazi so bili gibalno precej skromni. Na enem od košev je visel tribarvni trak, ki ga niso rezali, temveč z izvirno potezo vrgli žogo v koš, ki je potegnila trak za seboj. Najbolj pričakovani del otvoritvenega programa je bila tekma, ki so jo proti Videmčanom odigrali veterani goriške košarke. (ar)

GORICA - Vojska Brigada odhaja?

Župan bo posredoval v Rimu

Izbiro sedeža vojaške enote, kot je brigada, pogojujejo storitve, ki jih lahko nudi določen kraj, kakovost infrastrukture, manjši stroški in večja privlačnost za osebe. Tako je včeraj v kraju Pozzuolo v Furlaniji dejal načelnik generalštaba italijanske vojske general Claudio Graziano ob robu slovesnosti ob 95. obletnici bitke pri Pozzuolu, kraju, po katerem nosi ime konjeniška brigada Pozzuolo del Friuli s sedežem v Gorici, od koder pa bi utegnili oditi.

»Premalo pošten in transparenten bi bil, če bi rekel, da se ne govori o brigadi Pozzuolo,« je dejal general, ki je opozoril, da se je vloga konjenice okrepila in povečala: »Nekoč smo imeli manj polkov kot danes. Vsaka brigada mora imeti konjeniško enoto, čeprav danes velika enota, ki bi jo sestavljala samo konjenica, nima popolne operativne vloge. Kar se tiče imena, pa se to podeli na podlagi tradicij, medtem ko je sedež odvisen od ozemlja.« General Graziano namerava v Bologno in Gorico, da ugotovi, katero mesto najbolj odgovarja zahtevam, vsekakor je potrdil obstoj načrta, da se konjeniški polki okrepijo in porazdelijo po brigadah oz. da se nekatere enote spoji.

Včerajšnje slovesnosti se je udeležil tudi goriški župan Ettore Romoli, ki ga generalove besede niso presenetile, a je že napovedal, da se bo obrnil na vse pristojne parlamentarne komisije, zato da bo sedež brigade ostal v Gorici. »Znano je, da racionalizacijo stroškov izvajajo tudi v vojski. Dobra novica je torej že ta, da konjeniške brigade ne bodo ukinili, a jo bodo spojili z drugo vojaško enoto. General si bo ogledal strukturi v Bologni, kjer ima vojska prazno kasarno, in v Gorici, nakar bo štab vojske odločil. Pri izbiri morajo upoštevati ne le infrastrukture, stroške in privlačnost kraja, temveč tudi druge okoliščine, na primer dejstvo, da bi odhod brigade Gorico hudo oškodoval.«

ROŽNA DOLINA - Mestni svet o zaščiti judovskega pokopališča

»To ni mrliška vežica, temveč dom krajevnne skupnosti!«

Na četrtkovi seji mestnega sveta so novogoriški svetniki v prvem branju sprejeli odlok o razglasitvi judovskega pokopališča v Rožni Dolini za kulturni spomenik lokalnega pomena. Na prejšnji seji je bila ta točka na predlog svetnika Valterja Vodopivca (SD) umaknjena z dnevnega reda, ker da je objekt že zaščiten, torej je točka nepotrebna. Več kot uro trajajoča tokratna razprava pa je bila nepričakovano burna, mestoma tudi ideološko obarvana. Med drugim se je obračunavalo tudi s prejšnjim režimom, ki je ob gradnji Nove Gorice oral po truplih, pa z igralnim salonom v mrliški vežici, ki naj to sploh ne bi bila.

Rožnodolinska krajevna skupnost predlogu, da se kot nepremični kulturni spomenik razglasijo objekti v Rožni Dolini, nasprotuje, ker meni, da to ni potrebno, saj so objekti kot kulturni spomeniki lokalnega pomena že razglašeni od leta 1985. Obenem pa pojasnjuje tudi nekaj dejstev okrog objekta ob pokopališču, o katerem je govor kot o judovski kapelici. Propadli oziroma razpadli objekt je krajevna skupnost obnovila, kar je podprla tudi judovska skupnost in na tistem mestu pravzaprav zgradila dom krajevnne skupnosti, pojasnjujejo v dopisu. Leta 1977 je prišlo do podpisa pogodbe o brezplačnem prenosu lastništva ruševine na krajevno skupnost Rožna Dolina. »V pogodbi ni niti enkrat omenjena "kapelica", temveč objekt, ki se prenaša v trajno last krajevni skupnosti, je pa omenjeno "židovsko pokopališče" kot sosednji objekt, ki ga je Krajevna skupnost dolžna vzdrževati,« pojasnjuje predsednik omenjene krajevnne skupnosti Valter Vodopivec. Tudi gradbeno dovoljenje se glasi na Dom krajevnne skupnosti; tega so potem krajsani zgradili s prostovoljnim delom.

Da odlok zaradi tega, ker je že zaščiten od leta 1985, ni potreben, je na seji znova opozoril Vodopivec, sicer v vlogi mest-

Pokopališče in objekt ob njem FOTO KM.

nega svetnika stranke SD. »Zakaj pa se na pokopališču dogaja lokal, če je objekt zaščiten? Zaradi pridobitvene dejavnosti ne moremo gaziti po mrtvih. Ne morem razumeti, kako nekomu tekne imeti lokal v mrliški vežici,« se je vseeno spraševal svetnik Oton Filipič (NSi). Podobnega mnenja je bila tudi svetnica Patricija Šulin (SDS). »V Rožni Dolini je tako, kot če bi v mrliški vežici poleg pokopališča, kjer imamo pokopane naše sorodnike, imeli na primer igralni salon. Dajmo se živeti v to. Svetniška skupina SDS bo vložila revizijo v zvezi z dovoljenjem, ki ste ga pridobili od Uprave enote in Zavoda za varstvo kulturne dediščine,« je opozorila Vodopivca, kar pa je zmotilo Mirana Müllnerja (SNS): »Revizi-

ŠENT-FUSAM-CSM Prvi pohod s prijatelji

Duševno zdravje in izključenost

Novogoriška enota združenja za duševno zdravje ŠENT v sodelovanju z italijanskim združenjem svojcev oseb s težavami v duševnem zdravju (FUSAM) in centrom za duševno zdravje (CSM) iz Gorice organizira jutri »Prvi pohod s prijatelji«. S tem želijo poleg skrbi za duševno zdravje opozarjati širšo javnost tudi na socialno izključenost, s katero se srečujejo marginalizirane skupine ljudi, med drugim osebe s težavami v duševnem zdravju.

Pohod bo startal ob 9. uri izpred parka Basaglia v Gorici. Pohodnikom bosta na voljo dve trasi, in sicer v dolžini 6 in 12 kilometrov. Pot bo vodila po slovenski strani od Šempetra do Nove Gorice, nato pa preko Trga Evrope po italijanski strani v dveh smereh do izhodišča, kjer bo na voljo topel obrok za vse prijavljene osebe. Sledilo bo dogajanje na odru v parku Basaglia, in sicer glasbeni, literarni in umetniški nastopi. K sodelovanju pri pohodu in dogajanju na odru bodo povabili znane osebnosti iz lokalnega okolja. »Udeleženci bodo spoznali problematiko socialne izključenosti in občutili odgovornost do sočloveka. Obenem želimo spodbuditi poglobitev čezmejnega sodelovanja služb na področju duševnega zdravja. V dogajanje bomo vpletili širšo javnost, mlade in starejše, osebe s težavami v duševnem zdravju ter zaposlene s področja duševnega zdravja,« pravi Margetita Humar iz ŠENT-a. (km)

jo naj opravi oblast, neokusno je, da vi z njo grozite. Ta razprava bi se pa pravzaprav morala odvijati v Ljubljani. Država naj poskrbi za kulturne spomenike.«

»Eno je judovsko pokopališče, drugo objekt,« se je znova oglasil Vodopivec. »Objekt je na ruševinah mrliške vežice naredila krajevna skupnost oziroma njeni člani s prostovoljnim delom. To je dom krajevnne skupnosti in ne mrliška vežica. Če ne bi krajevna skupnost s prevzemom ruševine začela vzdrževati tudi pokopališče, bi tudi pokopališča ne bilo, saj bi ga prerasla robida. Po letu 1977, ko je ruševine objekta prevzela krajevna skupnost, se judovska skupnost iz Trsta ni nikoli pritoževala nad vsebinami. Po veljavni dokumentaciji iz 80. let oziroma po gradbenem dovoljenju je to dom krajevnne skupnosti. Spodnji del je namenjen za poslovne prostore in za potrebe krajevnne skupnosti, zgoraj pa za butik in bife. S tem so se Judje strinjali. Neko rektro in žaljivo je do tistih, ki so opravili veliko ur prostovoljnega dela, da sedaj to imenujete mrliška vežica. To je poseganje v resnico! Gre za dom krajevnne skupnosti,« je dodal Vodopivec. Darinka Kozinc (SD) je opozorila, da se gre s predlaganim odlokom za zaščito lahko tudi predač, saj se tako naslednjim generacijam nalaga, da tam ne smejo nič narediti, in da bo tako vse preveč »zacementirano«. »Pokopališče je tudi tam, kjer je zgrajen Eda center. Boste tudi restavracijo v njem zaprli?« se je vprašal Müllner. »Območje Eda centra bi moralo biti zaščiteno že okrog leta 1947, ko se je začela izgradnja Nove Gorice. Takrat so pri gradnji žal dobesedno orali po truplih. Vemo, v katerih časih smo bili takrat,« je pripomnila Šulinova.

Ne glede na burno razpravo so novogoriški mestni svetniki z večino glasov odlok v prvem branju sprejeli.

Katja Munih

NOVA GORICA

Arčon ne bo več državni svetnik

Novogoriškemu županu Mateju Arčonu se te dni izteka petletni mandat državnega svetnika, zato je vnovič kandidiral za predstavnika mestne občine Nova Gorica v Državnem svetu, vendar so mestni svetniki med tremi predlaganimi imeni izbrali 38-letnega Tomaža Horvata.

Volitve v 40-članski državni svet bodo potekale 21. novembra, članov pa ne izvolijo volivci, temveč t.i. izvoljeni elektorji. V Državnem svetu sedi 18 članov, ki so predstavniki funkcionalnih interesov - delodajalcev, delojemalcev, kmetov, obrtnikov, samostojnih poklicev in negospodarskih dejavnosti. Poleg teh pa ima v Državnem svetu sedež še 22 predstavnikov lokalnih interesov. Te izvolijo lokalne skupnosti, iz vsake od 22 volilnih enot v Sloveni-

ji po enega. Tako so tudi občine na Goriškem izvolile na sejah občinskih svetov po enega kandidata za člana Državnega sveta in ustrezno število elektorjev v volilno telo 12. volilne enote v Postojni. Kdo bo to volilno enoto zastopal v Državnem svetu kot predstavnik lokalnih skupnosti, bo torej znano 21. novembra. V novogoriški mestni občini so se za kandidata potegovali trije: poleg Arčona, ki ga je predlagala svetniška skupina LDS, in Horvata, ki ga je predlagala svetniška skupina Socialnih demokratov, še Miran Müllner na predlog enega od svetnikov. Svetniki so izglasovali Horvata. Državni svet lahko predlaga Državnemu zboru sprejem zakonov, daje mnenje o vseh zadevah iz njegove pristojnosti ali pa zahteva, da Državni zbor pred razglasitvijo kakega zakona o njem še enkrat odloča, lahko tudi zahteva razpis (naknadnega zakonodajnega) referendumu oz. zahteva preiskavo o zadevah javnega pomena. (km)

Stoodstotno Ronke

Danes se v občinskem avditoriju v Ronkah začenja prva pobuda Stoodstotno Ronke (»100percento Ronchi«), ki jo trgovci središča Ronchi Live prireajo v sodelovanju z občinsko upravo, združenjem Pro Loco in drugimi krajevnimi združenji ob stoletnici povišanja Ronk v trg. Ob tej priložnosti bodo danes in jutri številne trgovine odprte, med srečanja pa velja omeniti pokušno proizvodov krajevnih vinogradnikov in gostincev, ki bo danes ob 12.30, kateri bo sledilo uradno odprtje manifestacije. V okviru jutrišnjega dne, ki se bo začel ob 10.30 z nastopom zbora društva Filarmonica Verdi, pa velja omeniti, da bo ob 15.30 nastopil tudi zbor Starši Ensemble iz Romjana.

Svobodna izbira

Deželna komisija za enake možnosti prireja danes v deželnem avditoriju v Ulici Roma v Gorici ob 10. uri pobudo Svobodna sem, da izbiram, katere cilj je spodbujati dekleta, da se odločijo za obiskovanje višje srednje šole s tehniško usmeritvijo, ki bi jim pomagala pri iskanju zaposlitve.

Prenovili sedež Lige

Danes bodo ob 11. uri odprli prenovljeni sedež Severne lige na Korzu Italia 190. Ob tej priložnosti bo steklo zbiranje podpisov za razpis referendumov o zadržanju glavnine davkov na teritoriju, o evru in o odpravi davka Imu, obenem bodo javnosti orisali dvanajst točk, ki so izšle iz zasedanja t.i. glavnih stanov severa, ki je bilo septembra v Turinu.

Jutri izlet na Brestovec

V okviru pobude Okusi Krasa, ki jo prireja Slovensko deželno gospodarsko združenje, bo jutri potekala ekskurzija po zgodovinskih poteh na Brestovcu, ki jo prireja združenje Juliaest, vodil pa jo bo Mitja Juren, avtor publikacije Spomin Brestovca. Udeleženci se bodo zbrali ob 9.30 pri gostilni Pri Miljotu pri Devetakih, kjer bo po končani ekskurziji tudi pokušnja tipičnih kraških dobrot. Kdor bo želel, bo lahko obiskal tudi madžarsko kapelico pri Vižintinih.

Ponarejen denar

Nekdo očitno v obtok spravlja ponarejene bankovce po 20 evrov. Enega je neznanec unovčil v kromberškem nakupovalnem centru, drugega pa v Šempetru. Policija primera preiskuje in bo podala kazensko ovadbo. (km)

Ogoljufal 80-letnika

Ko je 80-letni moški v četrtek usedel v svoj avtomobil, parkiran pred nakupovalnim centrom v Ajdovščini, je k njemu pristopil neznanec in v polomljeni slovenščini in s kretnjami kazal, da je nekaj narobe s sprednjo pnevmatikom na vozilu. Voznik je res zapustil vozilo in z neznanecem odšel proti sprednjemu delu. Ko si je ogledoval pnevmatiko, je moški že izginil. Z njim pa tudi denarnica, ki je bila v vozilu. Moški je ob 300 evrov gotovine, bančne kartice in dokumente. (km)

Jutri maraton FAI

V Gorici bo jutri potekal maraton Italijanskega sklada za okolje FAI, v okviru katerega bodo udeleženci spoznali zanimive kote mesta na poti od železniške postaje v Gorici do tiste v Novi Gorici na Trgu Evrope in nazaj. Odhod je predviden ob 10. uri izpred goriške postaje, kjer bo vsak udeleženec dobil nahrbtnik, oprsnik, itinerar maratona, kartico, na katero bo treba zabeležiti opravljene etape, nagradno vstopnico za obisk ene od zanimivosti FAI in nalepko v podporo vsedrjavni kampanji »Spomni se rešiti Italijo«. Udeleženci bodo tudi dobili izkaznico, na kateri bo žig predstavljal potrdilo o opravljenih etapah. Kdor bo na koncu predstavil izkaznico z vsemi žigi, bo prejel darilo.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL »GORIŠKI GRAD«: v Kulturnem domu v Gorici danes, 20. oktobra, ob 20.30 »Il viaggiatore senza bagaglio«, Jeana Anhouila, nastopa gledališka skupina La Trappola iz Vicenze; rezervacije in predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici.

KD JEZERO IN SKD HRAST bosta danes, 20. oktobra, ob 20.30 v prostorih župnijske dvorane v Doberdobi gostila predstavo »110 okusnih let«, uvod v letošnjo abonmajske sezone Slovenskega stalnega gledališča.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v sredo, 31. oktobra, ob 20.30 zadnja predstava letošnjega festivala komičnega gledališča »Komigo 2012«. Gre za svojevrstno »produkcijo Komigo« z naslov »Pravljice (za odrasle)«, na kateri bodo med drugimi nastopili goriški igralci Robert Cotič, Solange Degenhardt, Nadja Šuligoj. Poleg abonentov Komigo bodo imel prost vstop tudi abonenti nove gledališke sezone SSG v Gorici, pri blagajni Kulturnega doma v Gorici (ul. Brass 20) pa bo potekala predprodaja vstopnic.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 20. oktobra, ob 20.45 koncert italijanskega mladinskega orkestra (Orchestra Giovanile Italiana). V nedeljo, 21. oktobra, ob 20.30 gledališka predstava s prostim vstopom, ki jo je napisal in v kateri nastopa Ulderico Pesce »A come Amianto«. 30. in 31. oktobra »Maldobrie« (Lino Carpinteri, Mariano Faraguna), nastopata Ariella Reggio in Gianfranco Saletta: informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Trziču (tel. 0481-494664), v Ticketpointu v Trstu, v knjigarni Antonini v Gorici in v uradih ERT v Vidmu; več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 20. oktobra ob 10.30 in 16. uri »Žužkerada« (Maja Borin). V nedeljo, 21. oktobra, ob 18. uri »Odlikovanje« (Georges Feydeau) informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE IZ GORICE, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s Kulturnim centrom Lojze Bratuž v okviru Koroških kulturnih dnevnov na Primorskem vabijo v torek, 30. oktobra, ob 9.30 in 10.45 v Kulturni Center Lojze Bratuž v Gorici na ogled Lutkovne predstave »Hruške gor, hruške dol«, polžkov abonma. Nastopa Lutkovna skupina KPD Šmihel.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo danes, 20. oktobra, ob 20.15 koncert violinistke Anje Bukovec in seksteta klarinetov PanArs; informacije po tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE IZ GORICE, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s Slovenskim centrom za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice v okviru Koroških kulturnih dnevnov na Primorskem vabijo na Srečanje glasbenih šol v torek, 23. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

MOŠKI PEVSKI ZBOR MIRKO FILEJ GORICA prireja »Koncert ob 100-letnici rojstva prof. Mirka Fileja« v nedeljo, 28. oktobra, ob 15. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Sodeluje MePZ Zvon s skupino tamburašev iz Šmartna pri Litiji (SLO). Pod pokroviteljstvom Zveze slovenske katoliške prosvete Gorica.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Il matrimonio che vorrei«. Dvorana 2: 17.30 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«; 20.00 - 22.10 »The Wedding Party«.

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 »Tutti i santi giorni«; 21.45 »Ted« (prepovedan mladim pod 14. letom).

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Il matrimonio che vorrei«. Dvorana 2: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Ted« (prepovedan mladim pod 14. letom). Dvorana 3: 16.45 - 18.30 - 20.15 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«; 22.00 »Total Recall - Atto di forza«. Dvorana 4: 17.40 - 20.10 - 22.10 »Il comandante e la cigogna«. Dvorana 5: 16.30 »Paranormal«; 18.15 - 20.15 - 22.15 »Step up 4 Revolution« (digital 3D).

Razstave

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v palači Attems-Petzenstein v Gorici je na ogled razstava z naslovom »120 x 120 Okno v svet Medana art«, ki ga je organiziralo kulturno združenje Ethos v sodelovanju z Alice Ginaldi. Razstavljena so dela iz zasebne zbirke Klinec, ki so jih od leta 1997 naprej umetniki mednarodnega slovesa podarili ob zaključku slikarskih kolonij. V okviru razstave bo za otroke od 5. do 10. leta starosti ustvarjalna delavnica v nedeljo, 28. oktobra, ob 14.30 (prijava po tel. 349-3238503). Danes, 20. oktobra, ob 17. uri se bo Alice Ginaldi pogovarjala z Vanjo Mervičem in v nedeljo, 11. novembra, z Mariom Pallijem, sledila bosta vodena ogleda razstave; razstava bo na ogled do 11. novembra od torka do nedelje 10.00-17.00; informacije po tel. 0481-547541, musei@provincia.gorizia.it, www.provincia.gorizia.it.

KRUT vabi v soboto, 17. novembra, na voden ogled razstave »Tibet - zakladi s strehe sveta« v Trevisu, ki z nad 300 zbranimi eksponati od Gingis Khanovega obdobja dalje predstavlja v evropskem merilu pravi kulturni dogodek leta; informacije in prijave na sedežu KRUT-a, Korzo Verdi, 54, tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it.

Obvestila

ŽUPNIJSKI PASTORALNI SVET iz Sovodenj prireja enovečerni tečaj izdelovanja cvetličnih kompozicij v ponedeljek, 22. oktobra, ob 20.30 v župnišču v Sovodnjah; informacije po tel. 0481-882043 (Marinka).

DRUŠTVO KARNIVAL vabi člane na občni zbor v sredo, 24. oktobra, ob 19. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu na društvenem sedežu v Gabrijah.

65-LETNIKI iz Števerjana, Sovodenj, Štandreča in Doberdoba se bodo srečali na večerji v gostilni pri Brankotu na Poljanah v soboto, 17. novembra; kdor si želi zabave in lepega vzdušja, naj se javi do četrтка, 25. oktobra, ob uri obedov po tel. 346-6170924 (Ana Florenin) in tel. 329-0582186 (Pepe Jelen).

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 3. novembra, tradicionalno martinovanje v restavraciji Kapriol (Dol). Vpisujejo do zasedbe mest na avtobusu po tel. 0481-882183 (Dragica), 347-1042156 (Rozina F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.).

AKŠD VIPAVA vabi člane na redni občni zbor v sredo, 7. novembra, v prvem sklicu ob 20. uri in v drugem sklicu ob 20.30 v prostorih društva na Peči.

KD SOVODNJE organizira tečaj zumbes vsak četrtek od 19. do 20. ure. Prvo srečanje bo v četrtek, 8. novembra, ob 19. uri v spodnji dvorani Kulturnega doma v Sovodnjah; vpisovanje in informacije po tel. 349-3017831 (Patricija).

MARTINOVANJE SPDG bo v nedeljo, 18. novembra. Dopoldne Vrtovčev pohod, popoldne družabnost na kmečkem turizmu. Ob zadostni udeležbi bo avtobusni prevoz. Prijave do konca oktobra na sedežu društva (informacije Vlado - tel. 0481-882079).

Šolske vesti

TEČAJ POKLICNE KVALIFIKACIJE ZA ODRASLE - NATAKAR: na Ad formandumu v Gorici so odprta vpisovanja na tečaj za pridobitev poklicne kvalifikacije za natakarja. 1000 ur tečaja, od teh dva meseca delovne prakse v gostinskih podjetjih. Izobraževanje je namenjeno brezposelnim osebam z dopolnjenim 18. letom in bivališčem v deželi FJK. Izbor bo 26. oktobra: do takrat je mogoče vložiti candidature. Informacije nudi Ad formandum, Korzo Verdi 51, tel. 0481-81826, go@adformandum.org, www.adformandum.org.

Izleti

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV SOVODNJE organizira v nedeljo, 18. novembra, avtobusni izlet v srednjeveško Istro z vonji in okusi; informacije in vpisovanje vsak dan po 18. uri po tel. 329-4006925 (Vincenza).

AŠKD KREMENJAK IN TURISTIČNO DRUŠTVO DREN prireja 17. Kraški krožni pohod Sela na Krasu-Jamlje-Sela na Krasu, ki bo potekal v nedeljo, 21. oktobra. Vpisovanje se bo začelo ob 9. uri na prireditvenem prostoru v Selah na Krasu, start je predviden ob 10. uri. Ob 13. uri bo kosilo v Selah na Krasu, ob 14. uri pa se bodo začele družabne igre za prehodni pokal. Sledila bo zabava s plesom. Organizatorji opozarjajo, da je za udeležbo na pohodu obvezen veljavni osebni dokument, priporočajo pa tudi primerno obutev. V primeru slabega vremena pohod odpade.

3. POHOD SEDMIH ČUDES bo v nedeljo, 28. oktobra, v organizaciji KD Danica z zbiralščem v KŠC na Vrhu med 8.30 in 9.30. Ob ogledu nove zgodovinske poti Brestovca, parka ob Rubijskem gradu in še kaj, se bodo udeleženci lahko razvedrili z žlahtno kapljico v kleti Rubijski grad in s toplim obrokom na sedežu društva.

KRUT vabi na 4-dnevni izlet od 6. do 9. decembra v Budimpešto na ogled božičnih sejmov, s spoznavanjem mesta in okolice z gradovi in zgodovinsko-arhitekturnimi zanimivostmi; informacije in prijave v uradu na Korzu Verdi 51/int., tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it ali na sedežu v Trstu, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Prireditve

DRUŠTVO SABOTIN IZ ŠTMAVRA prireja danes, 20. oktobra, ob 20.30 na sedežu društva nastop moškega pevskega zbora Štmaver, predstavitev knjige »99 meštrirjev - 100 mižerij« avtorice Darinke Sirk in odprtje fotografske razstave predsednika goriškega slovenskega fotokluba Skupina 75 Silvana Pittolija z naslovom »Skrita lepota«. V nedeljo, 21. oktobra, bo tradicionalni jesenski pohod na Sabotin, zbiralšče pohodnikov bo na mostičku čez sabotinsko cesto nad Štmavrom od 8.30 dalje, start ob 9. uri (na voljo tudi prevoz z avtomobili). Pri ostankih cerkvice Sv. Valentina bo za pohodnike topel čaj, ob 10.30 bo maša. Sledila bosta pogostitev in družabnost na sedežu društva v nekdanji šoli na Zinarišću.

PAZNİK OBČINE MIREN-KOSTANJEVICA danes, 20. oktobra, ob 19.30 koncert zamejske vokalne skupine Anakrousis (Dom krajanov Negovan Nemec v Biljah). V nedeljo, 21. oktobra, ob 14. uri spominiska slovesnost z mašo ob 95. obletnici padca soške fronte na Fajtovem hribu (ob slabem vremenu v Pomniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju), ob 14. uri Pohod po železniški progi iz 1. svetovne vojne, zbirno mesto pri spomeniku v Temnici.

V FEIGLOVI KNJIŽNICI v Gorici bo v ponedeljek, 22. oktobra, ob 18. uri pravljica urica. Luisa Gergolet bo posebjala piščančka Karmelita, ki si želi bratca.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA, Katoliška knjigarna, Goriška Mohorjeva družba in založba Mladika vabijo na kavo s knjigo v Katoliško knjigarno v četrtek, 25. oktobra ob 10. uri. Ivana Suhadolc bo v pogovoru z Martino Kafol predstavila svojo knjigo Sirena, slovenski glas v Tržaškem zalivu.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško vabi člane in prijatelje na kulturno-pevsko prireditev »Staro-

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE

VABILO K ABONMAJU

110 OKUSNIH LET

zamisel in režija: Sabrina Morena
igrata: Vesna Guštin in Lara Komar

**DANES - sobota, 20. oktobra
ob 20.30**

v župnijski dvorani v Doberdobi

sodelujeta SKRD Jezero
in SKD Hrast

vstopnica: 6 evrov

sta mali princ«, ki bo v nedeljo, 28. oktobra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Novi Gorici (Bevkov trg 3) na pobudo Pokrajinske zveze DU (Nova Gorica) in Kruta v sodelovanju z upokojenskimi društvi. V dopoldanskem času je organiziran izlet z obiskom Goriških Brd. Ob 10. uri bo odhod z avtobusom izpred Rdeče hiše v Gorici. Ob 11. uri bo poklon žrtvam NOB pri spomeniku v Gonjačah, nato vodeni ogled vasi Šmartno. Po kosilu v gradu Dobrovo bo odhod v Novo Gorico na koncert. Na avtobusu je na razpolago 25 mest. Po-hitite! Prijave za avtobus sprejemajo po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 347-1042156 (Rozina F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.).

Mali oglasi

PODARIMO dva dvomesečna mucka, črnobelega in sivobelega; tel. 347-8665505.

PRODAJAM droben krompir za krmo prašičev; tel. 320-2161383.

SUHA GOZDNA DRVA prodajam in pripeljem na dom na Goriškem; tel. 0481-390238.

Pogrebi

DANES V RONKAH: 9.45, Annunziata Zambon vd. Benotto (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču; 11.00, Giuseppe Poropat (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Štefana v Romjanu in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Gianfranco Pellegrin iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane, sledila bo upepelitev. **DANES V BEGLIANU PRI ŠKOCJANU:** 12.30, Alen Mora (iz tržiške bolnišnice ob 12.15) v cerkvi in na pokopališču.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
ERG - Ul. San Michele 57
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo Argentina
TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 76
API - Ul. Grado
RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 25/a
ERG - Ul. Aquileia 35
FOLJAN-REDIPULJA
TOTAL - Ul. Pietro Micca 15
ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56
VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250
KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

UMREL FIORENZO MAGNI

RIM - V skoraj 92. letu starosti je umrl nekdanji kolesar Fiorenzo Magni, legendarni trikratni zmagovalec dirke Po Flandriji (1949, 1950, 1951) in vrstnik še bolj legendarnih Fausta Coppija in Gina Bartalija, ki pa ga v zlati eri italijanskega kolesarstva le nista povsem zasenčila. Magni je tudi trikratni zmagovalec dirke po Italiji (1948, 1951 in 1955), leta 1950 pa je zaradi agresije na Bartalija (in na njegovo zahtevo), skupaj z vsemi Italijani, zapustil francoski Tour, ko je bil oblečen v rumeno majico.

KLUB PORAZU**UNION OLIMPIJA NAVDUŠILA**

LJUBLJANA - Proti zvezdniški zasedbi turškega Fenerbačheja (McCalebb 17, Bogdanović 14) so košarkarji Uniona Olimpije v drugem 2. evrolige sicer izgubili s 75:81, a so prikazali dobro košarko in bili z izjemo petih »črnih minut« v zadnji četrtini ves čas enakovreden tekmeč petkrat dražji zasedbi iz Carigrada. Turki so že dan pred tekmo spoznali, da ima eden od njihovih glavnih igralcev Romain Sato ponarejen potni list in se je po noči v zaporu vrnil v Turčijo, hkrati pa se je v drugem polčasu poškodoval gleženj njihov najboljši posameznik Bo McCalebb. Strelci Olimpije: Waters 6, Prepelič 13, Blažič 9, Rannikko 5, Salin 5, Murić 4, Baynes 14, Bubnić 3, Page 10, Omić 6.

TUDI RABOBANK ZAPUŠČA KOLESARSTVO

srcem. Kolesarstvo je šport, v katerega so zaljubljeni milijoni Nizozemcev, toda nismo več prepričani, da se profesionalno kolesarstvo lahko očisti in postane časten šport,» je dejal član uprave banke Bert Bruggink.

HAAG - Dopinška afera Armstrong je dodobra zamajala profesionalni kolesarski svet. To dokazuje tudi novica, da se nizozemska banka Rabobank, ki je 17 let sponzorirala najuspešnejše nizozemsko moštvo s koncem leta umika iz kolesarskega športa. »Odločitev smo sprejeli s težkim

NOGOMET - Že danes ob 18. uri Juventus proti Napoliju

Derbi jesenskega dela

Med amaterji je zrak čistejši tudi za Triestino

Štirinajst točk v sedmih krogih in četrto mesto na lestvici. Začetek prvenstva v elitni ligi za novo Triestino ni ravno navdušujoč. Vsi so napovedovali, da bo prvenstvo dokaj zahtevno, saj so nekatera društva sestavila kakovostno ekipo z jasnimi cilji napredovanja v D-ligo. To velja tudi za Triestino, ki pa je imela na razpolago veliko manj časa; trener Sambaldi in njegovi sodelavci so začeli graditi ekipo, ko so ostali že redno trenirali. Od prvouvrščenega Monfalconeja Triestina zaostaja pet točk in ne gre skrivati določenih težav, s katerimi se ubada trener. Predvsem kar zadeva faze napada. Premalo je bilo igre po pasovih, še neresena uganka je pravi sistem igranja, oziroma kje prihaja najbolj do izraza Franciosi, prava dodana vrednost tržaškega moštva. Pri napadih Triestine sodeluje premalo igralcev, sploh ne prihaja do vključevanja vezne vrste. Večkrat je ekipa razdvojena in med tremi-štirimi napadalnimi igralci ter ostalimi soigralci nastaja po trideset ali več-metrski razdalja, kar gotovo olajša delo nasprotnikovih obramb. Ko Franciosi igra kot napadalec je ta razdalja še bolj izrazita, saj je drugače prav on vezna nit med vezisti in napadalci. Pozitivno je, da se forma igralcev stopnjuje. Na prvih tekmah so Tržačani precej popustili v drugem polčasu, medtem ko so bili v nedeljo domači igralci precej bolj utrujeni od igralcev Triestine.

GOSTOVANJE IN PRAZNIČNO VZDUŠJE - Kljub težavam v prvenstvu je vzdušje okrog ekipe še vedno zelo pozitivno in toplo. Tudi v nedeljo v Manzanu je ekipo spremljalo precejšnje število ljudi (okrog 350). Vsako gostovanje Triestine postane priložnost za praznik tako za navijače Triestine, ki izkorišajo tekmo za izlete v Furlanijo, kjer dobrih gostiln in kakovostne kapljice ne manjka, kot za domačo družtva, ki lahko polnijo društvene blagajne. Delno od prodaje vstopnic, a celo bolj po zaslugi dobro založenih kioskov, ki pričakujejo navijače Triestine.

Manzano je vasica le peščico kilometrov oddaljena od Vidma. Tudi tam je navijače Triestine sprejel kar precejšnje število predstavnih sil javnega reda, a vse je potekalo v najboljšem redu. Tudi najbolj vroči navijači so se z vseh zornih kotov izkazali. Pred in po tekmi so bili veselo razporejeni, družabni in povsem mirni, med tekmo so stalno bodrili svojo ekipo in niti enkrat skandirali gesla proti Furlanom ali nasprotnikom. Ko je bilo treba v preteklosti tržaške »ultrase« kritizirati, se temu nismo izognili, a v Manzanu je bilo njihovo obnašanje zgledno. Ko je v vrstah domače ekipe vstopil na igrišče temnopolti igralec, ga je majhna skupinica navijačev hotela sprejeti z rasističnim kričanjem, a jih je večina takoj utišala. Za navijače je bil torej stečaj stare Triestine tudi priložnost za osvežilno prho. V svetu amaterskega nogometa dihajo tudi oni veliko bolj čist zrak od tistega, ki smo ga morali do lani v višjih ligah.

Jutri ob 15.30 na Roccu Triestina - Lumignacco. (I.F.)

TURIN - Juventus in Napoli na lestvici nogometne A-lige nepremagana delita prvo mesto. Toda, če je moč prvaka Juventus nesporna, mora Napoli visoko uvrstitev in ambicije po jurišu na »scudetto« v očeh javnosti pravzaprav še le potrditi. Priložnost je za Mazzarrijeve igralce enkratna, v klubskem stadionu Juventus, kjer lahko navijači pričarajo enkratno ozračje, pa jim bo najbrž zelo težka predla. To bo skratka za goste pravi zrelostni izpit, za Napoli pa bodo pravzaprav navijali tudi ostali, bolj oddaljeni zasledovalci. Juventus ne bo mogel računati ne na Buffona ne na Vučinića, trener Napolija Mazzarri pa se je lahko oddahnil ob novici, da je napadalec Cavani povsem okreval.

SPORED, danes: 18.00 Juventus - Napoli, 20.45 Lazio - Milan, jutri: 12.30 Cagliari - Bologna, 15.00 Atalanta - Siena, Chievo - Fiorentina, Inter - Catania, Palermo - Torino, Parma - Sampdoria, Udinese - Pescara, 20.45 Genoa - Roma.

VRSTNI RED: Juventus in Napoli 19, Lazio in Inter 15, Roma, Fiorentina in Catania 11, Sampdoria (1-) 10, Genoa 9, Torino 8, Milan, Bologna in Pescara 7, Udinese, Parma in Chievo 6, Palermo, Atalanta (-2) in Cagliari 5, Siena (-6) 2.

TOKIČ MED 16 - Slovenski namiznoteniški igralec Bojan Tokič se je uvrstil v 3. krog EP v Herningu. V prvem je s 4:0 premagal domačina Rasmussena, v drugem pa španskega Kitajca He Zhi Wena (4:3)

SUPER ZEMLJA - Grega Zemlja se je z zmago proti 20. igralcu na svetu Nemcu Haasu s 6:4, 4:6 in 6:2 uvrstil v polfinale (pomeril se bo s Srbom Tipsarevićem), turnirja na Dunaju (nagradni sklad 550.000 evrov) in tako izenačil najboljši dosežek slovenskih igralcev na turnirjih ATP (Luka Gregorc, New Haven, 2009).

BODYBUILDING - Goričan Filip Princi bo danes nastopil na svetovnem prvenstvu v Portorožu

Gora hrane v šestih obrokih

Vse večje število športnikov se tudi v naših krogih ukvarja s fitnessom oziroma body buildingom. V zadnjem letu se je na skorajda profesionalen način začel ubadati s to panogo tudi 22-letni Filip Princi, doma iz Gorice, ki bo danes prvič nastopil na uradnem tekmovanju in sicer na »IBFF 2012 Mr. & Miss World Svetovno Prvenstvo« v Portorožu. Filipa smo za krajši klepet zmotili ravno nekaj dni pred nastopom, naš pogovor pa se je začel ravno kar v trenutku, ko sta se domov vračala Filipova starša. Ta sta v torbah nosila veliko količino mesa in zelenjave in oče je v šali pripomnil: »V intervjuju dodaj prosim, da so starši na robu živčnega zloma zaradi vonjav, ki se po hiši pojavljajo ob vseh urah, saj si Filip stalno kuha prigrizke,« v smehu pa dodal: »Napiši pa tudi, da vzdrževanje takega sistema prehranjevanja sploh ni nekaj enostavnega iz ekonomskega vidika«. **Boljšegaincipa po pogovoru ne bi mogli najti.**

Filip, ali res toliko ješ?

Odvisto od obdobja. Ko sem v fazi akumulacije mišične mase, sledim dieti, ki predvideva dnevno uživanje 600 gramov mesa, 400 gramov ogljikovih hidratov, pijem pa pol litra jajčnega beljaka, kar pomeni približno osemnajst jajc. V tednu pred tekmovanjem pa se dieta spremeni...

In sicer?

Dnevno pojem 750 gramov rib, 600 gramov piščančjega mesa in pol kilograma riža. Temu pa dodam še veliko zelenjave, pijem pa od 8 do 10 litrov vode na dan. Vse to zaužijem v šestih obrokih.

Da ostanemo pri dieti. Mnogi očitajo »body builderjem« to, da večkrat zaužijejo marsikatero kemijsko substanco..

To ni moj primer. Sem pristaž zdravega in predvsem naravnega prehranjevanja. Hrano pa dopolnujem s proteini in vitamini. Uporabljam tudi določena prehranska dopolnila, kot so npr. kreatin in raznorazni izolati.

Kdaj pa si se začel ukvarjati s to dejavnostjo?

V fitness zahajam že dve leti, resneje sem se s

Filip Princi, v ozadju Luka Filipič

tem začel ubadati pred devetimi meseci, ko sem se odločil, da bom nastopil na oktobrskem tekmovanju. Želel bi se med drugim zahvaliti svojim osebnima trenerjema, saj sem prej tudi napačno treniral. To sta Luka Filipič in Adil Begić, ki mi med drugim svetujeta tudi dieto.

Kako pa potekajo treningi? Preživiš veliko ur v telovadnici?

Sploh ne. Trening traja maksimalno eno uro, je pa zelo intenziven. Z mano trenirajo v telovadnici Sport&Fit v Gorici, občasno pa v Novi Gorici, tudi drugi ljubitelji tega športa. Tudi moje dekle se je navdušilo za to panogo, čeprav ne v taki meri kakor jaz.

Kako pa treningi in hrana vplivajo na tvoje telo?

Poglej moje mišice in ti bo morda jasno

(smeh). V obdobju akumulacije mišične mase sem se vsekakor zredil za 8 kilogramov, v obdobju definicije mišic pa ponovno shujšal za 9 kilogramov. V prihodnosti želim pridobiti še nekaj fizične teže.

Kako poteka tekmovanje?

V bistvu je program razdeljen na dva dela. V prvem delu je skupinski nastop, ko po določenem zaporedju predstavimo določene poze in gibe, nato pa je ena minuta »prostega programa«. Tedaj si vsak izbere neko pesem za zvočno kuliso in pred komisijo predstavi svoj program.

Prej je tvoj oče omenil, da je tak šport zelo obremenjujoč iz finančnega vidika. Ali to drži?

Fitness in body building res nista poceni, ni pa res, da toliko denarja vlagam v hrano. Določeni drugi stroški pa niso od muh. Osebnega trenerja je namreč treba plačati, kot tudi fitness. Bolje, da niti ne omenim, koliko stanje mazila za telo, ki jih uporabljamo na tekmovanju. Tudi zaradi tega se moram zahvaliti trgovini K2Sport, ki nam je priskočila na pomoč s sponzorstvom in pa trgovini za dopolnila, ki nas finančno tudi podpira.

Ali treniraš samo iz ljubezni do tega športa, a tudi v perspektivi neke profesionalne kariere?

Rad bi v prihodnosti postal personal trainer.

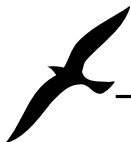
Kaj pa bi odgovoril tistim, ki menijo, da body building ni prava športna panoga?

Motijo se. Gre namreč za šport, kot pri ostalih panogah. Trening je vednarle trening. Rad bi pa še nekaj dodal.

Prosim...

V mojem primeru ne gre samo za šport, pač pa za nek modus vivendi. Taki treningi in vzdrževanje forme zahtevajo tudi določena žrtvovanja. Pri ostalih športih si npr. igralci lahko po treningu privoščijo pivo, jaz pa že poldrugo leto si ne privoščim niti kapljice alkohola. Seveda pa ne tajim, da je osnova za tak način življenja tudi določen odmerek narcizma.

Albert Voncina

NOGOMET - Jutri v gosteh

Kras krepí svoje vrste

Položaj na lestvici Krasa je že tak, da so se v klubu sprožili domala vsi alarmni zvonci. Ker je mesto trenerja Alejnika trdno, so se »korektur« lotili pri igralcih. Pred jutrišnjim težkim gostovanjem pri Clodienseju je uprava repenskega kluba najela dva igralca. Eden izmed njih je za to prvenstvo kaliber. Gre za Videmčana Giovannija Barreco, napadalca (in hkrati polspice), ki je dozorel v mladinskem sektorju Udineseja. Kot baje zelo velik talent, je skušal tudi že prodreti v svet profesionalcev, vendar so njegovi nastopi za Sorrento, Treviso in Sambendettese imeli kratek dih. »Barreco je veljal za problematičnega igralca, toda v teh dveh tednih z nami se je dobro odrezal in lepo vključil v moštvo,« je levonogega igralca opisal športni vodja Krasa Goran Kocman. Barreco je pogodbo podpisal včeraj zjutraj, jutri lahko že igra. H Krasu se je vrnil tudi bočni branilec Danilo Mileto (letnik 1992), ki je za člansko ekipo še mladinec, jutri pa ga še ne bo. Kocman je tudi dal vedeti, da bodo v prihodnjih tednih igralški kader razredčili, a ne preden se bodo v ekipo vrnilo številni poškodovani nogometaši (med njimi Grujić in Božić), odsotnost katerih je tudi razlog za slab začetek sezone. Na rampi za prodor med člani je tudi mladinec Thomas Stolf (letnik 1994).

NOGOMET - Že danes ob 15.30 v Križu

Derbi Vesna-Juventina, že pravi »el clasico«

Derbi med Vesno in Juventino je postal že pravi »el clasico«, morda še edini pravi derbi med slovenskimi nogometnimi klubi. Moštvi sta v zadnjih petnajstih letih skoraj vedno igrali v isti ligi (od elitne do 1. amaterske), tekme pa so bile vedno borbene, včasih vroče, velikokrat tudi pomembne. Današnji dvoboj v Križu (začetek ob 15.30) ni izjema. »Oboji smo izraz slovenske manjšine in ta tekma je zdaj postala za nas celo bolj občutena kot dvoboji proti drugim goriškim ekipam,« potrjuje tudi športni vodja Juventine Gino Vinti. Štandrežci bodo v Križu še naprej igrali brez standardnega vratarja Sorcija (odsoten bo vsaj še en mesec) in Morsuta (zvin gležnja, out še nekaj tednov), morda pa se v postavo vraća Secl. »Želimo potrditi zadnje dobre rezultate, zmaga pred tekmo proti vodilni Fagagnu pa nam bi vlila veliko samozavesti,« pravi Vinti. Enako razpoloženi so tudi v taboru Vesne. Odsoten bo le zaradi žaljivih besed diskvalificirani Carrese (pri Vesni ocenjujejo, da je kazen prehuda, a tarča igralca je bila sodnica...), a športni vodja Paola Soavi meni, da

imajo zanj dovolj ustreznih zamenjav. »Igramo dobro, naš problem je samo gol. Ko se bomo tega problema rešili, bomo zagotovo dosegli boljše rezultate, upam, da bo tako že proti Juventini.«

V 1. amaterski ligi bodo Sovodnje gostovale v Miljah proti Mugli, klubu, ki je v zadnjih letih zelo napredoval, po šestih krogih pa ima na lestvici točko manj od ekipe našega društva. Primorec bo v Trebčah gostil Mariano, ekipo s sredine lestvice, ki je v minulem krogu tesno klonila (1:2) pred vodilnim San Giovannijem, vendar zadnje uvrščeni Trebenci krvavo potrebujejo točke.

V 2. ligi Mossa v Dolini ne bi smela biti prehuda ovira za do zdaj odlični Breg, Zarja pa mora v Bazovici proti San Canzianu dokazati, da se res spet vzpenja.

Ta konec tedna bo na sporedu še en derbi. Na Padričah se bosta namreč prvič po dolgih letih pomerila Gaja in Mladost, glede na položaj na lestvici pa je v prednosti Gaja. Ima namreč pet točk več.

ALBERT TUL Istra ali Goriška: izhodišče je vedno Boljunec

Mačkovljan Albert Tul (letnik 1976) ima od vedno rad kolesarstvo. Pred kratkim pa je začel kolesariti bolj pogosto.

»Čisto rekreativno,« je poudaril Albert in dodal: »Moj cilj je, da spoznam nove poti in odkrivam nova območja, ki jih drugače ne bi spoznal. Aprila sem se s cestni kolesom ponesrečil in moral sem na operacijo zapestja. Pred kratkim sem si kupil gorsko kolo, tako da zdaj raje izbiram stranske poti.«

Kam se najraje odpeljete na kolesarsko turo?

Vedno startam v Boljuncu, kjer imam pisarno in kjer tudi živim. Najdlje sem se odpeljal do Trstelja. Prevozil sem tudi začetek Parenzane (Porečanke), kjer je nekoč vlak povezal Trst s Porečom. Od Farneja sem kolesaril do Izole. Ta pot je na zemljevidih označena kot D8. Načrtujem, da bi jo celo prevozil neke do konca leta. Ne vem pa še, ali s postanki ali pa brez. Nato se rad odpeljem na kolesarsko pot, ki povezuje Ankaran s Koprom in Izolo. Izumil sem tudi kolesarsko pot Treh občin: iz Boljunca do Prebenega, Mačkolj, Dolge krone, Žavelj, Domja, do Koromačnika (pri tovarni Wärsilä) do Boljunca. Poti zaobjemajo ozemlja Občine Dolina, Milj in Trsta.

Koliko kilometrov so približno dolge vaše ture?

Približno okrog 35.

Kolikokrat tedensko pa se usedeš na kolo?

Dvakrat do trikrat tedensko. Ob sobotah se obvezno spustim na slovensko obalo. Vse ture s pomočjo GPS posnamem na računalnik in jih objavim v facebooku. Včasih opremljene tudi s slikami. **Zakaj pa rekreacija?** Športno udejstvovanje blaži stres. Po kolesarski turi so počutim bolje. Pa tudi svojo službo opravljam bolje.

Ali boste v prihodnje nastopili na kaki rekreativni tekmi?

Mogoče se bom 3. novembra prvič udeležil rekreativnega kolesarjenja EuroMarathon.

Kaj pa načrti za prihodnje leto?

Rad bi spoznal Goriško in predvsem Goriška Brda. Startal pa bi vedno iz Boljunca.

Tul je tudi aktiven pri Mladinskem domu v Boljuncu, pri katerem organizirajo športne rekreative pobje za starejše vaščane iz Brega. Od drugih športnih panog ga najbolj navdušuje formula 1.

KOŠARKA - Drevi na Opčinah Jadran Farco prvič pred domačimi igralci

Proti favoritu št. 1

»V Montebelluni ni bilo vse slabo, poraz pa je vendarle pustil grenak priokus, zato so fantje zdaj nadvse motivirani, da v prvem nastopu pred domačimi gledalci storijo vse da zmagajo. Da je tako, potrjuje tudi to, da smo med tednom trenirali res zelo dobro,« pred današnjo tekmo na Opčinah (20.30) pravi trener Jadrana Farco Andrea Mura (na sliki desno z Matijo Baticem). Današnji gost Pordenone je prvi favorit v ligi, v prvem krogu je Marghero premagal s 30 točkami razlike.

»Po talentu igralcev, po organizaciji in ambicioznosti kluba in po proračunu so ekipa številka ena. Dobro poznamo njihove lastnosti. Imajo 10 skoraj enakovrednih košarkarjev, zunanji igralci so zelo ustvarjalni in močni v igri ena proti ena, poškodbah centrov Mora in Bonolija (drevi in še dalj časa jih ne bo) so najeli Argentince Buschaina (iz B-lige), veteran Laezza pa je še vedno dodana vrednost. Vse to vemo, vemo pa tudi, da niso nepremagljivi. Čutim, da imajo naši fantje veliko željo, da se izkažejo in tudi vse možnosti, da Pordenone premagamo,« je prepričan Mura. (ak)

ODBOJKA - V deželnih ligah v ospredju ženski prvenstvi

Zalet C v boj za 3. mesto Pri Briščikih prvi derbi D-lige

Športna sobota

Danes zvečer izidi in postavite naših ekip v živo na **www.primorski.eu**

Pomembno, a ne preveč, bo danes v moški deželni odbojkarški C-ligi. Pomembno, ker bo zadnji krog predkvalifikacijske faze določil končni vrstni red v obeh skupinah, ne preveč pa zato, ker gre v tem uvodnem delu prvenstva samo za določitev (bolj enakovredne) sestave »pravih« kvalifikacijskih skupin, v katerih se bodo ekipe potegovala za uvrstitev v skupino za napredovanje. Val Soča Imsa mora danes v Štandrežu, po nepričakovanem porazu v derbiju z mlado ekipo Olympie, za osvojitve prvega mesta premagati Casarso. Trener Makuc je doslej v posamičnih setih razvrščal na igrišče vse igralce, kar je bilo doslej - razen proti Olympii, vedno dovolj za zmago. V Sovodnjah bo na sporedu derbi med Sočo Val in Olympie. Po doslej vidnem je Olympija favorit, a trener Soče Vala Zadružne banke Doberdob Sovodnje Custrin je prejšnji teden napovedal, da želi skleniti to fazo z zmago. Sloga Tabor lahko v dvoboju z Morteiglianom na Opčinah prehititi tega nasprotnika na lestvici.

DEŽELNE LIGE Doma Breg in Kontovel

Nasprotnik Brega v 3. krogu deželne C-lige bo drevi v Dolini (ob 20.30) Tarcento, ki ta igralce trenerja Kladnika ne bi smel pomeniti nepremagljive ovire. Breg je v tem uvodnem delu pokazal dobro formo, kljub temu, da zanj še vedno ne more igrati Kos, ki je sicer poškodbo saniral, verjetno pa ga iz previdnosti tudi danes ne bo na igrišču.

Bor Radenska bo po spodbudni zmagi proti favoriziranemu Falconstarju šele jutri gostoval pri Roraigrandeju v Pordenonu. Nasprotniki so izjemno močni, saj so najeli nekaj res izrednih kalibrov. Kar iz A2 lige iz Verone je prišel mladi branilec Brusamarello, iz državnih lig izkušeni bek Cipolla, med tednom pa so registrirali še kriolo Truccola, ki je pred nekaj leti igral celo v A2 pri Snaideru.

Kontovel bo danes krstni nastop na domačih tleh opravil že ob 18. uri proti Gradežu.

Zanimivo bo v obeh ženskih ligah. Zalet C čaka v Repnu (ob 20. uri) derbi s tržaškim moštvom S. Andrea. Oboji imajo na lestvici tri točke, z zmago bi se morda naše igralke lahko celo začele spogledovati s 3. mestom, ki ji najbrž tudi največ, kar bi lahko dosegle v tej prvi fazi. Žal je danes pod vprašajem nastop standardne podajalka Karin Crissani (le zadnji hip bo znano, ali bo lahko igrala), trener Božić pa tako in tako razmišlja kako z drugimi spremembami presenetiti nasprotnika, ki našo ekipo dobro pozna. »S. Andrea je letos vsekakor močnejši in z večjim izborom igralk, kot lani,« pravi Božić.

V ženski D-ligi bo pri Briščikih na sporedu prvi od dveh slovenskih derbijev. Zalet D in Govolley se bosta udarila z začetkom ob 20.30. Trener Zaleta D Maver meni, da lahko njegova ekipa preseneti, če bo izboljšala sprejem, trener Govolleyja Paola Ursic pa svari pred pastmi derbijev, vendar jo zadnji nastopi njene ekipe utrjujejo v zavesti, da se lahko združena goriška ekipa poteguje za višja mesta v skupini. (ak)

Domači šport

DANES

Sobota, 20. oktobra 2012

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 20.30 na Opčinah: Jadran - Piemme Pordenone

DEŽELNA C-LIGA - 20.30 v Dolini: Breg - Tarcento

DEŽELNA D-LIGA - 18.00 pri Briščikih: Kontovel - Grado

NOGOMET

PROMOKIJSKA LIGA - 15.30 v Križu: Vesna - Juventina

DRŽAVNI MLADINCI - 15.00 - v Repnu: Kras - Giorgione

DEŽELNI MLADINCI - 19.00 v Žavljah: Zaule - Vesna

ZAČETNIKI - 15.30 v Mošu: Mossa - Juventina; 15.30 v Gabrjah: Sovodnje - Gradese; 16.30 pri Domju: Fani Olimpia - Kras A

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 20.00 na Opčinah: Sloga Tabor - Morteigliano; 20.00 v Sovodnjah: Soča Val Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Olympia; 20.00 v Casars: Val Soča Imsa - Real Casarsa

ŽENSKA C-LIGA - 20.00 v Repnu: Zalet C - S. Andrea

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 pri Briščikih: Zalet D - Govolley Kinemax

BALINANJE

B-LIGA - 15.00 pri Briščikih, Ervatti: Gaja - Pederobba

HOKEJ NA ROLERJIH

3. SLOVENSKA LIGA - 14.45 v Lukovici: Luče - Polet Kwins U20

JUTRI

Nedelja, 21. oktobra 2012

NOGOMET

D-LIGA - 15.00 v Chioggi: Clodiense - Kras Repen

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trebčah: Primorec - Mariano; 15.30 v Miljah: Muglia - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Dolini: Breg - Mossa; 15.30 v Bazovici: Zarja - San Canzian; 15.30 v Vilešu: Villesse - Primorje

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 na Padričah: Gaja - Mladost

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Sovodnje; 10.30 v Žavljah: Zaule - Kras

NAJMLAJŠI - 10.30 na Proseku, Ruona: Kras - Sant'Andrea San Vito

ZAČETNIKI - 10.30 v Križu: Kras B - Cgs B

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televisa - Loreggia

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 v Pordenonu: Roraigrande - Bor Radenska

POJUTRIŠNJEM

Ponedeljek, 22. oktobra 2012

KOŠARKA

UNDER 19 DRŽAVNI - 19.30 v Tržiču, Powell: Falconstar - Jadran

prej do novice

www.primorski.eu

Utrinki s potepa po ameriških mestih

Bojan
Brezigar

Sinonim turizma, verjetno prvi velik turistični kraj na svetu. To je Miami Beach, sicer samostojna občina in ne sestavni del mesta Miami, kot bi človek lahko mislil.

Moj obisk v Miamiu je bil naključen, kot izhodišče daljšega kroga po Floridi, vendar seveda ni mogel obiti ene najbolj znamenitih plaž na svetu. Miami beach je z brazilsko Copacabano verjetno najbolj poznana plaža, kjer so se nekoč sončili mafijci in milijonarji, danes pa je seveda vse bolj ljudska, dostopna vsakomur, tudi zaradi velike obilice hotelov v ozadju, nekaj sto metrov od plaže, pa še v notranjosti, nekaj kilometrov daleč, kjer so cene znatno nižje, sicer pa do plaže vozijo številni avtobusi.

Miami beach si je vredno ogledati zaradi dveh zanimivosti.

Prva je izrazito turistična. To je dolga peščena plaža, resnici na ljubo dolga več 100 kilometrov, le da je ta del najbolj znan in turistično najbolj izkoriščen. Sicer je vsa vzhodna obala Floride izrazito turistična in plaža je povsod enaka: kilometri mivke, ki jo buldožerji zjutraj »prečesejo«, da pripravijo teren za kopalce, ki se nadaljujejo soncu skozi vse leto; redke so namreč zime, ko v teh krajih pritisne mrz; čeprav je voda pozimi mrzla, je možnost za sončenje veliko, pa tudi sonca je običajno na pretek.

Plaža je peščena, sama mivka, kamor se obrneš. Od mesta jo loči poraščena veriga z mangrovijami, strogo zaščitena. Ponekod je med mangrovijami speljana pot do plaže, marsikje pa kar most čez to grmičevje, tako tipično za vse območje Karibov in seveda tudi za Florido, na vzhodni in tudi na njeni zahodni obali. Šele ko se nekako prerežeš čez mangrovije ali mimo njih, si na plaži, ki je velika, sicer pa zelo pušta, nič podobna denimo italijanskim plažam s senčniki in ležalniki. Seveda, tudi tu lahko najameš ležalnik, ne pa sončnika, ker bi ti ga veter odnesel. Plaža je namreč vetrovna, morje valovito, tako da za plavanje še zdaleč ni primerno, le namočiti se lahko v vodi. Je pa zato plaža varovana; na njej se vrstijo lepe hišice, niti dve nista enaki, v katerih ves dan stoji paznik, kopališki mojster z rešilnim pasom, da morebitnega nesrečnega potegne na kopno. Službo dopolnjujejo opremljeni motorni čolni, če kopalca zanesejo valovi predaleč od obale. Skratka, varnost je zagotovljena, nikakor pa ni zagotovljena, da plavalec ne naleti na morskega psa. Obala ob Floridi je na seznamu najbolj nevarnih obal, če po-

gledamo statistike napadov morskih psov na človeka. Ampak nič strahu, morski pes do obale ne priplava; od plavalca je torej odvisno, ali se mu ponuja na globoki vodi.

Zapisal sem že, da so hišice, v katerih stojijo čuvaji, nekaj posebnega. Vsaka zase je majhna umetnina, različnih oblik in različnih barv. Vse spominjajo na arhitekturo, ki je značilna za Miami beach: art deco, ki tu kraljuje. In to je druga zanimivost Miami beacha.

Dejstvo je, da tu ni velikih hotelov, ni nebotičnikov in ni modernih zgradb. Celotna obala je zaščitena in zahodna stran obalne ceste je obdana s hoteli, manjšimi in večnimi, vendar ne zelo velikimi, ki predstavljajo izredno arhitektonsko znamenitost. To je danes najpomembnejša značilnost Miami, tista, zaradi katere je Miami beach drugačen od vseh preostalih delov nekaj sto kilometrov dolge vzhodne obale.

Art deco je arhitektonski slog, zelo v modi med letoma 1920 in 1930. Takrat so ga imeli za najbolj modernega, nekako futurističnega. Danes pa ga imajo za zgodovinsko fantastičnega. Stilično so ta slog prvič predstavili na mednarodni razstavi v Parizu leta 1925: gre za neoklasično arhitekturo s številnimi okraski, kot so živali in cvetje, lahko pa tudi samo geometrični vzorci. Barve so pastelne, nevsiljive, tudi okrasni so nevsiljivi, vendar delo zelo spretnih in iznajdljivih obrtnikov. Niti dve hiši nista enaki, vse pa označuje slog, ki daje celotnemu kompleksu neko enotno fiziognomijo, pri čemer vsako poslopje posebej izstopa, vendar nič ne izstopa, če naselje pogledamo kot celoto. Tu moraš predvsem občudovati, nobeno razmišljanje ni potrebno.

Seveda je Miami beach sedaj zaščiteno mesto. Leta 1979 so ga zaščitili in odtlej restavriral prav vsa po-

slopja. Seveda, s tem niso vsi soglašali. Gradbeni špekulacija je ugovarjala, da 40 ali 50 let stara poslopja niso še zgodovinska, ampak zaman. K sreči so bili takratni občinski voditelji neomajni in tako so predali novim generacijam res enkratni arhitektonski biser, edini tovrstni na svetu.

Pa Miami ni samo Art deco. Zaradi ugodne klime je bilo top mesto že v preteklosti pribežališče bogatašev; vse odkar je železnica pripeljala v te kraje civilizacijo in omogočila potovanja v tako oddaljene kraje. Eden takih primerov je vila Vizcaya, nekakšen pravljini grad v renesančnem slogu, daleč od vsega, kar sicer pojmuje kot Ameriko. Leta 1916 je industrijec John Deering začel graditi vilo v Miamiu. Bil je eden prvih milijonarjev, ki si jo je omislil. Na gradbišču je zaposlil 1.000 delavcev, 10 odstotkov vsega krajevnega prebivalstva, in zgradil

Na slikah: Pod naslovom hišica za kopališkega mojstra na plaži; spodaj od leve Art deco ob obali, park vile Vizcaya in opozoril o globi za hranjenje aligatorjev

je hišo po svojem okusu: videti je morala biti kot stara evropska hiša, zato je iz Evrope pripeljal stilno pohištvo, slike in gobeline, s katerimi je opremil hišo. Naročil je tudi portrete svojih prednikov, naslikane tako, kot bi šlo za stare slike. Vilo obdaja 12 hektarjev čudovitega parka, na drugi strani pa je pristanišče, ki ga je Deering uporabljal za svoje ladje. Danes je vse to odprto za javnost, spremenjeno v muzej in manjši razstaveni prostor, pa še kavarna z restavracijo je v kletnih prostorih. Tukaj se res počutiš drugače; misliš, da si nekeje v Toskani in uživaš v popolnem miru, daleč od modernega življenja. Vsekakor si ne predstavljaš, da si v Ameriki. Tako daleč od Amerike je vse to. Enako daleč, kot hoteli v slogu art deco na obali. Te posebnosti so pravzaprav glavne značilnosti Miami.

Tako, kot je tudi daleč neposredna okolica mesta. Pelješ se proti zahodu, komaj nekaj kilometrov daleč, pa se znajdeš sredi močvirja. Velikega, ogromnega, nepreglednega močvirja. Še nekaj kilometrov pa ti ponujajo ogled močvirja z ladjo, ali pa s posebnim vlakom. Tu si v popolni divjini: nešteto ptic, pa kače in predvsem aligatorji; povsod, kamor se obrneš, vidiš aligatorje, in v lokalnih gostilnah ti ponujajo zrezke aligatorjev. Za turiste ni veliko svaril, paziti se moraš pač sam. Aligatorjev pa ne smeš hraniti; če te zalotijo, plačaš 100 dolarjev globe. Res, popolna divjina, ampak pravila obstajajo in treba jih je spoštovati.

Seveda, Miami je veliko več. Mesto velja za najbolj severno mesto Latinske Amerike, predvsem zaradi velikega števila špansko govorečega prebivalstva. Miami je sedež kubanske emigracije v ZDA, tu je zbrana vsa politična elita, ki se bori proti Fidelu Castru, ki čaka, da bi se stanje na Kubi spremenilo in se vrne na Kubo. To pa so zelo verjetno računi brez krčmarja, kajti Kubanci, ki so sicer nezadovoljni z režimom, vendar ne ljubijo Američanov in zelo postrani gledajo na emigracijo v Miamiu. Po eni strani tisti, ki s Castrum soglašajo iz političnih vzgibov emigrante sovražijo, po drugi pa tisti, ki pod Castrum trpijo, na te ljudi gledajo kot na nekakšne izdajalce: oni se na Kubi borijo, ti pa uživajo na Floridi. Ampak to je druga zgodba, ki je za Miami zelo relevantna, manj relevantna pa za turista, ki se naključno znajte v Miamiu. Kot sem se naključno znašel tudi sam.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Terenski prispevek – Kam naj te odvržem? 1. del
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utrip
Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Variete: Unomattina in famiglia **10.05** Rubrika: Rai Parlamento Settegiorni **10.55** Rubrika: ApriRai (v. C. De Ponti) **11.10** Reportaža: DreamsRoad **12.00** Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik **14.00** Rubrika: Easy Driver **14.30** Rubrika: Lineablu **15.30** Rotocalco: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.45** Rubrika: Passaggio a Nord Ovest (v. A. Angela) **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Športni dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi **21.10** Show: Ti lascio una canzone (v. A. Clerici)

Rai Due

6.00 Nan.: La complicata vita di Christine **6.30** Il Divertinglese **7.00** Rubrika: Cartoon Flakes Weekend **9.00** Nan.: The Elephant Princess **9.20** Nan.: L'albero magico **9.45** Nan.: Radio Free Roscoe **10.05** Rubrika: ApriRai **10.15** Aktualno: Sulla via di Damasco **10.55** Rubrika: Rai Parlamento Territori **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Rubrika: Dribbling **14.00** Resničnostni show: Teen Manager **15.00** Resničnostni show: Pechino Express **17.10** Sereno variabile **18.05** Rubrika: 90° Minuto Serie B **19.30** Nan.: Sea Patrol **20.25** Žrebanje Lota **20.30** Dnevnik

21.05 Nan.: Castle **21.50** Nan.: Body of proof **22.35** Dnevnik in rubrike

Rai Tre

7.20 Nan.: Wind at my back **8.05** Film: Avventura nella fantasia (fant., ZDA, '62) **10.10** Nan.: Pepper Anderson, agente speciale **11.00** Aktualno: Tgr Bellitalia, sledi Tgr Prodotto Italia **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale, sledi Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **14.55** Rotocalco: Tv Talk **17.00** Dok.: Timbuctu – I viaggi di Davide **17.20** Film: Non c'è più niente da fare (kom., It., '08) **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Film: Noi siamo le colonne (kom., ZDA, '92) **21.05** Rubrika: Ulisse – Il piacere della scoperta **23.20** Dnevnik in deželni dnevnik **23.40** Rubrika: Un giorno in pretura

Rete 4

7.40 Nan.: La freccia nera **9.40** L'Italia che funziona **9.50** Nan.: Carabinieri 6 **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Film: Perry Mason – L'arte di morire (krim., ZDA, '92) **17.00** Nan.: Monk **18.00** Rubrika: Pianeta mare **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Tempesta d'amore **20.40** Nan.: Siska **21.30** Nan.: Law & Order – Unità speciale **23.15** Nan.: Law & Order – Los Angeles **0.05** Film: Phase IV (akc., Kan., '01)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik **9.05** Rubrika: Superpartes **9.45** Rubrika: Melaverde **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Film: Rosamunde Pilcher – Un'estate rubata (rom., Avstrija/Nem., '11) **15.30** Rotocalco: Verissimo **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.10** Show: C'è posta per te (v. M. De Filippi)

Italia 1

6.55 Motociklizem: SP, VN Malezije, Moto3, prenos kvalifikacij **7.55** Motociklizem: SP, VN Malezije, MotoGp, prenos kvalifikacij **9.10** Motociklizem: SP, VN Malezije, Moto2, prenos kvalifikacij **10.00** 19.00 Risanke **11.00** Film: Subzero (anim., ZDA, '98) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Nan.: Simpsonovi **14.05** Resničnostni show: La scimmia **15.30** Film: Scrivilo sui muri (kom., It., '07) **17.25** Nan.: Tutto in famiglia **17.55** Rubrika: Magazine Champions League **18.30** Dnevnik **19.20** Film: Boog & Elliot a caccia di amici (anim., ZDA, '06)

21.10 Film: Shrek 2 (anim., ZDA, '04) **23.00** Film: Terremoto nel Bronx (akc., Hong Kong, '94)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: Bookstore **11.05** Aktualno: Madama Palazzo **11.40** Nan.: JAG – Avvocati in divisa **13.30** Dnevnik **14.05** Rubrika: L'erba del vicino **15.05** Reportaža: Missione natura **17.05** Dok.: Austin Stevens – Fotografo per natura **18.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **22.30** Nan.: Millenium – Uomini che odiano le donne **0.20** Aktualno: Omnibus Notte

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik **7.25** Dok.: I palazzi della regione Veneto **8.00** 14.05 Dok.: Borgo Italia **12.00** Dok.: Lituania – L'Ambr, il Barocco, le Dune **13.30** Dnevnik **13.55** Antichi palazzi del Friuli Venezia Giulia **15.30** Dok.: A Massa Martana... con amore **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Aktualno: Super Sea **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **23.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved

23.25 Koncert: Sulle ali dell'operetta

Slovenija 1

6.05 Kultura (pon.) **6.10** Odmevi (pon.) **7.00** Zgodbe iz školjke **7.30** Otroške odda-

je in risane nanizanke **9.30** Kviz: Male sive celice (pon.) **10.10** Kratki igr. film: Mala (pon.) **10.25** Nan.: Maltejeva nova šola (pon.) **10.40** Nan.: Polna hiša živali **11.15** Film: Superbrat **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik (pon.) **14.25** Slovenski magazin **14.55** O živalih in ljudeh **15.25** Na vrtu **15.55** Dok. odd.: Bitka za hrano **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Sobotno popoldne **18.30** Ozare **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Kviz: Moja Slovenija **21.35** Film: Mati in hči **23.45** Poročila **0.15** Maribor 2012

Slovenija 2

9.20 Skozi čas **9.30** Posebna ponudba **9.50** Pogledi Slovenije (pon.) **11.25** Slovenski utrinki (pon.) **11.55** Univerza (pon.) **12.20** Osmi dan (pon.) **12.50** Platforma (pon.) **13.25** Športni izziv **13.50** Planet Šport **14.20** Dok. film: Triglav **15.20** Koncert Gimnazije Kranj **17.15** Dok. film: Poklic Arne **18.05** Belokranjski večer z ansamblom Tonija Verderberja

19.55 Nogomet: Prva liga, Maribor : Olimpija, prenos iz Maribora **22.05** Aritmija **22.40** Najboljši festivali: Festival Anthems **23.35** Bleščica, oddaja o modi

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.30** Primorska kronika **7.40** Slovenska kronika **8.05** 21.40 Žarišče **10.10** Evropski premislek **10.35** 14.10 Tedenski pregled **10.50** 16.15, 22.05 Na tretjem... **12.25** 20.00, 23.05 Satirično oko **13.30** Prvi dnevnik **14.00** Poslanski premislek **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** Dnevnik **20.15** Politik, to sem jaz! **20.55** 23.55 Svet v besedi in sliki **21.15** Utrip **21.50** Kronika

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.30** Glasb. odd.: Boben **15.20** Dok. odd.: K2 **15.50** Odd.: Ciak Junior **16.20** Arhivski posnetki **17.15** 23.25 Vsedanes aktualnost **18.00** Evropski magazin **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 0.10 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja - verska oddaja **19.50** Tednik **20.20** Folkest 2011 **22.15** Back Stage Live **22.35** »Q« - trendovska oddaja **23.55** Glasba zdaj **0.25** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

11.00 Dnevnik, vreme in Kultura **11.30** Videostrani **15.30** Bese miru – Notranje potovanja **16.00** Tv prodajno okno **16.30** Zogorjanje v Lendavi **17.00** Komelovi jetelji **18.00** Naselbinska kultura na Krasu – Razvoj kraških hiš in domačij **19.00** Pravljica **19.15** Duhovna misel **19.30** Tedenski pregled, sledi Napovedujemo **20.00** Jubilejni, 50. evropski večer Lojzeta Peterleta: gost: Boris Pahor **22.00** Tedenski pregled, sledi Tv Prodajno okno, Glasbeni večer in videostrani

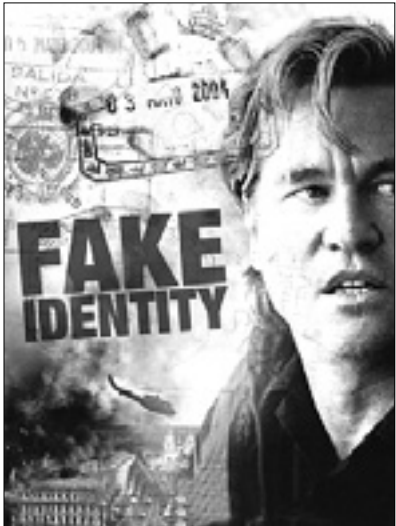
POP Pop TV

7.00 Risane in otr. Serije **10.15** Nan.: Grda račka **11.10** Nan.: Castle **12.05** Dok. serija: Opremljevalci za milijon dolarjev **13.05** Dok. serija: Opremljamo za najemnike **13.35** Dvoboj kuharskih mojstrov (dok. serija) **14.35** Film: Počistimo za umorom (kom., ZDA, '08) **16.20** Film: Čez prog (dram., ZDA, '07) **18.15** Dok. serija: Okrog sveta do srca **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Resničnostni show:

Gostilna išče šefa **21.00** Sobotni filmski hit: Ujemite Smarta (kom., ZDA, '08, i. S. Carrell, A. Hathaway) **23.00** Film: Brata (dram., ZDA, '09, i. T. Maguire, J. Gyllenhaal, N. Portman)

Kanal A

8.10 9.05, 10.00 Nan.: VIP **10.55** Astro Tv **12.25** Urbani freestyle ekstremni športi **12.40** Tuning manija svetovni show 2010 **13.15** Nan.: Jimova družina **13.45** Film: Na ciljni črti (krim., ZDA, '08) **15.20** Film: Čudežni kamen (kom., ZDA, '09) **17.00** Dok. serija: Posel mojega življenja **18.00** Svet **18.30** Volan **19.05** ŠKL, športni magazin **20.00** Film: Igra smrti (akc., ZDA, '91) **21.50** Nan.: Budva na morski peni

22.50 Film: Fake identity (triler, ZDA, '09)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Prva izmena: dobro jutro; Kulturni dogodki; 9.00 Primorska poje; 10.00 Poročila; 10.10 Malo za štalo, malo za hec; 11.15 Studio D - Tedenski intervju; 12.00 Ta rožanski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odenki; 18.00 Mala scena: Mario Uršič: Jaz in one, skratka: me ženske – izvirna radijska monodrama v interpretaciji Mirande Caharija in režiji Maria Uršiča; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobotna in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opol-dnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 DIO; 16.16 Svežemodra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35 Robe del mio orto; 8.50, 15.05 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Glasbena lestvica; 11.00 Per un'ora di radio; 12.01, 13.35 Glasbena lestvica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 Istra – Evropa; 14.00 Slot Parade/Anteprima classifica; 14.35 The chillout zone; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Pomeriggio ore quattro; 18.00-19.00 London Calling; 19.30 Večerni dnevnik - Šport: Rosso di sera; 20.00 Prosa; 20.30 Nel paese delle donne; 21.00 Radio Indie music like; 22.00 Glasbena lestvica; 22.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Etnobazar; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 pregled slovenskega tiska; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vremenska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 Program za mlade; 10.10 Kulturomat; 10.30 Gori, doli, naokoli; 10.50, 16.15, 19.30 Obvestila; 11.45 O živalih; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 13.45 Labirinti sveta; 14.30 Sobotno branje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 19.00 Dnevnik; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni glasbeni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v angl. in nem.; 22.40 Kratka radijska igra; 23.05 Literarni nokturno.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30,

14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 6.40, 19.30 Športna zgodba; 7.00 Kronika; 7.30 Vreme po Sloveniji; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55, 13.30, 18.50 Sporedi; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.08 Popevki tedna; 10.00 Reakcija; 10.45 Zapis iz močvirja; 11.00 150 let južne železnice v Krškem; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Noetova banda; 13.00 Danes do 13-ih; 13.45 Linhartovo srečanje; 14.00 Kulturnice; 14.40 Dan arhivov; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.50 Nogomet, 1.snl, 14.krog, Gorica : Aluminij; 17.00 Proti etru; 18.00 Izštekani po izštekanih; 18.30 Knjižni namig; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Zbovovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spomince; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Divertimento; 14.30 Gremo v kino; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Sporedi; 16.10 Baletna glasba; 17.00 Operni recital; 18.00 Izbrana proza; 18.30 Arsov sobotni večer; 19.00 2. koncert za vokalni abonma; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtiljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Italijo v prihodnjih dneh bo prisotnost anticiklona zagotovilo stabilno vreme. Od jutri zvečer bo prišlo do zbiranju vlage v nižjih plasteh; v ponedeljek bo pihal veter iz vzhodne-severovzhodne smeri.

Nad severnim Sredozemljem, Balkanom in vzhodno Evropo je območje visokega zračnega tlaka. Z jugozahodnim vetrom doteka k nam tople in suhe zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.28 in zatone ob 18.10
Dolžina dneva 10.42

LUNINE MENE
Luna vzide ob 13.00 in zatone ob 22.28

PLIMOVANJE
Danes: ob 12.41 najvišje 17 cm, ob 22.17 najnižje -26 cm.
Jutri: ob 7.09 najvišje 21 cm, ob 13.04 najnižje 4 cm, ob 16.40 najvišje 8 cm, ob 0.18 najnižje -31 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv na splošno počutje in razpoloženje bo ugoden in spodbuden.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 20,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C	
500 m	23
1000 m	20
1500 m	17
2000 m	15
2500 m	13
2864 m	10

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 3,5 in v visokogorju 4.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

V alpskem svetu bo jasno in toplo, temperature bodo za to obdobje visoke. Od obale do Predalp bo rahlo oblačno z nizko oblačnostjo. Predvsem ponoči in v jutranjih urah se bo pojavila megla.

Popoldne in jutri bo pretežno jasno. Ponekod po nižinah bo zjutraj megla, nizka oblačnost lahko nastane tudi po nižinah Primorske. Danes bo še pihal jugozahodni veter, ki bo jutri večinoma ponehal. Najnižje jutranje temperature bodo od 5 do 10, v alpskih dolinah in na planotah Notranjske malo nad 0, najvišje dnevne od 20 do 25 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

V alpskem svetu bo še jasno in toplo, v predalpskem svetu bo prišlo do toplotne inverzije. Od obale do Predalp bo vreme rahlo oblačno s prisotnostjo nizke oblačnosti, kjer se bo predvsem ponoči in v jutranjih urah pojavila megla.

Jutri in v ponedeljek bo pretežno jasno, nekoliko bo hladneje. Zjutraj in dopoldne bo ponekod po nižinah megla.

LONDON - Avtor je škotski dokumentarist Kirk Eatson

Na Antarktiki posneli prvi celovečerni igrani film

LONDON - Škotski inštruktor plezanja in dokumentarist Kirk Watson je med delom za raziskovalni center British Antarctic Survey (BAS) na Antarktiki posnel film »South of Sanity« (Južno od razuma). Po poročanju britanskega BBC gre za prvi celovečerni igrani film, v celoti posnet na Antarktiki. Filmsko ekipo so sestavljali sodelavci centra BAS. Scenarij za grozljivko o 14 članih raziskovalne odprave na Antarktiki, ki jih preganja morilec, je napisal Matt Edwards, sicer britanski zdravnik.

Režiser filma ima šestletne izkušnje z delom na Antarktiki, med drugim je po ledenikih vodil pomembne znanstvenike in jih uril v plezanju. Ostalo ekipo so sestavljali biologi, geologi in mehaniki.

Pozimi, ko je mrzli kontinent zavil v temo, so se člani raziskovalne ekipe v prostem času med drugim zabavali z rezljanjem lesa ter fotografiranjem v črno-beli tehniki. Watson, ki se ukvarja tudi s snemanjem dokumentarnega gradiva, pa se je na neki točki odločil, da bo s pomočjo sodelavcev posnel nizkoprorračunski igrani film.

Watson je za BBC povedal, da so podnevi posneli zgolj nekaj scen, vse ostalo pa so snemali ponoči, da bi bil film temnejši. Dodal je, da so bile razmere na snemanju, predvsem zaradi mraza, težke. Ljudje, ki so »mrtvi« obležali v snegu, so se tresli, zato so imeli pri montaži kar nekaj dela s tem, da so jih »umirili«. Nekaj »igralcev« se je soočilo z blažjimi podhladitvami, je dodal.

Avtor scenarija Edwards je poskrbel tudi za masko nastopajočih. Zanj je uporabil kar otroški set za ličenje obraza, umetno kri pa je ustvaril iz mešanice barvila, ki ga sicer uporabljajo za živila, bele moke in sirupa. Film »South of Sanity« bo premierno prikazan 31. oktobra v škotskem Aviemoreu. (STA)

RIM - Zamisel resno preučujejo

Paralelni smučarski slalom sredi Rima?

RIM - Antični rimski amfiteater v Pulju, kjer so septembra odigrali dve hokejski tekmi, morda ne bo edini zgodovinski objekt s športnim pridihom. Italijanska zveza za zimskie športe (Fisi) je namreč sporočila, da resno razmišlja o izvedbi slalomske smučarske tekme v antičnem delu rimske prestolnice. Italijani so si zamislili izvedbo paralelne slalomske tekme na ostankih nekdanjega največjega antičnega stadiona, Circusa Maximusa v Rimu. Če bo šlo vse po načrtih, bi prvo takšno dirko videli že leta 2014 ali 2015, je sporočila Fisi.

Na uradnem obisku in ogledu morebitnih prizorišč v Rimu je bil v četrtek tudi direktor alpskih tekmovalnih pri Mednarodni smučarski zvezi (Fis) Günter Hujara in zamisel podprl. »Če želimo imeti tekmo v mestu, bi težko izbrali boljše prizorišče. Mislim, da bi dobili velik spektakel, tako za smučarje kot za gledalce,« je menil Hujara.

Ker naravne razmere Rima ponavadi ne uvrščajo med zimskošportna središča, so zagreti prireditelji že pripravili načrt, kako bodo izvedli tekmo. Postaviti nameravajo umetno strmino, start na 250 metrov dolgi ploščadi bo na višini 60 metrov. Umetni sneg pa bodo izdelali v zaprtih hangarjih in ga nato pripeljali na prizorišče. Zadnjo besedo bo sicer imela tudi mestna komisija za varstvo naravne in kulturne dediščine, ki mora prižgati zeleno luč za dogodke na antičnih ostankih.

Če bodo zamisel tudi uresničili, pa Rim ne bo prvo vlemesto s smučarsko tekmo med vratci na najvišji ravni. V prihajajoči sezoni sta namreč na sporedu svetovnega pokala paralelni tekmi v Münchnu in Moskvi.

Putin in Medvedev bosta delala doma

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin in premier Dmitrij Medvedjev sta se odločila, da bosta zaradi prometnih zamaškov, ki nastajajo, ko se njuni koloni vozil peljeta skozi mesto, več delala od doma oziroma bosta za prevoz na sestanke pogostejše uporabljala helikopter, danes poroča britanski BBC. Vsakokrat, ko se Putin in Medvedjev peljeta po moskovskih ulicah, policija zapre ceste, zaradi česar so vozniki prisiljeni dolgo čakati v kolonah. Zato so vozniki svoje nezadovoljstvo že začeli kazati s hupanjem.

Putinov tiskovni predstavnik Dimitrij Peskov je povedal, da bo ruski predsednik odslej število svojih sestankov v Kremlju kolikor se da zmanjšal in jih bo raje opravljal v svoji rezidenci Novo Ogarevo. Medvedjev se je medtem odločil, da bo pogostejše uporabljal helikopter.

Twitter blokiral račun nemške neonacistične skupine

BERLIN - Spletno družbeno omrežje Twitter je sporočilo, da so prvič blokirali račun v kakšni državi. To so storili, potem ko so dobili prošnjo nemške policije, naj omejijo dostop do računa nemške neonacistične skupine. Gre za račun prepovedane neonacistične skupine Besseres Hannover, ki v Nemčiji ni več viden, medtem ko so tviti skupine v drugih državah še vedno vidni, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Kot je sporočil vodja Twitterjeve pravne službe Alex MacGillivray, od januarja obstaja možnost, da blokirajo tvite v posamezni državi, in zdaj so to možnost prvič uporabili. Tožilstvo v nemški zvezni deželi Spodnja Saška je začelo preiskavo proti 20 članom skupine zaradi obtožb o spodbujanju rasnega sovraštva in ustanavljanja kriminalne združbe. Skupina je med drugim osumljena, da je poslala video posnetek z grožnjami spodnjesaškemu ministru za socialo Aygulu Ozkanu, ki je turškega rodu. (STA)